سپین

ناول

Ketabton.com

نور محمد تره کی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین

نور محمد تره کی

خپروونکی:

پښتو ادبي غورځنګ، کوټه پښتونخوا

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	:: سپین
لیکوال	:: نور محمد تره کی
کمپوز، ډیزاین او خپروونکی	پښتو ادبي غورځنګ، کوټه
د چاپ لړ	:: (۱۸)
کمپوزر	:: حبیب الرحمن تاثیر
د چاپ شمېر	:: (۱۱۰۰) ټوکه
دریم چاپ	:: ۲۰۰۹ م کال
د چاپ ځای	::

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(WWW.KITABTOON.COM) كتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوره خنک یادښت

نور محمد تره کی د پښتو ادب هغه خلانده ستوری دی چي په خپل وار سره يې پښتو ادب ته هغه رڼا وربخښلې ده، چي هر کله د پښتو کيسيز ادب ذکر راځي نو د نور محمد تره کي پنځوني به پاله پدره "هرو مرو" ذکر کېږي، هغه په دې چي نور محمد تره کي پښتو ادب ته دومره په لوړه کچه ناولونه وړاندي کړي دي چي تر اوسه پوري پر دې ناولونو باندي څو لسيزي تېرې شوې دي خو دوی خپل ارزښت له لاسه نه دی ورکړی او تر څو پوري چي زموږ په ټولنه کښي نا انصافي او د بل پر حقونو تېری روان وي نو د ځيلو انسانانو په لاره کښي به دغه ناولونه د مشالونو په څېر خپلي رڼاوي خپروي او د انسانانو په ويښتابه کښي به له ژوندیو انسانانو سره سم خپل رول لوبوي. ډېر د افسوس ځای دی، لکه څنګه چي نور د پښتو په زړه پوري آثار د بېلا بېلو ټولنو له خوا څخه خپاره سول او لا خپرېږي. خو تر اوسه پوري چا د نور محمد تره کي د ناولونو و چاپولو ته زړه ښه نه کړ. په دې اړه ډېر څه ليکل کېدلای شي، دلته څني ډډه کوو. د طالب چي اصل نوم يې اختر محمد دی. د مور دي شيدې سي چي په کوټه کښي يې يو وخت د کابل کتاب پلورنځي په نامه باندي دکان کاوه. هغه وخت د نيوي په لسيزه کښي يې د تره کي د څلورو واړو ناولونو کاپي د افغانستان د علومو اکاډمی له چاپ څخه په هم هغه بڼه چاپ کړل.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طالب دغه گام به د پښتو په تاريخ کښې ژوندی څکه پاته وي چې دا يوه داسې دوره وه چې دلته د افغانستان چاپ کتابونه د ځينو کړيو له خوا په شعوري ډول له منځه وړل کېدل، خو بيا را وروسته چا دا جرأت ونه کړ چې دغه کار يې په نوې بڼه کړې واى. پښتو ادبي غورځنګ په داسې وخت کښې دې کار ته اوږه ورکړه چې په اصطلاح اوبه لا تر ورخ نه دي تېرې سوې.

سپين په دوهم ځل په کال ۱۳۵۷ کښې د افغانستان د علومو اکاډمي لخوا د شل زره په تيراژ کښې چاپ سوی. چې زموږ پا ،ېږاندي پروت دی. د سپين په لومړی چاپي نسخه پسې مو ډېره هڅه وکړه خو و مو نه موندله. سپين د نور محمد تره کي له ناولونو څخه يو داسې ناول دی چې زموږ د ټولنې ډېرې هغه ناخوالې چې له بده مرغه تر اوسه پورې زموږ په ټولنه کښې موجودې دي او زموږ خوار او ځپلی اولس لا تر اوسه پورې ورسره لاس و ګرېوان دی. پکښې څېړل سوې دي او تر څو پورې چې زموږ ټولنه د ويښتابه پړاو ته نه وي رسېدلې سپين به د پښتنو او نورو داسې ټولنو چې له دغه ډول ستونځو سره مخ دي ستر رول لوبوي.

پښتو ادبي غورځنګ وياړي چې د ستر ليکوال اروانښاد نور محمد تره کي سپين ناول په نوې او ښکلې بڼه پښتنې ټولنې ته وړاندې کوي.

په درنښت

پښتو ادبي غورځنګ. کوټه

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين

په کلي کې خورالوی شخول دی. هري خوا ته ځوړ دی.
ځوک يوې خواته په بيړه درومي او ځوک بلې خواته ځغلي.
ځوک د چا په خبره ښه نه پوهېږي او هر يو سر گردانه ښکاري.

د يوه ښکلي چمبر له مخه چې له کلي څخه لږ وتلی دی يوه لويه ډله خلک ناست دي. چا سر کښته اچولی دی، ځوک بيا د خپل اړخ له سړي سره ورو-ورو پسپېږي او يو څه ورته وايي. په دې ډله خلکو کې زياتره سپين پگړي دي چې له نورو شاوخوا کليو څخه راغلي دي. د چا ږيرې شناوې دي، د چا تکې سپيني او اوږدې دي، د چا ږيرې بيا توري دي. دا يواځې د تورو ږيرو څښتنان دي، چې سرونه يې ډېر نه دي ځړولي، او يو څه په هسکه غاړه گوري. په دې ډله خلکو کې چوپه چوپايي ده چې يواځې کله کله بنهاري اوربدل کېږي او هم د خينو تسپو د ټکهاري په اثر آرامه فضا لږ څه سره ووهله سي، او هم کله کله له ناستو کسانو څخه کوم يو ارمېږي وکاږي او لږ څه په زوره ووايي: "توبه خدايه! توبه".

دا چې سړی د کلي شخول او ځوړې ته گوري او د د غه ځای سکوت او آرامي ته نظر وکړي حيرانېږي چې هلته ولي داسې حال دی او دلته ولي دومره په ادب سره خلک ناست دي او د يو شي لپاره انتظار باسي.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم وخت چې څوک د چمبر لويه دروازه پرانېزي نو د ښخو او وړو د ژړاوو او کوکارو خورا لويه څپه راووځي او د حاضرینو سکوت او آرامي مختله کړي.

په کلي کې ځوېږه له دې جهته ده چې د شاوخوا دیاره څخه یو ګڼ شمېر راغلي. خواران. وږي. تږي راټول سوي دي او د دې انتظار باسي چې د حاجي... مړی به څه وخت ښخېږي. چې دوی یې اسقاط واخلي او خیرات یې وخوري. د دغه خواران "نه په آسمان ستوری لري او نه په مځکه سیوری." دوی په رسم او رواج پروانه هم کوي. او لکه سپین پګړي او سپین کالي دومره مقید نه دي.

په کوڅه کې خاي په خاي د دغو خورانو کوچنۍ ډلې ناستې دي او یو بل ته کیسې او نکلونه کوي. د دوی زیاتره نکلونه په دې برخه کې وي چې پلانکی سړی چې مړ سو نو خورا ښه خیرات او اسقاط یې پسې کړی و او یا دا چې پلانکی کنجوس و په خپل مړي پسې یې هیڅ ونه شندل.

په دغه وخت کې له چمبره د مرحوم یو سپین ږیری ورور چې په کلو کلو ورسره مرور و راووت او ستر ګې یې مبلې. داسي څر ګندېده لکه چې خورا ډېر یې ژړلي دي او اوس لا هم ډېر غریب ورته درېږي او خپله ژړا نه سي کنټرولولای. او پر خپله مرورتیا یې افسوس کاوه.

له حاضرینو څخه یو معمر سړي مخاطب کړ او پوښتنه یې ورځنې وکړه چې:

"مړی خو لا پخوا پرېمنځل سو. نو ولې جنازه نه راباسئ؟".

اخندزاده صاحب د دغه معمر سړي خبره پرې کړه او د مرحوم ژړغونکي ورور ته یې وویل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"کتاب وایي هر څومره چې مړی ژر ښخ سي ثوابونه یې ډیر دي او څومره چې ورته ځنډ وسي دومره د مړي روح ته تکلیف رسیږي ...
هغومره ډېر وي نو که تلوار پرې وکړي دا به د مرحوم د روح د آرامۍ لپاره خورا ښه کار وي".

"موږ خو د صاحبزاده صاحب را تګ ته انتظار باسو چې د جنازې لمونځ ورکړي. سړی مو لا پخوا پسې استولی دی ګوندي اوس را ورسېږي".

ډېره موده لا نه سوه تېره چې له لیري یوه ډله راڅرګنده سول. یوه له حاضرینو څخه وویل:

دا ډله چې راځي د صاحبزاده صاحب ډله راته ایسي. راځئ چې موږ ور ته تیاری وکړو څوک که اودس نه لري هغه دې ژر اودسونه تازه کړي ځکه چې لمونځ به سمدلاسه کېږي.

وروسته له هغه چې د ټولو حاضرینو مخونه د هغې ډلې وخوا ته وروا وښتل نو دغه کسان تقریباً په یوه پلا ولاړ سول. څوک د کاریز د اوبو وخواته د اودس د تازه کولو لپاره لاړل او څوک د صاحبزاده صاحب مخې ته ورو-ورو وړرهي سول چې د هغه هر کلی وکړي.

صاحبزاده صاحب پر یوه خورا ښه چاغ سره آس باندي سپور دی ده خورا لویه پنډه تکه سپینه پګړی داسي تړلې ده چې یو ول یې پر بل وله باندي دومره ښه نه دی راغلی خو د پګړی اخېري ولونو یې بیا انتظام موندلی دی. د صاحبزاده صاحب کوچنی تک سور مخ په سور بخونه لویه ږیره او بیا په سپینه پګړی کي خورا کوچنی برېښي او سړی باید د ده مخ دلیدو لپاره ښه خیر سي. ده پر خپله پګړی باندي سپین څادر هم غوړلی دی چې د ده سر یې ښه ګرد او مسطح غوندي کړی دی. دی په عمر دېرش یا دوه دېرش کلن برېښي. د صاحبزاده تر شا څو نور کسان چې څوک په پښو ځي او څوک پر خرو سپاره دي. څو څو

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنه چي د هغوی پګړی هم سپيني دي د صاحبزاده صاحب د آس پر يوه او په بل اړخ روان دي او خپل قدمونه په خورا اوچت ږول د آس له قدمونو سره برابر اخلي. هغه خلک چي مخي ته يې ورغلي وو د صاحبزاده صاحب خورا تود هرکلي وکړ. او هر يوه د ده لاس ښکلاوه.

صاحبزاده صاحب بې له دې چي له آسه ښکته سي خپل دواړه لاسونه يې يوې خواته او بلې خواته خلکو ته د مچېدو لپاره ځړولي وو او د آس ملونه يوه مريد نيولي وه.

صاحبزاده صاحب پر آس سپور په ګڼو خلکو کي د چمبر مخي ته را ورسېده، او لومړی تر دې چي له آسه ښکته سي يوه مريد ته يې وويل:

"ور ته ووايه چي جنازه را وباسي".

وروسته له هغه چي خپله يوه پښه يې د آس له رکابه راوکښله او د مريد پر اوږه يې کښېښودله او بيا په وقار سره له آس ځخه راکښته سو.

د مرحوم ورور د ده لاس ونيو او هغه يې مچ کړ او وروسته له هغه ځو قدمه پر شا ولاړ. بيا نو د چمبر د دروازې خواته رهي سو، ځو نور کسان هم ورپسې لاړل چي له هغه سره د جنازې په راايستلو کي مرسته وکړي.

صاحبزاده صاحب د ګڼو خلکو په منځ کي ولاړ وو او ځو تنو ملا ړولو او معمرو کسانو چي د ده په خواکي په تعظيم سره ولاړ وو، د ده د ښه صحت او د ده د کاله او د ټبر د ښه والي پوښتنه اوګرويږنه په خورا منيه سره کوله چي ده به ور ته وويل: "د الله فضل دی په هر حال شکر دی بې له کفره".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه حال کې جنازه را وایستله سوه. څرنګه چې د چمبر دروازه پرانستل سوه د ژړا او کوکو څپه په خورا شدت سره راووتله.

ادیره له کلي څخه ډېره لیري نه ده. جنازه د مخه سوه او صاحبزاده صاحب او نور مشایعین په پسې روان دي.

د ادیرې پر څنګ پر یوه پلن ځای باندې چې شګې یې پرې اوارې کړې وې. جنازه په معمولي تشریفاتو سره کښېښنودله سوه. سپین پګړي او سپین کالي ټول د جنازې سره نږدې شاوخوا ولاړ دي او سمدلاسه یې د لمانځه لپاره صفونه سم کړل. خواران او پښې لڅي لږ څه ارت ولاړ وو.

وروسته تر هغه چې د جنازې لمونځ د صاحبزاده صاحب په امامت ادا کړی سو نو ټول حاضرین د یوې حلقې په توګه د قبض لپاره کښېناستل او د قرآن کریم دوره شروع سوه.

د مرحوم ورور او څو زامن یې چې عمر یې ۱۰-۱۱ کلو ته رسېده صاحبزاده صاحب ته نږدې ناست دي. د مرحوم تر ټولو مشر زوی کوز ملک ته تللی دی او دلته حضور نه لري. د خدای بخښلي یو زوی لومړی د دورې د مراسمو تر ختمېدو ولاړ سو او د خپل اکا د هدایت سره سم کورته په دغه مقصد ولاړ چې له کوره د اسقاط لپاره روپۍ راوړي. تقریباً نیم ساعت وروسته د مړي یو بل زوی ولاړ سو او د کور په لوري رهي سو.

یو څه وخت لا نه و تېر سوی چې یو بل زوی یې هم له دورې څخه جګ سو او د کور خواته روان سو.

د دورې مراسم له معمول وخت څخه زیات اوږده سول. دا ځکه چې د وېشلو لپاره پیسې تر وې رارسېدلې. صاحبزاده صاحب د مړي ورور ته سر ورنږدې کړ او ورته وې ویل چې:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"کوم شی د اسقاط لپاره حاضر دی او که یه؟ که وي نو ولي يې نه وېشئ چي مړی له خېره سره ښخ سي"
هغه ورته وويل:
"هلکان تللي دي چي پيسې راوړي، ګونډي اوس راورسېږي".
له پنځلسو دقيقو وروسته صاحبزاده صاحب بيا په يوه معنۍ داره کتنه ورته وکتل او دی سمدستي له حلقې څخه ولاړ سو چي په هلکانو پسې ولاړ سي او پيسې ژر راوړي.
کوم وخت چي د خلګو له نظره د کوڅو په دېوالو کي نهام سو نو يې خپل تګ شديد کړ او تقريباً په منډه د خپل ورور د چمبر خواته روان و. په سوې ساه په انګړ ورننووت او په وچ ږغ يې ناري کړې:
"کاڼی! سمته څه سواست؟ خدای مو خوار کړه، ژر سی چي د صاحبزاده صاحب طبيعت ختېه سو او نور خلګ هم ستړي سول راوځئ چي ځو".
خو د ده ږغ د ښځو په ژړا او د کوچنيانو په نارو او انګولاوو کي هيڅ اغېزه نه کوي. په يوه خونه کي چي هغه تشه وه ورننووت. څوک يې مونده نه کړل او بلي خوني ته وراغی چي يوه ورېنداره يې د برج له زينو څخه په منډه او په نيولې او سوې ساه راکښته سوه او چي په خپل لېوره يې سترګي ولګېدلې نو لويه چيغه يې وکړه او ويې ويل چي:
"کور خو مي سېپره سو هلکانو سره مړه کړل. هله ژر سه دوی تول په برج کي دي تر سرو يې سره نيولي دي او سره څکوي".
ميرامد (د مړي ورور) په بيړه او تعجب او خواشيني د برج په زينو کي وروخوت او په ډېر تعجب يې وليدل چي ښځې او

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکان پرله کښېني توی دي او یو بل سره کښېوي. (میرامد) په زوره چیغه کړه او دوی یې له دغه ناوړه عمل څخه منع کړل او لاسونه یې یو د بل له څنو څخه وکښل. بیا میرامد په قهر پوښتنه وکړه چي:

"دا د کور د ورانولو حرکات او جګړه د څه لپاره ده؟ ولي مو پیسې رانه وړې. چي خلکو ته سو وېشلې وای؟ ټول خلک زموږ په انتظار کي دي.

سمټ (۱۱) کلن په داسي حال کي چي خوله یې له وینو ډکه وه او د سر ښکېدلي وېښتان یې په مخ او پزه پراته وو. ورته وویل چي:

دا حرموني ګوره (کاني ته اشاره) د خپلي شریري مور په مرسته غواړي چي نغدي روپۍ وتروښوي او هم ځیني غمي او د سرو زرو شیان پټ وساتي. او وروسته له وېش څخه هغه د خپل ځان په ګټه استعمال کړي.

خو د کاني مور سمدلاسه خو ګامه پر مخ راغله او پر سمټ باندي یې تو کړل او ورته یې وویل چي:

"د دروغجن مخ تور دی. ستا خپلي مرداري مور دا کار کړی دی اوس غواړي چي د نورو سپین کالي ور مردار کړي. نازک (لېوره ته خطاب) چي د هلکانو د پلار رسالانه وه ختلې چي دغه پلیته (خپلي بني ته اشاره) راولاړه سوه او د خپل مېړه په جېبونو کي په کیلي پسې ګرځېدله چي د کوچني خوني ور خلاص کړي او هلته نغدي او جنس د زوی په واسطه د خپلي پلار ګني کره وباسي. خو زه په دې پوهه سوم او دا مي له دغه ناوړه کار څخه راو ګرځوله. خو اوس چي (کاني) په پیسو پسې راغی او ما غوښتل چي ده ته پیسې ورکړم تا ته یې در وړي نو

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمدلاسه مور او زوی را بانـدي حملـه وکـړه او وې ویـل چـي مـوږ غواړو د دوی حق پټ کړو.

میرامد د دغه خبرو پـه اورېدو نـور خواشـیني او غمجن سو او ترک – ترک یې وژړل او په ژړا کي یې وویل:

"لالاجـان پـر دېره پـروت دی او تـر اوسـه لا بنـخ سـوی نـه دی چي زامنو او مـاینو یـې دغـه حـال اچـولی دی. ټـول سیالان او نـا سیاله پـر ادیـره ناسـت دي او ټـولي ښـځي پـه خونـو او انګـړ کـي د ویـر کولـو لپـاره ناسـتي دي او هـري یـوې پـه ژړا سـتوني ځیـري کـړي خـو دخـدای بخـښلي مـاینې او زامـن پـر پیـسو سـره څـوري. او خدایـه دا څـه حـال دی؟ اوس کـه دوسـت او دښـمن راخبـر سـي خـو پـزه بـه مـي شل ځایه پرې سي. د ټول عمر او ټول کاله نوم به مي برباد سي".

د مرحـوم ټـولي څلـور مـاینې وې. د دوو مـاینو یـې دلتـه دغـه حـال دی او دوې نـوري مـاینې یـې لـه پاتـاخوانو سـره ناسـتي دي خـو دوی جـسماً هلتـه ناسـتي دي او روحـاً خـورا پـه عـذاب دي ځکـه چـي هـره یـوه دا تـصور کـوي چـي هغـو نـورو دوو ښـو یـې ځانونـه مـاړه کـړل. او ډېـر مـال او جـنس بـه یـې ایـستلي وي او دوی دواړه تـش لاسـونه پاته سوې.

میرامـد پـه بیـړه یـو مـوټی پیـسې راواخیـستلې او پـه تاخـت د ادیـرې خواتـه راروان سـو. پـه سـوې سـاه یـې خـان ور ورسـاوه او سمدلاسه یې د پیسو په وېشلو پیل وکړ.

هـر کلـه چـي د ده ټـول معنویـات خـراب سـوي وو نـو ده د پیـسو پـه وېـشلو کـي دومـره دقـت ونـه کـړای سـو او د دې متـل پـه مطـابق یـې رفتار ونه کړ چي وایي: (برخي وېشه مړونه ګوره).

د اسـقاط پـه وروسـتی مرحلـه کـي د ملا یـانو او طالبـانو څـوږ پورته سو او دغه کلمات اورېدل کېدل چي:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"په سپيدو کي راغلي يو تولنه ورځ مو ورته تيره کړه خو اخر يې دومره شی راکړ چي هيڅ مناسبت راسره نه لري. ارمان مي هغه سرگرداني وه چي د مړي په پرېمنځلو او کښته پورته کولو کي مو تېره کړه".

يو بل ملا ورباندي برغ کړ چي:

"څه وکړو وروره داسي بده زمانه ده چي هيڅ تصور يې نه کېږي. د سپين پگړی او سپين کاليو قدر له منځه ولاړ اوس يې څوک د پياز له نرخه نه پوښتي. عالمانو ته اوس چي د انبياوو وارثان دي څوک دوه توته اهميت نه ورکوي. خداي دې خبر کړي بېرېږم چي پر دغو خلکو د خدای قهر نازل نه سي".

داسي ځرگندېدي کومه برخه چي صاحبزاده صاحب ته رسېدلې وه هغه د ده په طبيعت سمه نه وه لگېدلې او دغه پيسې يې چي ده ته ورکړې سوې وې د خان تر حيثيت او مقام او د مړي تر بدايي توب ډېري کښته گڼلې.

د خپل نارضايت د ځرگندولو لپاره يې فرصت مونده کاوه، بيا ده خپل يو نږدې مريد ته وويل چي:

"ورې راباندي وهي، دومره يې سرگردانه او لالهانده کړو اخر گوره څه يې په لاس کي راکړې، دومره اندازه پيسي خو څوک د حجرې چړي ته ورکوي او يا يوه بل خېر غوښتونکي ته يې ورکوي، داخو د لنگر د يوې ورځي خرڅ هم نه کېږي دغو خداى خوار کړو ته دغه حقيقت په يو چل سره ورسوه او ښه يې پوه کړه چي څه بايد وکړي؟".

په دغه حال کي د پيسو وېشلو کار چي په خواره ډله کي توزيع کېده هم پای ته ورسېده او خلکو دې ته هڅه وکړه چي مړی قبر ته يوسي. وروسته تر دې چي مړی ښخ سو د کلي ملا، صاحبزاده صاحب دې ته راوباله چي د مرحوم د ژوند په باره کي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه ووايي او د ده ښه سړي توب ثابت کړي. ده لږ څه تندي تريو کړ او ورو يې له ځانه سره وويل چې "څه خبر مې ځني وليد چې دغه خدمت هم ورته وکړم؟".

بيا يو څو ګامه وروسته ولاړ غاړي يې تازه کړې او په وينا يې پيل کړ:

مرحوم خورا ښه سړی و، خپل پنځه وخته لمونځ يې کاوه بداي سړی و دا خو څرګنده ده چې د خدای رضا او بيا جنت په بدايي ګټل کېږي ځکه چې بدايان کولای سي چې ښه خېراتونه ورکړي او په دې توګه د خلکو او د خدای تعالیٰ رضا حاصله کړي....

مرحوم دغه د خېر کار تر يوه حده پوري کړی و خو اوس د ده د وروسته پاته کسانو وظيفه ده چې دغه د خېر کارونو ته دوام ورکړي، او د هغه روح آرام وساتي".

بيا يې لاس پورته کړ او دعايي وکړه ټول حاضرين په خورا بيړه او شوق سره بېرته د کلي خواته رهي سول او د معمول سره سم دوی ته ښوروا، غوښې او ډوډۍ ورکول کېدله. د غوړي ډوډۍ او غوښو د خوړلو په اميد د هغو خوارانو زړونه چې په هفتو-هفتو يې څه نه وو ليدلي او تود او غوړ نګولی يې خوړلی نه و خوشحاله او تاوده وو.

عامو خلکو ته په کوڅه کي ډوډۍ ورکول کېدله، او خواصو ته داسي ترتيب نيول سوی و چې د مرحوم په کور کي ډوډۍ وخوري.

کوم وخت چې خلګ له اديرې څخه بېرته د کلي خواته راګرځېدل نو د مړي ورور مير احمد د هغه مريد له خوا چې د صاحب زاده صاحب له پلوه ورته هدايت ورکړی سوی و پوه کړی سو چې د ده عطيه (اسقاط) لږ و او بايد د دې تلافي خورا په بيړه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسي. له دې جهته کوم وخت چې دوړی وخوړله سوه نو میرامد يو موټی نوري پيسې هم ورکړې احمدادول يې نور معتبر او مشهور ملايانو ته هم يو څه پيسې بيا ورکړې. دا چې صاحبزاده صاحب ته دوهمه پلا بيا لاس ونيول سو او هم نورو ملايانو ته تکرار يو څه ورکړی سول نو سمدلاسه يې د مرحوم نور ډېر صفتونه او خصايل رابرسېره کړل او هر يوه د ده د سخاوت او مېړانې په يادولو پيل وکړ او په دغه باب کې يې يو زيات شمېر مثالونه راوړل او يوه بناغلي وويل:

"صاحبزاده صاحب زما له زبانه يې کوه چې يوه ورځ د جمعه خان د کلا لمرخريکي ته بنه ډېر خلک سره ناست وو. چې مشکوندی توری (يوه کونډه وه) راغله او ټول حاضرين يې مخاطب کړل چې ورته (۳۲) افغانۍ په پور ورکړي چې د يوه پوروړي غاړه په وباسي ځکه چې هغه عرض وربانديي کړی دی او ماسلان يې په پسې کړي دي. د دې خوارکۍ اوبه په هيچانه پوري وتلې تر څو چې دغه مرحوم جيب ته لاس کړ او هغه روپۍ يې ورته ورکړې.

په دې کې شک نه شته چې دغې تورۍ بيا درې چرګان او (۵۰) دانې هګۍ ده ته ورکړې او هم يې يو پاو کوچ وروړل. خو دلته خبره د ده په دې مېړانه ده چې ده بې له کوم ځنډ ځخه دا خواره د ماسلانو له غمچيني ځخه وژغورله او د ده مرسته د هغې د زړه داډسو.

يو بل سړي را درسته کړه چې:

"خدای بخښلی خو د دغه ټول کلي او ديار پزه و. مور او تاسې ته خو داسې و د يو غره په شان اړ او درمانده يې هيڅ وخت نا اميده نه دی پرې ايښی. ده به هر چاته په پسرلي کې په سلم غنم ورکول. او په رشه به يې ورځنې بېرته اخيستل. د ده سلم تر

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورو ټولو بدايانو ګټور و. سوی سړی هم نه و که به چاپه خپله تـاکلي نېټه پوره ور ونه رساوه نو په پوره زړه او ورين تندي به يې تر کاله پوري پرېښود او يواځي د سلم تفاوت به يې يوه په دوه وشمېره چي البته دغه کار يې طبيعي او د معمول او رواج سره سم و".

له دغه ډول وينا ګانو څخه وروسته حاضرين ولاړ سول د ټولو ناستو کسانو موچني په وره کي ورسمي کړی سوې.

صاحبزاده صاحب دمخه او نور ټول خلک ور پسي سول په داسي حال کي چي ټول حاضرين پري راټول وو دی په ډېر وقار د مريدانو په مرسته پر آس باندي سپور او ورو- ورو له خپلو مريدانو سره له ډلي څخه ليري کېده

نور خبرات خواره هم سره تيت او پرک سول او سبا ته د پاتا ټغرونه وغوړول سول چي له خلوېښتو شپو وير او پاتا څخه وروسته ټغرونه بېرته ټول سول.

د پاتا اخيستلو په موده کي د مړي زامن. مايني او لوني خو په آرامه نه وې ناستي. دوی به هره ورځ د يو شي او يابل شي په پلمه په خپلو کي سره وهل او ټل به خوار او سپين ږيری (ميرامد) له دوی سره په عذاب و.

کوم وخت چي د وير ټغرونه ټول سول نو ميرامد خپل ورېرونه ورېري او ورېندار ګاني سره راوغوښتلې و دوی ته يې په نصيحتونو او وينا کولو شروع وکړه.

ميرامد د دوی دغه ناوړه حرکتونه او په خپلو کي پرله پسې جګړې خورا وغندلې او دوی ته يې وويل چي:

"پلار مو دومره مال او نغدي پيسي درته راټولي کړې دي چي هغه نه يواځي تاسي نسي تمامولای. زه پوره يقين لرم چي ستاسي لمسيان يې هم نه سي خلاصولای نو ستاسي څه بې بختي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وار ده چې په خپلو منخو کې سره خورئ او ټول ديار پر خان باندې خندوئ. تاسې خو زما او زما د ټول کاله او ټبر پزه هغه وخت راغوڅه کړه چې مړی لا پر دېره پروت و او تاسو د ميراث اخيستلو او د لوېې بر خې لاس ته د راوړلو لپاره جګړې کولې.

ښځو يوې د بلې کوڅې وشکولې او هلکانو د يو او بل ځني غونچه - غونچه وکښلې. خان دې وخوري دغه مرداره دنيا چې تاسې يې په سر ګرداني او خګرخوني اخته کړي ياست. په دې بايد ټول پوه شئ چې زه اوس د خپل مرحوم مشر ورور پر ځای ناست يم بايد تاسې ټول اوس زما د وينا او توصيو احترام وکړئ. او وروسته له دې داسې کار ونه کړئ چې هغه ستاسې د ټول کاله په زيان تماميږي".

د مړي مشري ښځې يعنې لومړنۍ ماينې پړونی سره راټول کړ او په داسې حال کې چې د خپل تکري يو غوږ يې په خوله کې نيولی و په يوه لوړ خو ژړغونکي غوندي بړغ ورته وويل:

"د روپو د صندوق کلي د ګلالي (د مړي د کشري يا وروستې ماينې) سره ده او هم د قبالو او نورو سند کلي د ښايستوګي (د مړي دريمه ماينه) سره ده موږ په ټبرو ځو شپو کې وليدل چې دوی دواړو خپله چاره وکړه او هر څه چې يې زړه وو هغومره اندازه مال يې تر ګونډې لاندې کړ. هر څومره چې موږ لاس وپښې وهلې خو چا راته غوږ ونه نيو او زموږ دغه اظهارات يې سپين سترګي وبلله. خو اخر موږ هم د خدای بخښلي په نامه يو او زوزاد لرو او په دغه کور کې مو پوره حق شته. په دې زموږ بشپړ يقين دی چې که وضعيت هم دغسې پسې دوام وکړي نو موږ او کمکيان به مو سره لمر ته ووځي نو هغه وخت خو به بيا سيال او نا سيال په تاسې خاندي خدای مې دې خپل زوی (سپين) ژر راولي".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمي ورپنداري يې ورته وويل چې:

"ته بايد موږ ټولو ته په يوه ستر ګه وګورې. د خداى بخښلي اولاد ستا زامن او لوڼي بلل کېږي. داسې نه وي چې څوک دي د زړه ټوټه وي او څوک دي د پرين. تر ټولو ښه خبره داده چې زموږ لاسونه سره وکاږې ځکه چې هلکان ټول کمکيان دي او وينه يې توده ده زما هلکې خو تر ټولو کمکۍ هم دى موږ بني هم يوه د بلي خبره دومره نه سو سره زغملاى. خداى دې نه کړي چې يو ورخ ته راځې نو پر سرو کوپړيو به راشې".

په دغه مجلس او ياد کور او کاله په خبرو کې د مړي له (۱۴) زامنو چې يو يې هم له ۱۰-۱۱ کلونو څخه ډېر عمر نه درلود او د څلورو لوڼو څخه شپږ زامن او درې لوڼې حاضرې وې. دوی به کله - کله په خبرو کې ورولوېدل او د خپلو ميندو په تاييد او د ميړو ګانو په ترديد به يې په عصبانيت سره خبرې کولې. دا لس دوولس کلو هلکانو خو به لاسونه سوک کړل او پورته به يې ونيول او ناره به يې کړه چې:

"موږ به خپل حق چاته نه پرېږدو او که څوک د دې کار د کولو هڅه وکړي نو ماغزه به يې ورباندي توی کړو".

ميرامد وويل چې:

"اوس يو پر بل مه سره غورځئ زه به ستاسې چيټه (پرېکړه) ژر در وکړم. کوم وخت چې نور هلکان هم راسي نو زه به تاسو ټول يو ځاى سره کښېنوم او ستاسې حقيقي وضعيت به تثبيت کړم".

په دې وخت کې د بډاى کاله وضعيت ورځ په ورځ خرابېده او د هغه د اعضاوو تر منځ بې اعتمادي ډېرېده. د ښځو دعوې او د هلکانو د کور او صحرا جګړې او د ټول کلي په تېره بيا د خان او د کلي د ملا توجه خان ته راواړګرځوله. هغوی غوښتل چې د دوی له

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړو څخه ناوړه ګټې وکړي. او په دغه ډول نس او جيب ډک کړي.

د ميرامد مشره ورېندار ځلور زامن لري چې مشر يې (۲۳) کلن او کشر يې لس کلن دی. د مشر زوی نوم يې (سپين) دی چې د پلار د مړينې په وخت کې دلته نه و. دی خورا زړور، په زړه کلک او بې ميني غوندې سړی برېښي. او په خپل ټول کاله کې هم په دغو خويونو مشهور دی. دغه زلمی که څه هم بايد د زلميتوب ټول صفتونه ولري خو خورا حريص او په دنيا مين دی. خورا تينګ هم دی او دغه يې عادت دی چې په هر څه او په هره توګه چې وي بايد پيسه لاسته راوړي. د ده مور هم د ده په شان ده او د خپلو بنو او بنزيانو وجود يې خورا بد ايسي او دوی ټول د خپلې هوسايي لپاره يو لوی مانع ګڼي.

کوم وخت چې د (سپين) پلار لا ژوندی و ده او مور به تل داسې لارې چارې لټولې چې د هغوی په واسطه وکړای سي چې خپل دښمنان (بنزيان) او (بني) له منځه ليرې کړي او يا يې څه نا څه تر خپل کامل نفوذ لاندې راولي. د مور او مشر زوی دغه فکر په تېره بيا په هغه وخت کې خورا شديد سوی دی چې د سپين پلار مړ سوی دی. دوی خپل د زړه خواله د بل هيچا سره نه کوي او نه کوم بل زوی او لور په خپلو دغو خواهشاتو خبروي. دوی دواړه بې له دې چې يو ټاکلی پلان جوړ کړي. دې ته اميدواره دي چې يوه ورځ به خپل مقصد ته ورسېږي او يو خورا مسعود ژوند به يې په نصيب سي.

ځکه چې سپين تر ټولو سکه او ناسکه ورونو څخه مشر دی. نو ځکه تر ميرامد وروسته ټول ده ته يو څه په درنه سترګه ګوري. خو په دې هم مشهور دی چې که يې لاس ورسېږي خپلې

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا سکه خوبندي. میندي او وروته په الووی کړي او خولې ته یې واچوي.

د دوی چمبر دوه انگړه لري. چې یو یې د ننه انګړ دی او بل یې د باندې او ښې خواته یې د مېلمنو کوټه ده. د (مرحوم) دوی ماینې دننه په انګړ کې دي او دوی نوري یې په دباندې انګړ کې اوسي. هره ښځه جلا - جلا کوټه لري خو د دوی پخلنځی تول په یو ځای کې کېږي او وار په وار یې پخوي د کور او کاله شیان په دوی کې وېشلي سوي دي. مثلاً داوړو د کوټې کیلي د یوې ښځې سره او د لاندې او نګوټې د شیانو کیلي د بلې ښځې سره همدا ډول چای او بوره له بلې سره او د شېدو او مستو واک او اختیار د بلې سره دی.

د دوی د پخلنځي په وار د ځای د جارو کېدلو په وار او د پسونو او غواوو د زېرمې کولو په وار باندې هره ورځ داسې جنجال، دعوې او حتی جنګونه وي چې یو قیامت جوړ کړي دا دعوې او جګړې اوس تر پخوا بېخي ډېرې سوې دي. او کوم وخت چې دوی ښې دعوې سره شروع کړي نو د هغوی لوڼې او زامن هم را ټول سي او په خورا نفرت او کینه د خپلې مېرې په مقابل کې درېږي او هغه ډول سپکې خولې ورته پرې کوي چې په هیڅ کتاب یې روانه وي. کله - کله خو داسې وي چې د ښځو کوڅې وخېژي او د هلکانو سرونه سات سي او وینې پرې وبهېږي. ځکه چې د (مېړي) دوهمه ښځه یواځې یو زوی او یوه لور لري چې هغه هم (۶) کلن او لور یې (۸) کلنه ده نو ځکه دا تل د خپلو بنزیانو او بنو له لاسه وهلې رټلې وي. دا ښځه که یوه ورځ دعوې وکړي نو دوې درې شپې په خپله بېکسې ژاړي. او د انګړ په منځ کې ناسته وي او سوتونه کوي. او د دې په سوتو کې چې زوی او لور هم برخه واخلې نو یوه عجیبه منظره جوړه سي.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(سپين) د خپلې مور. او وروڼو او خوېندو سره په دننه انګړ کې استوګنه کوي. يوه ورځ يې مور ورته وويل چې:

"تر څو به دغه خوار او د شنه زړه ژوند تېروو. زما ډېري بدي طالع دي ځواني مې دې د پلار سره خاوري کړه. کوم وخت چې يې زه راودولم پلار دې هيڅ شی نه درلو. يو زوړ يابو يې و چې د منجاريتوب سودا به يې په شاوخوا کليو کې وربانډي ګرځوله او خرڅوله به يې. يوڅه لږ مځکه يې چې درلوده هغه يې زما د ولور داد کولو لپاره خرڅه کړه. ډېر تريخ ژوند او تنګيساوي رابانډي تېري سوي. خدای پاک زما پلو او کوڅی ستا په پلار پوري نېکمرغه کړو او يو وار يې بېړی وچلېدله او په څو کلو کې د ډوډۍ خاوند سو چې بيا البته خورا غټ بډای وګرځېده. د ده بډايي زما د بدبختي موجب سوه. هر څومره چې يې دنيا ډېرېدله هغومره د ده د ښځو کولو هوس زياتېده تر څو چې خبره دې اندازې ته ورسېدله چې زه يې اوس د داسي مشکل سره مخامخ کړې يمه. هر څه چې دي د لاسه کېږي ژر يې وکړه چې لږ څه مو غوړونه په آرام سي او پاته شپې ورځې مې په هوسايی تېري سي".

سپين په مينه خپلې مور ته وکتل او په يو خوږ او له مينې ډک غږ يې ورته وويل:

"زه په دغه خصوص کي له خپلو خينو نېتيانو سره په صلاح او مشوره اخته يم. زما دغه دوستان او اشنايان ما ته سمي لاري لټوي او غواړو چې دغسي يو چل جوړ کړو چې د شتمني ډېره برخه موږ واخلو. دا ځکه چې ته په خپله وايې چې له پلار سره مې دي سختي او نا آرامه شپې تېري کړې دي او د اوسني شتمني بنسټ تا ايښې دی. نو تر ټولو موږ زيات استحقاق لرو چې د ميراث لويه برخه موږ واخلو".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپین دغه خبره پر مور باندي ډېره ښه ولګېدله او په دې چي زوی یې هم له مور سره همفکره دی ډېره خوشحاله سوه. مور یې په داسي حال کي چي خپلي لور (تورپېکی) ته یې د چایو لپاره ږغ کاوه داسي وويل چي:

"رښتیا خبره خو دا ده زویه چي اوس نو له خدای پاک څخه دا غواړم چي خپل ځان ته کور ولرم او خپلواکي ژوند تېر کړم او له دا دومره کړپ او کړوپ څخه مي غوږونه په آرام سي خپلي نږندي راته ګرځي او زه د هغوی زېرمه کوم. دا مي په ټینګه پتیلي ده زویه چي څرنګه له دغه مردار ډنډ څخه خلاصه سمه دستي به کوزده در کوم چي خدای مي په لمسیانو پتهه کړي".

په دغه وخت کي تورپېکی رانوتله او دوې پیالې او یوه شنه پیتلي چاینکه یې د مور او مشر ورور په مخ کي کېښودلې او سمدلاسه یې په سوک-سوک پیل وکړ او په ژړغونکي ږغ یې مور ته وويل:

"(خړ) په ځاپېره ووهلم او په خپله یې منده کړه د باندي ووت. ماته په لاس رانه غی که نه نو مابه یې حق په لاس ور کړی وای. که لالاجان (مقصد یې سپین و) د ده غوږونه تاو نه کړي نو والله خو به یې کلک ووهم".

مور یې پر باړخو ښکل کړه او د هغې سر یې په خپل تټر پوري ونیو او په مینه یې ور ته وويل:

"د زړه سره مه ژاړه. هغه شیطان څو زه پېژنم. کور ته چي راسي ستا کسات به ورځني واخلم ته چي زما غوندي مورکی لري څه غم یې ژاړې".

دوی په دغو خبرو کي وې چي د سپین یو کوچنی ورور په منډه راغی او سپین ته یې وويل:

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"خان صاحب په وره کي ولاړ دی او تا غواړي".

ده سمدلاسه د چايو پياله کښېښودله او ژر ژر يې موچني په پښو کې او په زغرده وره ته وراغی. له روغبړ او هر کلي څخه وروسته يې ورته وويل:

"راځه د ننه کور ته لاړ سو. د مېلمنو خونه لږ څه ښه نه ښکاري ځکه چي هره ګړی لوی او واړه په وخي او ننوځي. ادي ښه چای پوخ کړی دی او ځای هم بې غمه دی".

په داسي حال کي چي خان صاحب يې تر څنګ راروان دی دوی دواړه د خوني وره ته راغلل او (سپين) مور ته يې ږغ وکړ چي خان صاحب ورسره دی بايد ژر نيالی او څنګوابني برابر کړي.

بيا يې خان صاحب ته وويل چي "بسم الله در ننوځئ" هغه هم چي ور ټيټ و سر کښته کړ او په خونه ورننووت. لومړی تر دې چي پر تازه اچول سوي نيالی باندي کښېني. خان صاحب نوک ونيو او د سپين مور ته يې وويل چي:

"سپين سري ستړې مشې! له رنګه خو اوس ښه راته ايسې. ګوندي د مړي له غمونو او خواشينيو څخه اوس خلاصه سوې يې. خدای دي زامن لره. ته بايد د دوی په وجود ژوندی پاته سې. او هم خوشحاله اوسې چي زامن دي خيني زلميان دي او خيني د غويو له پښو څخه وتلي دي".

له دغه وينا وروسته يې لومړی د اوړې څادر پر څنګوابني واچاوه او بيا پر نيالی باندي کښېنوست. خپله مشهدي لونګی يې چي پر يوه کلکه چکني خولی باندي يې تړلې وه له سره راکښته کړه پر خپله ګونډه باندي يې کښېښودله. لومړی تر هغه چي خان صاحب بيا په وينا خوله پرانيزي د سپين مور ورته وويل چي:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"خدای دي دا ستا غونډي ننګيالي خانان د دغو خلکو له سره نه کموي. په تاسو مو آب ځونډي دی. د قوم د عزت لمن تاسي پاکه ساتئ. ستا هغه نېکي او ښي مرستي چي د سپين له پلار سره دي کړي دي زموږ نه هېرېږي. د سپين پلار (خدای تعالی دې وبخښي) په محکمو کي دومره لاس او پښي نه سوای کولای او تل به يې له تاسي څخه مرسته غوښتله. اوسني زمانه خو خورا خرابه زمانه ده. که دي چاته پور ورکړ نو داسي يې وګڼه لکه په خره سپره بدي چي رانيسي".

بيا يې زوی ته مخ راواړاوه او په يو ډېر غونډي اواز يې ورته وويل

"دغه لخ لېږ. پښې لخي چي ګدلي يې په شلو لارو سره تللي او د ګدلي په هر کوټ کي يې په زرهاوو سپېږي دي داسي ساده او سازي شيان مه ګڼه. دوی هيڅ وخت زموږ په شان له خلکو سره چي يو څه ګوله ډوډۍ خدای ورکړي ده دوستان نه دي که زموږ مال په لاس ورسي هغه بيا په اساني بېرته نه ورکوي. کومه ورځ چي اړسي او کوچنيان يې له لوږي ناري ورته وهي او په خپله هم په نس نوکاري لګوي نو د شپې ننواتي راسي او يو څه په سود وسلم غواړي خو هغه وخت چي د سلم د ادا کولو او يا د سود ورکولو نېټه يې راسي نو خان يوې خوا او بلي خواته کوي. او په زور پلمي جوړي کړي. هيڅ وربانډي نه شته. نو په دغسي حال کي هم دغه خانان صاحبان دي چي زموږ سره مرسته کوي او دغه ډول خدای خوار کړي خلک محکمي ته سپاري او هلته يې په يوه ګړی ور څخه واخلي. څکه چي په شريعت او اصولو دواړو موږ ته پېره وي. او هم د خپل حاکم په خوله کي يو څه ورواچوو.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو دغه خان صاحب هغه ښېګڼې او مرستې چې په سوو پلا
یې ستاله پلار سره کړې دي موږ نه سو هېرولای. که دوی نه وای
او حکومت (چې د خدای د عدالت سیوری دی) نه وای نو دا
لوچکانو او مزدورانو به زموږ بډایه طبقه بېخي ورکه کړې وای. او
نن ورځ به موږ دغه مخکې. باغونه. نغدي پیسې او جنس نه
درلودی".

دې ستاینې او نرمو او پستو خبرو خان صاحب ډېر
خوشحاله کړ او ده ته یې زړه ورټول کړ او په خورا خوشحالی یې
وویل:

"خو ستا پلار دې خدای وبخښي په دې ښه پوهېده چې
خپل غنم څه وخت باید خرڅ کړي او په چا یې باید وپلوري. ده
خدای بخښلي هیڅ وخت په منې چې ریشې به واخیستلی سوې
غنم به چا که څه هم په سرو زرو به یې غوښتل نه خرڅول. ځکه
چې به د (بچه ګرو) وخت سو د کندوانو خولې به یې ایله کړې
هره ورځ به د ده د کور مخ ته خورا لویه ډله ښځې او نر ناست وو.
او دا ټول به ده تر له تېر کړو. که څه هم په دغو معاملو کې موږ هم
تر ده وروسته نه پاته کېدو خو ده ته خدای عجبه ستاره ور کړې
وه. خو چې د دنیا له کاره دې را ایستلی وای نو داسې یې وبوله چې
د علاقداری د لیکونکې په مخ نه سو ورتلای او خپله خبره یې نه
سوای ادا کولی. نو په دغه وخت کې به یې له ماڅخه مرسته
وغوښتله او ما به په دغه نسبت چې یو آبداره سړی او د دونه دنیا
څښتن و. ملا ورسره وتړله او هر چا چې به لږ څه مزغی کړاوه او یا
به یې د خپل سلم په اداکولو کې خان دوري - دوري کاوه نو
سمدستي به مې د ماسلانو په لاس ور کړ او تر هغه به یې ډباوه چې
د ده سره به یې سمه لاره ونیوله او دا به یې ومنله چې په هره توګه
چې وي د ده پور ور کړي. نو دلته چې کوم شی ستا مور ووایه هغه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مازي وينانه وه بلکې دغه ټولي رښتيا دي. که موږ يو پر بل ځنګ سره ونه لګوونو دغه خدای خوار کړي بزګران به مو ژوند تريخ کړي. ځکه چې دوی ډېر دي او موږ لږ. د يوه او د سلو خونه سره کېږي، خو د دوی په خوله کې خورا ښه ملونه زما او د ماسل غمچينه ده او بس..."

بيا وروسته له هغه چې د نسوارو يوه لويه کپه يې خولې ته اچول غوښتل، و يې ويل چې:

"هو زما خو د چايو پياله سړه سوه په خبرو کې مې هر څه هېر سول". نسوار يې بېرته په ډبلي کې واچول او بيا يې وروسته له هغه چې د چايو غړپ يې وکړ او پياله يې بېرته پر مځکه کښېښودله و يې ويل:

"دا چای خو سوړ سوی دی، ښه ما و تا څو پلا د مخه يو څو خبري سره کړي دي او په دې برخه کې مو خبري کړې وې چې اوس ستاسي د کورني جنجالونه چې تر پخوا ډېر سوي دي څه ډول ورک کړو. او ستا د ميندو او ميرېزو ورونو چيټه څه ډول وکړو. بيا زه ولاړم محلي حکومت ته ځکه چې د هغو خلګو په فقره خو به خبر يې چې هغوی څه وخت لومړی يو څو مړي کړي وو. فرصت مې ونه موند چې بيا له تا سره په دغه خصوص کې مفصل و رغږېږم".

سپين چې د مړو د فقري خبر واورېده نو په مينه يې پوښتنه ور څخه وکړه چې:

"رښتيا هغه مو څرنګه کړه؟ خلګو ويل چې خورا لويه فقره وه او بېخي درنه سوې وه، خورا ډېر خلګ په کې نيول سوي وو".

خان صاحب په يوه داسي ږغ ورته وويل چې له هغه څخه د ده او د ده په شان د نورو خانانو فتح او بری څرګندېده:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"سپینه! دا خبره ښځي رښتیا ده چي رمه تل شپه په کار لري. که شپانه په منځ کي نه وي نو ومنه چي د پسه ساه به د نري له مخ څخه واخیستله سي. همدا ډول که موږ خانان او خانزاده ګان په منځ کي نه یو نو د دغو خلکو حال او احوال به خورا راته پریشان ښکاره سي او ماسلان به یې داسي سره څیري لکه لېوان، چي مېږي سره څیري. تر ټولو لا عجبه دا ده چي موږ دغه خلګ له دومره لویو بارو او له دومره لویو مسولیتونو څخه خلاص کړو. بیا هم د مصرفو جلاوې نه پرېږ کوي. او هر څوک لا وايي هله خانه کور دي خراب سه. هه خانه چي (ستاارتینه...) نو د دغو مړو فقره خورا لویه او درنه فقره وه. ډېر غټ غټ مامورین د یو پیاوړي هیت په توګه راغلي وو، خو د خدای په فضل او د مېړو په برکت دا لویه قضیه مو داسي فیصله کړه. چي والله که هیچاته چا داویلي وای چي له دغه ځای څخه ولاړ سه هلته کښېنه، هو! دا ټول د مړو برکت دی که نه موږ څه شي یو. خو البته په دې کي شک نه شته چي لګښت او مصرف نو هم ښه بې دریغه وسو، ته پوهېږې چي داسي فقرې خو بې له لوی او درانه مصرف څخه د ډېرو خلکو په ښو کي زولنې وراچوي. موږ د خدای په فضل داسي سوک تر ویوست چي والله که یې بیا څوک نوم واخلي".

سپین په داسي حال کي چي مور ته یې ویل چي لږ څه تود چای راوړي خان صاحب په مینه مخاطب کړ او ویې ویل:

"فتح او بری. دا خو جوته خبره ده چي خوله او ژبه خورا لوی کارونه کوي. تور سپین او سپین تور ښودلای سي. خو دا باید ومنله سي چي پیسه هر څه کولای سي. کله-کله به زما پلار ویل چي پیسه د سړي هر عیب پټولای سي".

دا په ښه ډول څرګنده سوه چي د خان صاحب په دغه بري باندي د سپین اعتماد نور هم ډېر او ټینګ سو او دغه یې د خپل

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار او مقصد د لاس ته راوړلو لپاره یوه ښه نمونه وبلله او په ډېر ښه زړه یې مور ته وویل:

"ادي جاني! زه د خان صاحب سره لږ څه د زړه خواله کوم. دا به ډېره ښه سي چي نجوني او هلکان دې خوني ته رانه سي او زموږ په مجلس کي راونه لوېږي. نو که تاته زحمت نه وي نو د باندي انګړ ته ورووزه که څوک دلته زموږ کوټې ته راتلمه یې را پرېږده".

د مور ښه یې سره سوه او په داسي حال کي چي لږ څه پرله و اېشېده ورته ویې ویل چي:

"هماغه د پلار خویونه درسره خي. د هغه دا قاعده وه چي تل به یې اوبه تر پروړو لاندي بېولې او هیڅکله یې په موږ باندي باور نه درلود. هر څه کار یې په نهامه کاوه. که د خان صاحب مخ ته مي نه کتلای نو وپوهېږه چي خورا ستره جګړه به مي درسره کړې وای".

دا خبري چي یې خلاصولې نو د خان صاحب پیاله یې بیا ورډکه کړه. او ولاړه یې دوه څه یې وکړه. زوی یې په مینه ورته وکتل او ویې ویل:

"سړه سینه ښه ده. موږ ټول ستا یو. خو ته فکر کوې چي موږ له تا څخه کوم پټ پټاني لرو. یه. داسي نه ده. زه به د خپلو ټولو خبرو لنډیز او مقصد تاسي ته سمدلاسه ووایم".

"خان صاحب خو زموږ دوست او خواخوږی دی. هر څه چي ده په لاس راکړل هغسي به کوو. ځکه چي دی په هره سوړه بلد دی".

مور یې په دغه ډول دلاسا سوه او په ښه زړه دباندي ووتله او خپلو دوو لوڼو ته یې د چرګانو د زېرمي دا وویل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین د خان صاحب څنګوانښي ته ښه نږدې سو. او په داسي حال کي چي د خپلې خولې ناړې یې غړچ تېرې کړې ورته وویل:

"ښه خان صاحب! دا متل به دي اورېدلی وي چي "څراغ یواځي خپله شاوخوا رڼا کوي". خو تر خان لاندې خایونه یې هماغسي تیاره پاته وي. په دې کي موږ شک نه لرو چي ستا خبر خو ټولو ته رسېږي خو موږ لږ څه در څخه هېر سوي غونډي یو. که ستا په یاد وي څه موده پخوا دي راته ویلي وو چي زموږ د کور کاله جنجالونه به ژر رافیصله کړې. خو بیا ته په نورو خبرو کښېوتې او موږ ته دي هیڅ پام نه سو. اوس دغه درته وایم چي د پلار دنیا مي هر چېري ویره غوړېدلې پرته ده. او د رسد وخت هم راغلی دی. داسي ګومان کېږي چي څلورمه برخه حاصل به یې په لاس رانه سي. ځکه چي زما مېرې ګاني او د دوی زامن او لوڼي خورا په زړه تور دي. سپي ته یې اچوي خو پر ما او زما پر ورونو یې نه ده پیرزو، زه یې وینم او په غوږو یې اورم چي هره یوه خان ته ګوډانه ډکوي. د خپلو پلرو کره نغدي او جنس لېږي چي بیا یې په درد وخوري. سږ کال به د پالېزو عایدات څلورمه برخه په لاس رانه سي. او نه مو د باغونو حاصلات په پوره اندازه ولیدل. نو داسي یو چل به جوړوې چي زموږ برخه درنه او غونډه سي ځکه چي ته دغه کارونه په اسانۍ کولای سې.".

خان د سپین خبره پرې کړه او په یوه صمیمانه ږغ یې ورته وویل:

"په دې کي خو څه شک نه لرې چي زه هر څه کولای سم. د خدای په فضل هرې خواته چي مخه کړم یوه لاره په کي وباسم. دلته خبره په تا او ستا په خوانۍ پورې اړه لري. زه یقین لرم چي پلار به درته ویلي وي چي ماله ده سره څومره نېکۍ کړې وې. ده

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دا دومره شتمني سره راټوله کړه دا يې زما په اوږه راټوله کړه. اوس تاسي د کلي د کارېز له څلورو برخو څخه دري برخي خورئ دا زما په همت. په دغه کارېز باندي پخوا شپاړس شلو کسو ژوند کاوه. خو کوم وخت چي خداي پاک ستا پلار ته وکتل نو له هر يوه څخه يې ټوټه-ټوټه مځکه ورو-ورو راونيوله تر څو چي اوس د زمري برخه ستاسي ده.

دا کارېز لا څه کوې د خداي په فضل مانور کارېزونه هم ستا پلار ته رانيولي دي. که به چا خوله سره خلاصوله او يا به يې ستا د پلار سره کومه لاندي باندي کوله نو سمدلاسه به مي داسي بېزوګان داوړو لپوان ورته جوړ کړل چي دستي به يې لکۍ مړه سوه. دا ځکه چي زه خو ستا د دعاله برکته په محکمو کي مخ لرم او مامورين مي هيڅ خبره په مځکه نه اچوي".

خان صاحب ساه واچوله او غوښت يې چي بيا خپلي خبري ته پسې دوام ورکړي خو سپين د ده په خبره کي ولوېدی:

"تا دلته زما خواني ته اشاره وکړه نو خان صاحب تا ته دي دا معلومه وي چي زه خو خان ستا ډېر مخلص ګڼم. ستا مقصد له (لاس سره) څخه دی. هغه خو مالا تاسي ته پخوا ويلي وو چي په دې باره کي تاسو فکر مه کوئ. هر څه لنګی او (لاس سره) چي ته غواړې زه حاضر يم. چي در ته در يې کړم. خو دومره ډاډ راته راکړه چي که زموږ خبره محکمې ته لاړه او له نور کاله سره مي خبره جګه کړه نو ته به مي په څنګ درېږې. لومړی خو زه فکر کوم چي دلته به ستا د صاحبزاده صاحب او ملاصاحب په مرسته مقصد لاس ته راسي او که چېري ونه سو او دوی د نورو په لمسون زموږ د مقصد په لاره کي خنډونه اچول نو هلته به البته... ".

په دغه وخت کي د انګړ د وره ټکهاري د دوی تر غوږو سو او دواړه يې له دې چي څه ووايي يوه ګړی پټه خوله پاته سول، او

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر يوه دا فکر کاوه چي دا به څوک وي چي ورتګکوي. خو خان سمدلاسه وويل چي:

"ها! هاها! ومي پېژانده چي دا ور څوک ټکوي دا به ملاصاحب وي. زه خو وايم چي زه تل ستا خبر غواړم او ستا د ګټې لپاره هر ډول فکر کوم. نن غرمه ما ملاصاحب ته ويلي وو چي ماپښين به دلته دواړه راځو. ملاصاحب راسره وعده کړې وه چي د ماپښين له لمانځه وروسته به راسي... خان لا دا وينا اخر ته نه وه رسولې چي د سپين مور رانوتله او لږ څه په اضطراب يې وويل:

"په وره کي ملاصاحب ولاړ دی. نجونو ور خلاص کړ او هغه رانووت چي دغه دی اوس دستي به راورسېږي. که ستاسي خوښه وي زه به هغه بلې خونې ته بوځم".

خان سر وښوراوه او هغه يې په دې پوهه کړه چي دی د خان په غوښتنه راغلی دی، په دغه حال کي ملاصاحب په وره رانووت. د رانوتلو په وخت کي يې په لوړ ږغ وويل: "بسم الله...".

ملاصاحب سپين کالي اغوستي دي او سپينه پګړۍ يې تړلې ده او هم يې د سپين ماغوت يوه سدرۍ اغوستې ده، چي په هغې کي ژېړي تنۍ له ورايه برېښي. يو سپين څادر يې هم پر اوږو پروت دی په دې کي شک نه شته چي دغه سيان ټول سپين دي خو خورا خيرن دي په تېره د پګړۍ ولونه يې ځيني ځايونه خيرن او ځيني ځای بيا سپين کوتان لري.

ملاصاحب ته سمدلاسه بله نيالي او څنګوانۍ کښېښودل سول او لومړی تر هغه چي کښېني جېب ته يې لاس کړ او يو خيرن نسواري دسمال د تورو نسوارو يوه کوچنۍ ښيښه يې راو ايستله او هغه يې د نيالي پر ژۍ بانديې واچول او بيا يې د خپل

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښادر يوه ښندره کش کړه او کښېناست او هغه يې پر خپلو پښو او څنګنو باندې خپور کړ.

په داسې حال کې چې د کوچنۍ ښېښې ښخه يې په خپل ورغوي کې تور نسوار رااچول دغه کار يې په خورا خوند او پوره زړه کاوه. خان ته يې وويل:

"وبخښه لږ څه ناوخته سو. خلک خورا سپين سترګي سوي دي، رښتيا چې زمانه اخره ده. خداى مو دي ايمان ته خبر پښښ کړي. قضيه داوه چې د لمانځه ښخه وروسته يوه ښيلي (لاتون) دماجت د يوې برخې د جوړېدو مسله راپورته کړه. هغه ويل چې دغه مصرف بايد د کارېز په شواروزو (شبانه روز) جلا کړل سي او هغه دي د مځکو ښښتنان ورکړي. ما ورته وويل چې "يه! دا جلا بايد پر سړو سي. خو ده فرياد کاوه چې والله که د مابښام اتام په کور کې لري، له کومه به يې پرې کړي. نو ما ورته وويل چې تر دې دي لا خوله په خاورو سه، نيت دي ښه نه دى. په دين کې دومره چرت نه وهي. نو هر ښومره چې مندې وهي هغومره دي خداى پسې خواروي تانه دي اورېدلي چې وايي:

"پرېږده شر و شور د دنيا
ولې يې په دې غمګين
ټينګه کړه رسۍ د دين"

خو د هغه خداى خوار کړي خوله په واک نه ده او نه يې خان په واک دى هيڅ نه قانع کېده. د غو نورو د ده په شان خداى وهلو پښې لښو هم دده لوري ونيو او بغاري يې وهلې چې ښې ورپوري نه شته، اخر مو خبره تاته پرېښودله که د دغو خداى خوار کړيو غوږونه يو ښل تاو نه کړې نو يقين وکړه چې سبا به پر

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوږو راسپاره سي او د سپين پګړيو او سپين کاليو قدر به نور هم کم سي. دا لا څه کوې چي يو سپين سترګي خو لا داسي خبري کولې چي د سړي وېښتان ورته جګ درېدل او هغه زموږ پر خوله نه راځي".

توبه خدايه توبه! ستا له بدوکو څخه مو وژغوري.

مثلاً ده وويل چي "موږ بزګران به له دغو سپين پګړيو او سپين کاليو مفت خورو څخه ځانونه خلاص کړو".

خبر عفوه غواړم خبره را څخه اوږده شانتي سوه...

په دغه آن کي سپين ولاړ سو او دوی ته يې وويل:

"زه پوهېږم چي زموږ او ستاسي خبري به اوږدې سي نو زه به ادې ته ووايم چي يو دوه چرګان وغځوي او لږ څه وريژي هم پخې کړي. مابښام ډوډی به هم دلې وخورو. ملا صاحب که د مازيګر او مابښام د لمانځه ورکولو لپاره تګ غوښت البته ولاړ به سي خو بېرته به ډوډی خوړلو ته ځان راورسوي....

خان صاحب په ناز سترګي ورواړولې او لومړی تر هغه چي دی څه ووايي، ملا صاحب ورته وويل:

"خدای دي برکتونه درکړي. دغسي د ښه سړي کارونه وکړئ چي اجر به يې خدای هم په دې جهان درکړي او هم به يې په هغه جهان...".

خان د ملا صاحب خبره غوڅه کړه او ويې ويل:

"دی خو قدردانه سړی دی. د هر چا اندازه پېژني که څه هم موږ په دغه کور کي څه لږه ډوډی نه ده خوړلې او تل يې پر کوندري (دسترخوان) باندي ښه خوړولي يو خو نن به خکه ډېر خوند وکړي چي کار هم د ده کوو او د ده د ګټې او نفعې لپاره به دلته صلاح مشوره کوو. نن خو مو تر يوې اندازې پوري ډوډی هم ورباندي پور ده".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین په منډه د باندي ووت او مور ته يې وويل چې:

"خان صاحب او ملاصاحب به ماښام دلته زموږ کره ډوډۍ وخوري ته يوه سرشته وکړه. ورته ووايه چې يو دوه چرګان حلال کړي او ښه پلاو (اصطلاحاً مرغ پلاو) ورته پوخ کړي خو دومره دي فکر اوسه چې دانوري بلاوي در خبر نه سي. (مقصد يې ميرې او د دوی اولادونه وو).

کوم وخت چې سپين بېرته په خپل ځای باندي کښېناست نو خان صاحب ملا ته وويل:

"د سپين مقصد دا دی چې د ده د پلار دنيا سو په سو پر ته ده او د ده ميرې ګاني او د هغوی خپلوان يې په چاربناخو بادوي د ده هيله دا ده چې په هره توګه چې کېږي موږ ورسره مرسته وکړو او د هغو لاسونه ورخني وکاږو".

ملاصاحب لږ څه په چرت کي سو او بيا يې سپين ته مخ راواړاوه او ورته يې وويل چې:

"داسي مي واورېدل چې د خدای بخښلي آس دي صاحبزاده صاحب ته وروبخښه. په دې کي هيڅ شک نه شته چې صاحبزاده خو ښه سړی دی او هر څوک ورته اخلاص او عقيده لري. خو موږ د انبياوو وارثان بلل کېږو. د دين په مسله ناست يو. نو که ستاسي مقتديانو يوه سترګه د خدای په دغه ډول دوستانو وي نو په دې وپوهېږه چې بله سترګه مو بايد پر موږ هم وي. بيا په تېره د ماجت امام خو حقداره وي او دلته په جومات کي د خدای په هيله او ستاسي په هيله شپې او ورځي تېروي. زه دا نه وايم چې ګواکي تاسو له موږ سره مرسته نه ده کړې. حقيقت خو دا دی چې موږ ستاسو په زکاتو باندي پايو. دلته مي مقصد د مرحوم هغه کالي دي چې هغه به په خپله استعمالول...".

لومړی تر هغه چې سپين يو څه ووايي خان وويل چې:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"هغه کالي يې لا نه دي در کړي؟ ما دا خيال کاوه چې د وخته به يې در بخښلي وي خو خبر دی اوس هم وخت نه دی تېر سوی، دوی خو سر گردانه دي. يووار د مړي غم او بيا د کور کاله جنجالونه ور په غاړه سول. دی هم نوی له سفر څخه راغلی، تر تاسي سپين پکړيو چې د دين ستني ياست څوک مستحق دي؟..."

سپين په داسي حال کي چي سر يې کښته اچولی و وويل:

"له هغې ورځې څخه چي پلار مي وفات سوی دی ما والله که د مځکي سر ليدلی وي. تل په ولاړو گرځم. هيڅ شي ته مي پام ته دی، که نه وي اصلي خو حقيقت دا دی چي هغه شيان خو په تاسو پوري اړه لري. بې غمه اوسه زه به دي په دغه برخه کي ناز واخلم".

"د دغو خبرو په اورېدلو ملا صاحب نور هم په پسي وغورېده او داسي ځر گندېدله چي تا به ويل په کاليو کي نه ځايېږي. بيا يې په ورغوي کي يو څه تور نسوار په خورا نزاکت سره واچول او هغه يې خان ته ونيول. خان په ډېره فاتحانه وضعيت ملا ته وکتل او د لاس په دوو گوتو کي يې نسوار راواخيستل او مستقيماً يې پزي ته يو وړل. يوه، يوه نيمه دقيقه بېخي چوپه چوپايي وه. بيا دغه سکوت خان صاحب مات کړ او ويې ويل:

"زما په خپل فکر کي د مرحوم په کاله کي بل داسي په مالگه سړی نه شته لکه سپين. که د مړي آب او مېنه خوندي کېدله نو همدغه به يې خوندي کوي. نو زموږ هم کوښښ دغه دی چي د ده ملا وتړو او په هره توگه چي وي له دغو اوسنيو جنجالونو څخه به يې خلاص کړو".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا صاحب خپل ځنګوانی را بېرته کړ او خان یې د خان په دې خبره ناګومانه واچاوه او ورته ویې وویل چې:

"سپین خو شکر دی هر څه لري سره او سپین یې تر سر تېر دي. پلار ورته هر څه ډېر کړي دي څه پروا یې لري. په لمنو-لمنو که یې یاد کړي بیا هم نه تمامېږي. دی یې څه غم لري".

خان لږ څه تند سو او ویې ویل:

"مطلب بل شی دی. ملا صاحبه! د سپین داسې زړه دی چې له خپلو میرو ګانو سره وپش وکړي او له هغوی څخه خان جلا کړي، یو آرام او مستقل ژوند ولري. ته خو پوهېږې چې دغه کور نه دی بلکې د بنزو کور دی هر څوک یې کالخوای دي. دوهم تکی دا دی سپین وایي چې د مخکو ډېره برخه باید په ده پوري تکیه وکړي ځکه چې د ده مېرېزي وروڼه خو ټول کمکیان دي او داسې خطر موجود دی چې د دوی د میندو دلاسه به دا مځکې وړیا او یا په نه څه ووځي".

"ښه-ښه! اوس په مطلب ورسېدلم د ده د دریمې میرې زوی خو هم اوس ښه لوی غوندې معلومېږي. زما په خیال پر خان به ګرځېدلی وي او یا به ژر وګرځي".

خان لږ څه په جدي لهجه بیا ورته وویل:

"ته هغه څه کوې ملا صاحب! زموږ مقصد خو دا دی چې سپین ته یو څه ګټه راوړو ځکه چې سپین لوی ځوان دی او په ښه او بد پوهېږي نو دی هم داسې سړی نه دی چې د چا ښه ور ونه ګرځوي".

ملا صاحب لږ څه شهید غوندي سو او په داسې بڼغ یې په وینا خوله پرانیستله چې په هغه کې د ده پښېماني او عذر غوښتل ښکاره معلومېدل.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"صاحبه! حافظه مې نوکې خرابه سوې غونډي ده که کومه ناپړیته او داسې خبره وکړم چې نه سره لګېږي نو تاسې ما وبخښئ".

د دوی دغه مرکه هغه وخت لږ څه غځېدونکې شوه چې د سپین خور پتنوس په لاس راننوتله. دغه چای د ملاصاحب لپاره دی. ملاصاحب غوښتل چې موضوع وځنډوي خو خان ورته وویل چې:

"دغه کوچنۍ نجلۍ د سپین خور ده. موږ باید خپلو خبرو ته پسې دوام ورکړو".

ملاصاحب بیا سر کښته واچاوه او ورویې د خان سره وویل چې:

"موږ خو د دې جانداري په کارونو کې دومره لاس نه لرو، خان صاحب ستا خوښه ده هر ډول چې تا او سپین سره غوښته کړه زما خوښه ده".

ملاصاحب چې دا خبره خلاصوله نوې پیاله ور پورته کړه څکه چې چای ډېر تود و د ده سونډان ژبه او تالو پرې وسوځېدل او هم په دغه سبب یې (سور) ټولو واورېده. په سترګو کې یې اوښکې وګرځېدلې. خان د دې لپاره چې ملاصاحب په خان پوه نه کړي چې د ده په سوځېدلو پوه سوی دی او هم د دې لپاره چې سپین ته د ده په کار کې د ملاصاحب د مرستې او رول اهمیت وښيي په یو آرامږغ یې پوښتنه وکړه:

"هغه ورځ د کوز کلي څخه څو کسه راغلي وو او ستا پوښتنه یې کوله چا راته وویل چې د هغوی پر کومه کونډه باندې دعوه ده نو نه یم خبر چې هغه دې څرنګه کړه؟".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملاصاحب په داسي حال کي چي له جيبه يې ژېړي غټې تسبې چې د سدرۍ په غوټه پوري ترلې هم وې را وايستلې او هغه يې يو دوه درې پلا کښته او پورته کړې او ويې ويل:

"هغه خو د (لالي) اکاچې په ځمکي کي مړسو ښځه وه. ميراث خورو يې پسې اخيستې وه. ورته ويل به يې چي په خپل قوم کي مېړه وکړه. خو دا خورا سپين سترگې ښځه وه او دې خبري ته تن نه ږدي. ددې خيال دی چي په يو بل ځای کي دخپلي خوښي مېړه وکړي. نو د (لالي) اکا تربرونه او د کونډې ورونه راغلي وو او پوښتنه يې راڅخه وکړه چي په دغه خصوص کي څه وکړي؟. شريعت څه وايي؟ ماهم په ډانگ پېيلي ورته وويل چي شريعت خو وايي چې کونډه دخپل واک او خپل اختيار خاونده ده. هرچيري چې مېړه کوي کولای يې سي. خو دلته يوه خبره بله هم شته هغه داچي د قوم رسم ورواج هم يو شی دی. زموږ پلرونو او نيکونو داسي راتېره کړې ده چي بايد کونډه په خپل کاله کي خوندي سي او آب و پرده يې وساتله سي. خو خلک اوس ډير سپين سترگي سوي دي. د عالمانو خبره نه مني. د ښځې ورونه پر له غور ځارسول او په دې خبره خورا پر له واوښتل.

بيامو فيصله پر دې باندي وکړه چي زه او (خان صاحب ته اشاره) به يوه ورځ سره کښېنو او ددوی تېره به وکړو".

خان صاحب بياو رځني پوښتنه وکړه:

"څه پوري شته او که لڅ لغړ دي؟. ما چي اورېدلي دي د ښځې پلار کنی په غوښه ده او شپه يې ښه تېرېږي. ته وايې څه به په جوړ سي؟. په خبره ارزي او که به خوسي موچنې په کي وشلوو او څه به لاسته رانه سي".

ملاصاحب يو څه و مسل او په يوه او بل کنايې سو او په يوه پاسته غوندي ږغ يې وويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"دوی خو په خپله سپین هډوکي دي د ماښام تبې یې نه باندي کېږي او تر کورونو یې سپي په منډه او په غپ تېرېږي. زه حیران یم چي تا ولي دلته د دوی د شتمنۍ او یا نېستي پوښتنه وکړه. کونده په خپله هر شی دی او هر څه په جوړېدای سي. خو موږ دي خدای وساتي چي په چابه په جبر او زور یو شی جوړوو. خو دا هم وایم که چا څه راکړل ایسته یې نه غور څوم او که یې رانه کړل پسي غورځم نه. خالق رازق دی. چي خولې یې راکړې دي رزق به هم راکوي. تر اوسه خو یې ښه رارسولې ده له دي څخه وروسته به هم الله یادوو".

بیا خان سپین ته خیر سو او ورته ویې ویل:

"ته ورسه ستا د مرحوم پلار کالي هر څونه جوړې چي یې وي د هغه کوټونه، اوږده کوټونه، پوستین، پګړی، خولي او نور هر څه چي ده استعمالول هغه راوړه چي ملا صاحب ته یې ورکړو. ځکه چي د علماوو خوښي او رضایت د دین په لاره کي یوه غټه کامیابي ده. دا دي ښه کړي دي چي آس دې صاحبزاده صاحب ته ورکړی دی هغه هم دعاګوی دی او تل پر موږ وتاسي نظر ساتي. زما مشوره هم دغه ډول وه".

ملا صاحب په دې وینا باندي د ګل غوندي وغوړېده او په داسي حال کي چي له خوشحالي او ښه زړه یې غاړي بوږېدې وویل:

"خدای تعالی ځکه تاسي ته په رحمت کتلي دي. او تاسي یې په ټولنه کي درانه کړي یاست چي تاسو علماوو ته په درنه او د قدر په سترګه ګورئ. که دغه تاسي خانزاده ګان او د لوی زړه خاوندان نه وای نو د علماوو د شپې تېر خو به خورا سخت و. عام خلک خو عام دي. په هیڅ نه پوهېږي او نه څه کوي. دوی په خپل ځان پوري پکو دي، نو د عالمانو سره به څه وکړي.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ښه په یاد دي چي په دغه کلي کي نږدې لس دوولس کاله پخوا شپاړس شلي کسه اوسېدل.او هر چا به یوه کوچنۍ - کوچنۍ ټوټه مځکه درلوده کله چي به د ریشو وخت راغی نو ته باور وکړه (سپینه زویه!) چي د خپل زکات په راټولولو به مي نوکان ووتل او هر چا به خورا سپین سترګي راسره کوله خو ځکه چي د دوی نېټونه ښه نه وو. او پر علماوو باندي یې دومره نظر نه و، نو د هغوی مځکي خدای پاک ستا پلار ته ورکړې او هم خان صاحب په کي بې برخي نه سو. اوس خو په پوره زړه او آرامي سره خپل زکات په لاس راځي او له ډېرو خلکو سره لاس په ګرېوان نه یم".

کوم وخت چي یې د خپلې دغې وینا تاثیر په دوی دواړو کي په زړه پوري ولید نو ملا صاحب بیا خبره شروع کړه:

"پر وانه لري، اوس به د ښځو لاس اړ وي کالي به بیا ماښام چي ډوډۍ وخوړله سوه راوړي. ما داسي بلل لکه په خپل کور کي او اوس یې هم دغه ډول بولم".

په دغه وخت کي خان په یو ژور فکر کي ډوب و.

ملا صاحب چي کوم هوکې وانه ورېده نو یې بیا خبره غبرګه کړه او ویې ویل:

"ویوهېدې خان صاحب! کالي به وروسته له هغه چي د ماخستن ډوډۍ وخوړله سي رابه یې وړي. اوس به د ښځو لاس بند او اړ وي. څرنګه سپینه زویه! دغسي دي نه ده خوښه؟".

هو ملا صاحب! هر ډول چي ستا او د خان صاحب خوښه وي هغسي زما خوښه ده.

بیا ملا صاحب ناڅاپه له خپله ځایه تر وره د باندي نظر واچاوه او په مقصر غوندي بړغ یې وویل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د دنیا په کارونو کي ورک یم. لمونځ او اودس خو مي هېر دي.

خان صاحب ته او سپین دلته کښېنئ. زه به لمانځه ته ولاړ شم. او مقتدیان به راته ګوري. ماچي د مازیګر او ماښام جمعه ورکړه نو به راسم او که ستا زړه غواړي او ماجت ته راځې نو ډېره به ښه وي بیا به دواړه ډوډۍ ته راسو".

"ملاصاحب ته ولاړ سه زه به همدلته لمونځ وکړم او یوه ګړی به له سپین سره نور هم وړغېږم تر څو چي ته راځې موږ به ښې لاري چاري درته څارلې وي".

ملاصاحب سمدلاسه ولاړ سو او خپل څادر یې پر خان راتاو کړ او له بسم الله ویلو څخه وروسته له وره څخه ووت.

سپین له ده سره د انګېر تر وره پوري ملګري وکړه او بیا بیرته راوګرځېده. خان پر نیالي باندي ستوني ستغ پروت او د خوني چت ته یې په خیر - خیر کتل. کوم وخت چي یې د سپین د رانوتلو کړپار واورېده نو سمدلاسه یې پښې راټولې کړې او لږ څه یې د خان وضعیت سم کړ.

"سپینه ته خو ډېر طالبمن یې. ستا لپاره مي خورا ښه او په زړه پوري لاره وسنجوله چي د هغې په اثر هیله کېږي چي فایده به وکړې او د کور او کاله له جنجالونو څخه به دي اوږې سپکي سي، که څه هم دا لاره لږ څه کږه وږه ده خو دومره درته وایم چي ځرنګه چي ستا زړه وي هغسي به دي چیټه وسي. اوس خدای پاک ښه موقع په لاس در کړې ده. نور ورونه دي کوچني دي. ته کولای سې چي اوس خپل موټ کول (ښکل) کړې او هغه مخکي چي ته یې غواړې خان ته کړې او بیا په بې غمه زړه واده وکړې او د یو خوږ ژوند څښتن سې".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین په خورا مینه ورته رانژدې سو او په داسي حال کي چي د ده پر څنګوانبي يې ځنګلي ولګولې ورته وويل:

"ته خو زموږ مور او پلار يې. بابا به تل ستا صفتونه راته کول اخر چي په خپلو سترګو مو وليدل او هغه مرستي به يې تل يادولې تا به په محکمو کي له هغه سره کولې. نو زه پوره يقين لرم چي ته زما په خبر فکر کوې او زه به هم ستا لارښودنه هېره نه کړم او هر څه چي مي له وسه وسي هغه به در څخه ونه سپموم. نو زه خو هم اخر پښتون يم او پښتني زېږولی يم".

خان ورته وويل:

"په دې کي به د ملاصاحب صلاح او مشوره هم واخلو. فکر کوم چي هغه به هيڅ په کي ونه وايي.

سپينه! تا يو ښه کار په نظر کي نيولی دی چي هغه دا و چي ملاصاحب ته دي د خپل مرحوم پلار کالي ورکړل. زه لږ څه زړه اونا زړه وم. ماويل تا به بل چاته ورکړي وي او يا به پر ناګاره سي چي نه شته او هغه دي دلاسه ايستلي وي. اوس موږ کولای سو چي په دغه کاليو د ملاصاحب زړه راونيسو. ملاصاحب خو حقداره دی. بل دا چي ډېر عمر يې دلته تېر کړی دی تل په مړي او ژوندي، په غم او ښادي کي راسره شريک او حاضر دی. بل دا چي يو عالم سړی او د خدای د لاري څخه خبر او د نبي په مسند او مسله باندي ناست دی او زموږ او ستاسو دعاګاني بلل کېږي، که د ده لارښودنه، نه وي او د ده وعظونه او نصيحتونه، نه وي نو والله چي دغو خلګو خو به چي ټول له لوږي کېدي کوي په خپلو منځو کي خوړلي وای. زه چي خان يم په ياران يم ته چي بډای او شتمن يې او دا دومره ملکونه جايدادونه لرې خپل عبادت. لمونځ او اودس کوي چي په هغه جهان خدای ښه جنتونه درکړي نو ته دا ماته وايه چي ګواکي زه ستاسي په قدر نه پوهېږم؟ په هغه ورځ

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

باندي مي ستا خبري هم پر زړه د کاڼي کرښي دي چي تا دوی ته وويل "د خدای امر خو دا دی چي ملا صاحب در ته واوراوه ټول خان ته مسلمانان وایاست باید هغه د زړه په سترګو ووینئ او د زړه په غوږ و یې واورئ. که نه وي نو والله خو به د خپلو کوټو تنبي در پسي ټينګي کړم او ټول خو به په بندیخانو کي وراسته کړم. تاسو څه خیال کړی دی. شکر دی پاچایي شته. عدالت شته". ټول د دې خبرو په اورېدلو غلي غوندي سول او په هغه ورځ موږ د خلګو له څيړي څخه خلاص سو....

سپينه! خبره بلې خواته ولاړه خو په دې خوښ یم چي پر بده خوانه ده تللې په دې ډېر خوښ سوم چي ستا داشيان ټول ياد دي. دا به دي هم په ياد وي چي په هغه ورځ يوه کوچنی شانته نښته هم وسوه چي زما ناظر (ګند) هم په کي ژوبل غوندي سو او د هغه په عوض مو څومره کسان کش کړل او څومره مو بنديان کړل خو دا زښته سپين سترګي خلګ دي، هر څومره چي يې په سر ټکوي هغومره دوی نور هم خپل شدت زياتوي. ته څه فکر کوې چي ګوندي خلګ اوس په کراره دي؟ زه در ته وايم چي دوی هماغه خلګ دي کله ساړه سي خو مري نه او لږه موده وروسته بيا تاوده سي. خبر دي وي زموږ وستاسي ژوند دي وي په نړۍ کي خو هر څه پېښېږي. دغه ټول د همدغو يارانو په زور خوري. ته خو لا اوس هلک یې تجربه دي کمه ده. ستا پلار دي خدای وبخښي په دغو خبرو يې ښه سر خلاصېده".

صاحبه! ماته مي پلار ډېر څه راښودلي دي. هغه لا څه کوې زما په خپله ډېري خبري په ياد دي اوس خو زياته کوچني نه یم زما والله که هغه ورځ هېره سي چي څو کاله پخوا زموږ بزګرانو زموږ لنګي غواوي حلالي کړې او زموږ په چمبر يې يمان

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

را اخیستي او غوښتل يې چې زموږ کور ته اور واچوي. د دوی ناري تر اوسه پوري زموږ په غوږو کې دي چې ويل به يې:

"زموږ مځکې دغه سوايي خور په نه څه را څخه تر لاسه کړي دي، موږ بېر ته خپلې مځکې غواړو او داسې نور..."

او دا مې هم نه هېرېږي چې کوم وخت چې ته او ملا صاحب په دغو خلکو راښکاره سوئ او يو څو خبري مو ورته وکړې دوی داسې ساړه سول لکه چې په اور باندې يخې اوبه توی سي. او په هر يوه لکې وځړېده. په تېره بيا د ملا صاحب دا کلمات خو مې تر اوسه په غوږو کې ازانګه کوي چې او خلکو برخې ازلي دي، ور کړه د خدای ده، تاسې ولې ناروا کوئ او پر دې سرې باندې راغورځئ! نه مو دي اورېدلي چې: "باخداداداگان ستيزه مکن". يعني چاته چې خدای پاک ور کړې وي د هغه سره سيالي مه کوئ. تاسو ته به خدای په هغه جهان کې عوضونه در کړي. تاسې ولې په دې مرداري دنيا پسې دومره "ګرځئ ځرنګه يې ښه ويلي دي چې: "له پيېښي تېښته نه شته". اوس هم دا درته وايم چې داسې بې خبره خلک شته چې تل په دې فکر کې دي چې څه وخت زموږ او ستاسې بېړۍ واړوي".

له يو څه خنډ او مکث څخه وروسته خان خپله خبره پسې اوږده کړه او وې ويل:

"ما چې کومه لاره چاره ستا د ښېګني لپاره لټولې وه هغه دا ده چې تاسې سره وښش وکړئ.

دوې بني دې يوې خواته سي او دوې بني دې بلې خواته. ته په خپله هغه ميره له ځان سره کړه چې د هغې يو زوی او يوه لور ده. په وېش کې به زه او ملا صاحب دواړه ناست يو. هغه مځکې چې ته يې خوښوې هغه لا اوس وټاکه چې موږ يې د درېمانو په توګه تاته در په برخه کړو. وروسته له څو مودې به دې ميره يو

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېري خرڅه کړي. لور به يې هم يو چاته ورکړي. پاته سو يو زوی يې هغه به هم بيا په يوه بلا وخورو او په دغه ډول به د هغوی د ټولو برخه هم تاته درپاته سي. دا بايد درته ووايم چي دا خو د دې لوبي يوه برخه وه. بله برخه به يې داوي چي داسي چلونه بايد وسنجول سي چي د هغو نورو هلکانو مځکي هم تاته په لاس درسي. دا دوهمه برخه يې په تا پوري اړه لري. زموږ په مرسته ته اوس لومړنی برخه عملي کړه. دغه کار بيا اسانه دی. هيڅوک هم نه درپوهېږي. ميره دي ناوې ده، هغه بې له مېړه ژوندنه سي کولای. مېړه به هم په داسي ځای کي ورپيدا کړو چي بيا د دغه ځای مخ ونه ويني. پلارګنی يې هم عاجزه او خواره ده څه نه سي کولای او نه ستا مخي ته درتلای سي. ته په دې خبره باندي ښه غور وکړه. که دي دا خبره خوښه سوه نو موږ به د دي د عملي کولو لپاره په تفصيل سره نقشه درجوړه کړو".

سپين يوه ګړی د ژور فکر په سيند کي لاهو سو. چي راپر سد کېده نو د خان د خولې څخه يې دا خبري بيا واورېدلې:

"هو يوشی به کوې هغه دا چي څوک ستا په دې خبره پوه نه سي، ځکه چي په دغه وختو کي خلګ دومره راته په ښه نظر نه ګوري لکه چي پخوا به يې کتل. په تېره بيا په دغو وختو کي خو يو څه بې لاري او بې سره پيدا سوي دي چي خورا ښو يېدلي دي او د هيچا حق نه پېژني، نه سپين کالي پرېږدي او نه د علم خاوند. دوی تل وايي چي همدغه بډايان، خانان او ملايان د خلګو دښمنان دي. که دي له مور سره صلاح کوله هم يې وکړه خو له دې کبله چي ښځي لږ څه ناقص العقله غوندي دي، نو زما په فکر ته په خپله چرت ووهه او بل څوک په ځان مه پوهوه په دغه خصوص کي ما د ملاصاحب سره هم تر يو حده پوري خواله کړي دي نو به يې هم سر په خلاص کړم".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپين سترګي وبرېښېدلې او په خان نه يوهېده چې دغه تجويز د خوشحالۍ دی او که د غم. خو دې تکې يې له زړه څخه ښه ځکه وکړه چې ميره او خور خو به واده کړي او د دوی د مځکو حق به هم ده ته ورپاته سي.

هو ! د دوی برخه به هم ده ته ورپاته سي. هغه څه لږ او کوچنی جايداد نه دی. دا چې د دانورو برخه به هم په يوه نه يوه چل سره ترلاسه کړي. د ده په مغزو کې يې خورا خوږې هيلې ورپيدا کولې، د دغو هيلو تر سر رسولو مسله خورا اسانه او تر لاس لاندې ورته ځلېدله. ځکه چې خان صاحب او ملاصاحب او هم غالب ګومان دی چې صاحبزاده صاحب به هم د ده هر ډول مرسته او ملاتړ وکړي. خو اوس به بيا په دغه چرت کې وي چې په خپله دوی به څومره او په څه ډول ځنې وغواړي. کله به يې په زړه کې ويل چې په ښکاره او ډ که خوله پوښتنه ځنې وکړي او هر څه چې لازم وي هغه به ورسره وټاکي چې بيا وروسته دومره غوښتنه ځنې ونه کړي چې تر (مز يې شکرانه) ډېره سي. خو بيا به يې د خان سره ويل چې اوس يې پرېږده کوم وخت چې کار وسي او ټول خطرات تېر سي نو البته هغه وخت به يې خوشحاله کړي. يوه لوېشت مځکه که راوګټي نو هم تر هر څه ښه ده او هيڅ قيمت نه لري.

سپين بيا په يو احترام لرونکي بږغ ورځني پوښتنه وکړه:

"زما د دغه ميرې پلار ګنی که څه هم خواره ده او څه نه لري خو کلک خلک معلومېږي. که يوه پلا په لاره کې راته ودرېدل او پښې يې ټينګې کړې نو بيا به څه کوو؟.

دوهمه خبره دا ده چې ته وايې هلک به په يوه بلا وخورو. که چېرې خلک او ماماګان يې راخبر سي نو څه خواب به وايو. دا

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوالونه مې څکه دلته وکړل چې ښه ده د هر سي ترې اوس لا وترلي سي".

خان ورته وويل:

"زويه" ستا دا پوښتني او لارښوودني داسې دي (لکه لمسى چې انا ته... وربښيي) ما دغه ټول اړخونه څېړلي دي او د هر مشکل لپاره مې په زړه پوري لاره مونده لې ده. هغه کورنى څه کولاى سي؟ که په دغو ټولو کارو سر تر پايه خبر سي نو بيا يې هم څه د لاسه نه کېږي څکه چې موږ په سړو کي پر بېښ يو. که لاړ سي عرض وکړي نو دا خو زما نسوار هم نه دي څکه چې شکر دى غرانونه شته چې ويې شيندو. يوه خبره به زه درته وکړم چې نن ورځ غران هر څه کولاى سي، او هر ډول درنه ډېره او چتولاى سي، زموږ پاړسي ويونکي ورونه خو اوس پيسه (مشکل کشا) بولي که چېري (خداى دي نه کړي) ډېره سخته راغله نو صاحبزاده صاحب او... صاحب خو شته، دوى چې مازي سترګي وښوروي هغه کار د خداى په فضل سره بيا سوى وي.

په زويه! په دغو خبرو پسې به نه ګرځې، که دي زړه غواړي چې ښې حاصل لرونکې مځکې او شنه باغونه ولري او له دغه اړخه دي هم زړه نور ډاډه سي نو دغه کار وکړه، او بيا سوکه ورته کښېنه او خداى يادوه".

له لږ څه ځنډ څخه وروسته خان بيا پر بږغ کړل:

"ته په خپله ملاصاحب ته څه مه وايه هغه به زه په خپله ژبه پوه کړم، څکه ته به په داسې ژبه ورته ووايې چې وبه ترهيږي".

په دغه وخت کي سپين ته خپل اکا ميرامد ور په زړه سو او لکه نابېره چې يې د خپل مقصد په لاره کي يو لوى مانع ليدلى وي، بږغ يې کړه چې "د ميرامد کاکا څه ترې ترې؟".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان د سترګو په کونج کي ورته وکتل او وې ویل:

"هغه زما په زړه کي دومره اهمیت نه لري، په خپله دی خورا سپین ږیری دی. دا ګومان نه کېږي چي تر ډېره دي ژوندی وي، د داسي کارونو اجرا کول خو وخت غواړي، داسي نه ده چي نن موړ وویل او سبا یې سمدستي اجرا کړو. هر کار خپل یو ترتیب لري.

دوهم ټکی دا دی چي ته خبر یې چي میرامد او ستا پلار له شلو پنځه ویشتو کلو را ایسته هیڅ خبري نه سره کولې. دا لا څه کوې چي یو د بل په مرګ خورا خوشحاله وه.

ګومان کوم چي کیسه به یې ستا ټوله په یاد وي، اوس هم میرامد وایي چي زما ټول حق ده وخوړ او زه یې لڅ لغړ وشړلم. له ما سره هم څه خبري نه کوي او کوږ مغزی را سره ګرځي. ځکه چي دی دغه فکر کوي او هر چېري وایي چي ما د ده له ورور سره د ده په خلاف مرسته کوله. نو د میرامد زړه له تاسي ټولو څخه تور دی، ډېر ځلي یې ویلي دي چي که ټول اور واخلي زه به سترګي ور کېږم نه کړم.

په دې څو وروستیو ورځو کي چي ځي او راځي او یا دي د پلار پر مړي باندي دومره هغې خوا او دې خوا ته غورځېده مقصد یې دا و چي دی هم کوم شواروز (شبانه روز) ځکه په لاس راوړي، او په دغه اړ دوړ کي دی هم یو شی تر زامه کړي".

خو دوی په دغو خبرو اترو بوخت وو چي ملا صاحب بېرته له ماجت څخه راغی. ځکه چي د انګړ ور تړلی نه و بې له کوم ټک او ټوک څخه سیخ هغې خوني ته روان دی چي هلته لومړی خان او سپین سره ناست وو.

کوم وخت چي ملا تر لومړي انګړ تېر بېده نو لړ. شان ته ځوړ یې تر غوږو سوا او پرېکړي پرېکړي ټکي یې تر غوږو ورځي چي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځیني یې اوري او ځیني نه. مثلاً یو ځل یې د یوې ښځې ږغ داسي واورېده چي ویل یې "سپین سرې (مقصد یې د سپین مور وه) خو لکه چي کوم چل یې جوړ کړی دی چي ځان ته یې لوګی راخېژي او څه پخوي، ځوک یې مېلمانه دي؟".

یو بل ږغ: "د چرګانو کڼهاري و، خان ... مېلمه یا صاحب... ".

ملا صاحب چي په خونه ورننووت او په خپل ځای کښېناست نو په داسي حال کي چي له جېب څخه یې تسبېح را ایستلې سپین ته یې وویل:

"ته خو د کور او کاله مشر یې اوس د خپل پلار په ځای ناست یې، د ټولو خلګو ستر ګي تا ته دراوړي، ما څو ورځي پخوا اورېدلې وه او اوس مي هم تقریباً په خپله یقین راغی چي ستاسي په کور کي څه لږه بې انتظامي ښکاره کېږي، هلک، ښځه او کوچني ټول په خپل سر غونډي راته معلوم سول، که دغه وضعیت (خدای دي نه کړي) پسې اوږد سي نو ستاسي د کورني نوم به بدسي او تاسي ته به دنیا یې تاوانونه واوړي. دا خبري دلته ستا د خبر لپاره در ته کوم.

خان صاحب هم حاضر دی. که بد وایم دی دي راته ووایي".

خان صاحب په ښه مینه او توده لهجه ورغبرګه کړه:

"صاحبه! اوس زمانه تر خان تېره ده. ځوک د چا خبري ته غوږ نه نیسي. هر څه سړی دباندي کولای سي. خو کور او کاله ته چي راسي هر څه ورځني هېر سي او دلته د کاله د غېږ و په لاس لوبېږي، د احمدشاه بابا دا خبره دي نه ده اورېدلې چي ویلي یې دي:

"ټوله دنیا مي ایله کړه بې د نغري له غاړي نه".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

دلته زما مقصد دانه دی چي ګواکي زه ستا د وینا طرفداري نه کوم او یا دا وایم چي خپل کهول په واک کي درلودل ښه کار نه دی، بلکي مقصد مي دا دی چي دغه کار که څه هم ډېر ګران دی خو بیا هم باید تر یوه حده پوري خو وسي او زه هم ستا د وینا ملاتړ کوم".

ملا د خپلوی او همدردی په لهجه خپله وینا پسي اوږده کړه او ویې ویل:

"ستا خبره خو په سلو کي سل رښتیا ده، خو څکه چي دا یو لوی کور یادېږي او هر چا ستر ګي ورته نیولې دي نو دوی ته ښځي ضروري ده چي خپله لمن تل تر خپلو پښو لاندي وساتي او پرې نږدې چي خلګ دوی په ناوړه خوله یاد کړي، شکر دی غنم یې په کندوانو کي نه ځایېږي. په باغونو کي یې اسان ستړي کېږي، لویه ډله مزدوران او بزګران لري، په دینداری کي هم ښه دي خو که تر دې لا ښه وای نو ښه به وه.

"غوړي چي هر څومره غوړ وي هغومره ښه وي".

زه چي ده ته څه وایم له لوربیني یې وایم. که دوی یعني دغسي شتمن خلګ په آب وعزت کي وي او ډوډی یې پنډه وي نو څرګنده ده چي زموږ هم عزت دی او ډوډی به مو پنډه وي. خو که دوی خدای دي نه کوي داسي نه وي او یا خوار وي نو توبه له دې لوڅګانو یعني اوپره خلګو، اوپره خلګ خو په هیڅ بند نه وي".

سپین لږ څه سور او شین سو او بیا یې په یوه لاپوکه غوندي بږغ ورته وویل:

"زه پوهېږم چي ستا نصیحتونه تل زموږ د فایدي لپاره وي.له دې کبله چي ستا پر موږ زړه خوږېږي او زموږ د هوسایي او نېکمرغی سره مینه لرې،نو څکه دا راته وایاست. خو زه داله زړه درته وایم چي ما تل په دغه برخه کي ډېر کوښښ کړی دی او دا

(c) ketabton.com: The Digital Library
کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي هيله ده چي ږغ مو دباندي ونه وځي خو څه وکړم هيڅ خواته مي مخ نه اوړي، دا ښځي يعني ميرې ګاني مي وهلي او ترټلي هم دي خو سره له هغه بيا هم دوی يوه پر بلي باندي دا ډول سره غورځي لکه پيښياني. زه خوله همدي جهته دا غواړم چي ژر ځان له دغه ډول ناوړو جنجالونو څخه خلاص کړم او هره يوه پر ځای کښېنوم، او په خپله خپلي غريبي ته د خپل پلار په شان دوام ورکړم، دغه کارونه به هم انشاءالله تعالیٰ ستا او د خان صاحب په برکت اجرا کړم".

دا خبره چي يې خلاصوله سمدلاسه يې د خپل پلار کالي چي بايد له ډوډۍ خوړلو څخه وروسته يې ملا ته ورکړي ور په ياد سول، او له خپل ځای څخه اوچت جګ سو. دواړو (ملاصاحب او خان صاحب) ته يې مخ راستون کړ چي د يو څو دقيقو لپاره اجازه ورکړي، د اجازې اخيستلو څخه وروسته چټک مورته چي په څاله (اشپزخانه) کي يې د ميلمنو لپاره ډوډۍ تيارولي راغی او ورته ويې ويل:

"ادې جاني! زما خو بخښي هېر سوي وو، د بابا کالي بايد خوندي يو ځای سره ايښي وي هغه تيار کښېږده چي د ډوډۍ خوړلو څخه وروسته سمدلاسه يې ملا ته ورکړو او هم درباندي زيري کوم چي خان صاحب او ملاصاحب دواړه زموږ د ګټي او فايدې لپاره فکر او کار کوي. وايي چي د نورو ميرو ګانو او ميرېزو زامنو او لوڼو لاس به داسي وکاږي چي د پای لوی باغ او د کڅ ښې پستي خاوري مځکي به موږ ته په وېش کي راولي".

په دغه آن کي مور يې په خوله لاس کښېښود او په اشاره يې پوه کړ چي د څالي په هغه بله برخه کي چي هلته لوی تنور هم ايښې دی د دې دوهمه بن ناسته ده او کټو ايښوي. يوه اووه کلنه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوري يې هم ورسره ده. ده بېرته په عادي ږغ خولې. څه سوکه ورته وويل چې:

"پروانه لري هغه خو په غوږو درنه ده څه به اوري. نجلۍ يې په دې خبرو نه پوهېږي".

د دې وينا وروستي ټکي يې تماماوه چې د ځالي هغې بلې برخې ته ورننووت او ميرې ته يې وويل:

"دلته څه غواړې؟ څه ورکه شه په هر ځای کي ستاناپاکه ارواح ګرځي، يو چېري به درڅخه خلاص نه سم بلادي په دا پلن مخ سه".

لومړی تر هغه چي دا څه ووايي د هغې کوچنی لور و وېرېدله او په ژړا سوه او د مور په ځنګ ورننوتله دا ځکه چي دوې ورځي پخوا يې په ځپېړه دا ډول وهلې وه چي خوله يې په خاورو تللې وه بيا يې مېرې په قهر ورته وويل:

"زړه دي وچ سه بابايي هم ته راباندي کوې؟ نن خو د کتوي د پخوانو وار زما و، ډوډۍ مې هم د (جانان) په ماينې پخه کړه (جانان د دوی بزګر و). په خپله خو تاسي د ځان لپاره چرګان غځولي دي او وريجي پخوئ، ږيري او غړومبي لا پر مالرې؟ دابد وکړ دي خاوري شه".

د سپين مور سمدلاسه ورته وراغله او بې له دې چي لږ څه د ادب مراعات وکړي په ښکنځلو يې خوله پوري کړه. نږدې وه چي خورا لويه ماره ځيني جوړه سي. خو سپين دوی سره پوري وهلې او خپله مور يې بېرته د ځالي دابلې برخي ته راو ايستله. بيا يې مور ورته وويل:

"کالي له ماسره نه شته هغه خو دي د کشري مېرې سره دي، زه په خبره يم چي کالي يې تول يو ځای کړي دي او په (ګوګو) کي يې ايښي دي.

(WWW.KITABTOON.COM) كتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه ورځ يې ماته هم وويل چې کالي يې نغښتي دي او که سپين هغه چاته ورکول نو له ما څخه دې يوسي خو په دې څو وروستيو ورځو کې دا له ما سره يو څه بې سکه ده. او که يې نه درکول نو نيغ د (ګوګو) خواته ورتېر سه او په خپله يې راواخله".

سپين په دې وويرېده چې د آب مبلمانه يې يواځې په کوټه کې پرې ايښي دي او په خپله د ښځو د دعوو او جګړو په جال کښېوتلې دی نو هغه په بيړه د هغې مېرې د خوني خواته ورتېر سو. او دا يې د ځان سره غوټه کړې وه چې که يې په سمه درنه کړل نو سمدلاسه به په کې لوېږي، او داسي به يې وهي لکه....

خو د سپين ستوری لوړ و. کوم وخت چې دی ورته د هغې مېرې په خونه کې يې يوه کوچنۍ اته کلنه ميرېزۍ خور ناسته وه او سپين ته يې وويل:

"ادې اوس دستې د دلو ادې کره ورغله راځي".

سپين لږ څه په تريو تندي ورته وويل:

"د بابا کالي يې چېرې ايښي دي؟".

نجلۍ له واره د (ګوګو) خواته ورغله او هغه کمبله يې پورته کول غوښتل چې پر ګوګو کې يې ويړ راځړولي وو. خو وس يې پرې ونه رسېده او ورور ته يې وويل: "دلته لالا!".

سپين سمدلاسه ټول کالي له ګوګو څخه راوايستل او د خوني پر غولي باندې يې واچول، بيا يې نو په خورا خوشحالي او د برياليتوب په ږغ وويل:

"زرغونه شي خورجاني!".

هر کله چې کالي ډېر وو نو هغه يې په دوه پلا يوړل.

ملا صاحب چې سپين تر کاليو لاندې بار وليد خورا خوشحاله سو او تندی يې ويړ سره ولاړ او له ډېرې خوشحالي څخه يې تقريباً غاړه سره مښتي وه. خو په زحمت يې ورته وويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"سپينه زويه! پوري ستړی سوی به يې؟، تا خو به کښرانو ته ويل چي دغه کار وکړي".

خان صاحب باندي را ږغ کړل:

"ملا صاحب خو دي اوس وغتماوه. سپينه! د اسقاط د ورځي کسات دي ورو کيښ. ملا صاحب ما خو درته وويل چي د مرحوم په مينه خلګ پاته سوي دي او داسي هم نه ده چي ته به وا سپيره ډاګ دی".

سپين بيا د باندي را وتل غوښتل چي ملا ورته وويل:

"له خېره؟ راسه کښېنه".

"نور لا هم شته چي هغه راوړم نو به بيا کښېنم".

په دې چي ملا صاحب له ډېري خوشحالي په کاليو کي نه ځايېږي خان صاحب وپوهېده او په يوه احسان اچوونکي لهجه يې وويل:

"صاحبه! پرېږده چي هغه هم راوړي. زما هم دغه اټکل و چي نور کالي به هم وي. ځکه مرحوم خو يو اوپره مزدور او يا بزګر نه وچي خلګ بايد د دوی د غاړي کالي سمدلاسه سوځي چي له سپږو. خيرو او ناروغيو څخه خلاص سي".

د خان دا پورته وينا چي تمامېدله سپين بيا په کاليو بار راننووت او په هغو پخوانيو کالو باندي يې واچول.

ملا صاحب دي منظري خورا خان ته جذب کړ او بې له ارادې يې وويل:

"شکر دی خدايه چي په دين د اسلام يو. خدای خو موږ او تاسي ته هر څه راکړي دي خو مازي موږ يې د ليدو سترګي نه لرو. الله تعالی...".

په دې ځای کي خان صاحب د ده خبره غوڅه کړه او ورته يې وويل چي:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"که دي خوښه وي لومړی تر ډوډۍ به کالي وګورو. خو که سپین وايي چي ډوډۍ ښخي نږدې او تیاره ده نو البته وروسته له ډوډۍ به يې وګورو".

سپین ومسل: "ډوډۍ هم نږدې ده".

ملاصاحب وویل:

"په کتاب کي يې راوړي دي چي (لومړی طعام او بیا کلام) د کالو کوټه خو درنه ده او لویه بر ېښي. که اوس يې له لیدو پیل وسي داسي ژر به يې خلاصه نه کړو خو په مړه ګېډه چي دغه کار وسي خورا به خوندور وي. خو بیا هم که ستاسي خوښه وي".

خان صاحب غوښتل چي څه ووایي خو ملاصاحب بیا خپله خبره پسي اوږده کړه او ويې ويل:

"موږ او تاسي باید په هر حال شکر وکاږو چپ له کفره. خان صاحب که مي له زړه پوښتي د پښتو متل دی چي (په ګاخر يې نه یم په خرپ يې یم).

صاحبزاده صاحب خو زموږ او ستاسي د سر سترګي دي او لوی روحاني سړی دی، خو داهم باید ووایم چي موږ هم د نبي په مسله ناست یو.

هغه بله ورځ چا په خبرو کي یاده کړه چي سپین د خپل پلار آس سره د ټولو اسبابو هغه مبارک ته ورولېږه. په دې خو خورا خوشحاله سوم چي بې ځایه ګام نه دی اخیست سوی او زما او د ده به منځ کي هیڅ توپیر نه سته خو لږ څه مي دا زړه راته لږ سو چي زه خو به يې هم یادولم. بې له دنیايي او مادي مرستو چي ماله مرحوم سره کړې دي. ټول عمر يې امام هم وم. په کور او کاله کي هم خان داسي لږ غوندي بې سبکه راته ښکاریده. خو اوس تاسي او سپین د زړه پر پرهار باندي پندکی راکښېښود.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای دي تاسو ته په درنه سترګه وګوري. خدای مو جنتونه ځای کړه.

مور، سپين پګړي خو ستاسي دعاګويان يو. تل ستاسي ښه او بري غواړو".

ملاصاحب خپله خبره په مشکل سره خلاصه کړې وه، چي د سپين خور ګډوه او چلمچي راوړل.

خان صاحب دواړه وزرونه اوچت کړل او په داسي حال کي چي سترګيا يې کښله وويل:

"يو چړي له ملا څخه پوښتنه وکړه چي په نړۍ کي کوم ساز خوند کوي؟ ده ورته وويل چي د چلمچي او ګډوې ساز تر هر څه ښه خوند کوي. ځکه دغه ساز د نعمتونو د راوړلو څرک وي نو اوس هم د ګډوې او چلمچي شرنګهاري خورا خوند وکړ".

ملاصاحب په داسي حال کي چي د خپل لاس تسپې يې سره غونډولې او جيب ته کولې يې وويل:

"ته ښه وايې په کتابو کي يې د خوړلو او څښلو دشيانو تعريف خورا ډېر راوړي دي، خو اوس که رښتيا درته ووايم زمانه اخره سوې ده په هيڅ شي کي خوند پاته نه دی. له هر شي څخه برکت تللی دی. له انسانانو هم سپک ختلی دی خدای مودي ايمان ته خبر کړي".

ده چي دا خبره تمامولـه د سپين خور لـه مخه چلمچي ورته کښېښود. ملاصاحب اشاره ورته وکړه چي لومړی خان صاحب ته اوبه ور واچوي. خو خان صاحب لږ څه په جدي لهجه وويل:

"په داسي ځايو کي خو لومړی حق د علماوو وي. علما خو زموږ د سترګو تور دي، که دوی نه وي نو نړۍ نه شته هر څه به وران ويجاړ سي. په تېره بيا زموږ د خانانو لپاره خو خورا مرستيال بلل کېږي. ورواچوه نجلي ملاصاحب ته اوبه ورواچوه".

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا په داسي حال کي چي لاسونه يې اوبو ته ونيول غاړي يې تازه کړي او په خواږه ږغ يې وويل:

"سپينه! ما تاته د کور او د کاله د ښه انتظام په خصوص کي څه وويل خو بيا زموږ په خبرو کي نوري خبري راکښېوتې. نو مقصد مي دا و چي زه اوس دلته راتلم د ښځو ږغ مي تر غوږو سو چي ما گومان وکړ چي دوی له شنه زړه خبري کوي نو ما هغه وخت له خان سره فکر وکړ چي کاشکي له دغسي لويو کورو د ښځو ږغ په زوره نه اورېدل کېدای او هر کار يې په پټه خوله اجرا کېدای".

کوم چي کوندري وغوړول سو او ډوډی پر کښېښودل سوه او ملاصاحب ډوډی ته رابېر ته کېده نو يې بيا خپلو دواړو ملگرو (خان او سپين) ته وويل:

"لومړی تر دې چي په ډوډی پيل وسي (بسم الله) ويل. د ډوډی برکت زياتوي او کوم وخت چي ډوډی وخوړله سي نو (شکر) ويل د نعمتونو د ډېر والي سبب کېږي، که څه هم دغه ټکي ما تاسو ته څو-څو خله ويلي دي خو دلته مي څکه بيا در ته په ياد کړ چي ډوډی راوړله سوه".

د ډوډی له خوړلو څخه وروسته ملاصاحب د لاسو د پرېمنځلو څخه وروسته د کالو خواته چي سپين د خوني په يوه گوټ کي کوټه کړي وو ورغی او لومړی يې پوستين راپورته کړ. دغه پوستين د گيدړو او خورا ښه خړ، ورېښمين پوښ يې درلوده. د گيدړو په وړيو يې لاس وواهه او دا چي تارونه يې خورا پاسته او په زړه پوري وو خوشحالهسو. بيا يې د کاليو هره ټوټه را اخيستله او بلې خواته يې کښېښودله.

خان صاحب هم ورغی او د پوستين او د اوږده کوټ صفت يې خورا ډېر وکړ او وې ويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ملا صاحب اوس نو له هري خوارئ ووتلې، خداى داسې سيان در کړل چې په خوب کې دې نه وو ليدلي. خداى دې د پلار برکت په سپين باندې کښېږدي، او توفيق دې ور کړي چې هغه رويه چې د ده پلار له ماو تا سره درلوده پسې تعقيب کړي. زه دا نه وايم چې ښه رويه او ښه کړه وړه يواځي له يوې خوا کېداى سي زما مقصد دا دى چې تک خوله يو لاس نه خېژي. نو موږ ته دې هم خداى وس راکړي چې هغه څه چې د سپين خوښه وي هغسې وکړو. په تېره بيا څرنګه چې ماورته وويل. زموږ د داسې ښو کولو او مرستې وخت خورا نژدې دى".

په دې آن کې د سپين مور او دوه نور کوچني ورونه رانوتل. او لوښو او کوندري د ټولو مخه يې وکړه. خان صاحب دا پورته خبرې چې د دعا رنګ يې هم درلود د سپين په مور باندې خورا ښې ولګېدې او خان صاجب ته يې وويل:

"سپين خو لا اوس هلک دى په ټولو چارو او کارو دومره پوه نه دى. که څه هم د ده پلار ډېر کوښښ کاوه چې دى ښه (باولي) کړي او د دنيا په هره چاره يې پوه کړي خو له يوې خوا ژوند مهلت ور نه کړ او له بلې خوا دا نورو ښځو نه پرېښود او تل به يې په غوږو کې ډول-ډول ناوړه او بې حقيقته خبرې ورپو کړې. چې پرده باندې به يې يو راز يا بل راز اغېزه کوله.

خان صاحب ستا قدر خو پر موږ دى او تل تا موږ له بيابانه ښه ساتلي يو. په يوه شي مې اندېښنه خورا زياته ده، خان صاحب خداى به يې کوي او ته به يې کوې مقصد مې د سپين پچه ده چې راغور ځېدونکې ده. که سږ راغله او که له کاله. خداى دې نه کړي که د ده پچه راغله نو ټول کور به سرې غرمې ته ووځي. زما نور زامن واړه دي او بنزيان مې اومه خوري. که څه هم يوه ورخ د سپين پلار هم تا ته په دې باره کې څه ويلي وو، او تا ورسره

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(هوکې) کړې وه چې له دې سر گردانۍ څخه به يې خلاصوې خو بيا په دې برخه کې څه نه دي ويلي سوي".

خان صاحب د واره پر را ادرسته کړه:

"ادې دا څه کار دی؟ موږ خو ستا د دعا له بر کته پيلان په گنډه منډو. والله که يې څوک پته موندلای سي او ته داسي په خواره خوله کي راته وايې. تا ته زېرى در کوم چي هغه مي د وخته له جدول څخه غور خولی دی هيڅ پڅه يې نه غورځي. خو که چېري يې پڅه راغلې هم وای نو ما او د ده پلار دې ته بنه او په زړه پوري لاره سنجولې وه. هغه دا چي سمدلاسه به مو د ... صاحب په مدرسه کي څهره کړی وای او په دغه ډول به د علم دين د تحصيل په نامه سرې ستر گي گرځېدای. والله که چا چپ ورته کتلي وای. خو دا درته واړ درکوم چي دې ته هم حاجت پاته نه سو او کار مو دې سره جوړ کړی دی، که دا هم فرضاً نه وای سوی شکر د سپين دنيا خو لړه نه ده. دا متل خو به دي اورېدلی وي "پيسه د زوی سر وهي". نو ستا حلق په څه وچ دی".

د دوی د دې خبرو په وخت کي ملا صاحب (پوستين) اغوستی و او هغه يې په خان برابر اوه او هره گړی يې خپلو پښو ته کتل چي پر جوړ دی او که اوږد؟.

خان صاحب چي خپله لومړی خبره خلاصوله نو يې پر ږغ کړه:

"ستا او د خدای بخښلي ونه خو سره برابره غوندي ښکارېده خو پوستين يې لږ څه اوږد ښکاربږي. زه د دې تکي پر خوا يم چي لږ څه اوږد وي ښه دی، ځکه عالمان تل اوږده شيان اغوندي او سر تر پښو پوري پټ خوښ دي".

په دې حال کي د سپين د مور اوښکي د لالتين تر رڼا وځلېدلې او يوه دقيقه وروسته کوم چي ملا صاحب پر خان باندي

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مړي بالا پوښ سماوه د دې سوک سو. خان صاحب په ملا باندي لږ څه په منت لړلي بړغ ناري کړل:

"دا شيان اوس پرېږده هر کار خپل وخت لري".

د ملاصاحب اصل تکي ته پام سو او په بيړه يې هغه له خانه لري کړه. خو د نورو کالو په ترتيب بوخت سو او په دغه فکر کې و چي دا به په څه ډول په يوه پلا يوسي. لومړی تر دې چي سپين ته ووايي چي يو بزگر ته بړغ کړي چي دغه شيان بيا له ده سره ورسوي، د خان صاحب بړغ يې تر غوږ سو چي د سپين مور يې دلاسا کوله او ورته يې ويل:

"مرگ خو حقه پياله ده چي هر څوک يې څکي. خدای بخښلی خورا طالېمن سړی و چي د خپل مشر زوی او نورو خپلو خپلوانو په يامه پټ سو او هم په دې بختور دی چي سترگي يې تر شا کړې نه دي، ځکه چي کامل يقين يې و چي دنيا يې دومره ډېره کړې ده چي لمسيان به يې تمامه نه کړی سي. نو ته بايد په دې سر لوړې سي چي نن ورځ ستا د مېړه داسي ښه شيان پاته سوي دي چي هغه تاسو ملا ته ورکوئ او يا يې خيراتوئ، په دې باندي بايد تاسو شکر وکاږئ، که خدای بخښلي څه نه درلودای او لکه دا نور اوپره اولڅ لغړ خلک (خدای دي نه کړي) مړ وای نو هم به ناسته وې. يه ادې ته بايد تر هر چا ډېره خوشحالي وکړي بله خبره خو دا ده چي تا دا کالي که څه هم د خدای په نامه ورکړل خو داسي ځای او داسي سړي ته دي ورکړل چي هغه ستاسي په دنيايي درد هم خوږلي دي او خوري يې".

"که مي له زړه پوښتې نو وروسته له هغه چي د سپين پلار دوهمه ښخه وکړه ماته يې بيا د زړه خوارډه نه دي راکړي او سم بړغ يې راباندي کړی نه دی، زما او د ده عمر ټول په خواشيني کې تېر سو نو اوس هيڅ دليل نه شته چي زه دي پر ده باندي وژاړم او يا

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي په دې باندې وژاړم چي د ده کالي ولي بل څوک اغوندي. هسي مازي غريب راته و دريږد او بې واکه مي اوښکي له سترګو توی سوې، خو له يوه جهته مي په ده خوار هم زړه سوځي هغه دا چي په دغه دومره دنيا کي ده د آرامۍ نفس و نه کيښ او ټول عمر يې په خواشيني او غم کي تېر کړ. که به دباندي لاړ. نو له خپلو بزګرانو او پوروړو سره به په سر وتلی و او کورته به شين زړه راغی، او کښېناستلی به لا نه و چي د ښځو او هلکانو له جنجاله نو سره به يې مشغولاوه. په يو سبب خو ښه سو چي خدای يې خوله پټه کړه او لږ څه آرام سو".

له لږ څه ساه اچولو څخه وروسته يې بيا وويل:

"خان صاحب په دې زړه راپوره کړ چي د هلک (سپين) د پچي تری دي تړلې دي، ماخو ځله په دې برخه کي له سپين څخه پوښتنه کړې وه. خو هغه ماته کوم په زړه پوري ځواب زاکړی نه و، خو اوس دي (خېر يوسې) زړه پر پښتي کړ".

لومړی تر هغه چي خان صاحب يو څه ووايي سپين مور ته لږ څه تريو سو او تر شونډانو لاندي يې وويل:

"ادې ته خو بيا باندي سوې. کله به له ايشه کښېنې؟ بس دی پرې مور.ده چي مور يو څه خبري سره وکړو".

ملا:

"سپينه د مور په خوله پوري ډېر مه مښله! په کتابونو يي کي يې راوړې دي چي جنت د مور او پلار تر پښو لاندي دی"

خان صاحب:

"ادې! مور چي اوس له دوو خوړلو څخه بې غمه سو نو غواړو چي ستاسي د کور و کاله په شاوخوا کي يو څه سره ووايو. او په دې برخه کي ځانونه سره پوه کړو. نو که ته مور يوه ګړی

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرېږدې ښه به وي څکه چې بيا ملا صاحب د ماخوستن لمانځه ته درومي".

د سپين مور سره له خپله کوچني زويه سمدلاسه ووتله بيا ملا سپين ته وويل:

"لومړی تر هغه چې بزګران څملي او ويده سي که دي چا ته وويل چې بيا له ما سره دغه کالي تر کوره پوري ورسوي. څکه چې تياره ده زه ټول يواځي نه شم وړلای تا ته دي خدای بر کتونه درکړي. ښه دي لاندي باندي پټ کړم. اوس مي نو مظلمه په خپله غاړه".

خان صاحب:

"ښه وايي سپينيه اوس لا يو بزګر خبر کړه. دوی خو چې لمر لا په متي لوېدلی وي په خپلو غارو ننوځي".

"ملا صاحب تر څو چې سپين بېر ته راګرځي ماوتا به يو څه سره وګړېږو".

سپين چې تر وره ووت نو ملا صاحب په داسي حال کي چې د خپلو سپينو زرو په غاښتومبني يې د غابښ په ټومبلو پيل کاوه خان صاحب ته يې وويل چي:

"ستا يو شي تر زامه سو. او که تر اوسه پوري لا دغسي ناست يې؟ موږ ملايان يو ښه خوی لرو چې په لږ شي هم غاړه باسو خو ستاسي زړونه لوی دي او په دغو سپکو شيانو مو ښه نه کېږي".

خان:

"زما غم مه خوره ملا صاحب! موږ ته به هم خپل نصيب راورسېږي صبر ښه دی. نه دي دي اورېدلي چې د (صبر ونه په مراد پخېږي).

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته غوږ ونیسه اوس یې څرنګه کوې. چې د دوی لاس سره وخېژي. ما خو په خپله داسې اټکل وهلی دی چې باید لوړې دوی سره جلا سي. یعني وېش وکړي، بیا هره ښځه پوهېږي او کار یې مګر په دې ترتیب به د دوی ګزاره لږ څه مشکله غوندي سي، له دې کبله چې دغه مشکلات ایسته کړل سي نو ښه دا ده چې دوې ښځي سره له خپلو اولادونو یوې خواته سي او دوې نوري بلي خواته.

د سپین مور او هغه ښځه چې یو زوی او یوه لور لري سره یو ځای سي او نوري دوې دي یو ځای بلي خواته خپله لاره وهي.

سپین دې ته خورا په تلوسه دی چې ژر تر ژره هغه کښته لوی باغ د ځان کړي، ځکه چې په کلي کې بل داسې څوک د خولې د پرېکړي سړی نه شته، نو څرګنده ده چې زه او ته به په دغه کار کې ناست یو او دریم توب (منځګړتوب) به کوو. زما خو ځکه دغه باغ په سپین باندي لورېږي چې دی یو سړی برېښي او د سپین کالیو او سپین پګړ یو قدر ورسره دی، یوه ورځ که سړی په کوم ځای کې اړ او محتاج سي نو د ده له دنیا څخه به ګټه واخلي، دغه نور ورونه خو یې کوچنیان دي شپې او ورځې نه دي پرې تېري سوې، نو له دې کبله دوی د هیڅ ښې نه سي کېدلای، نو ما غوښتل چې له تا څخه پوښتنه وکړم چې څه وخت به د دوی لاسونه سره کاږو او سپین ته د دغه لوی باغ ورکولو ته د شریعت غابني څه ډول برابروې؟".

خدای دې خبر کړي دا خبري خو په سر کې اسانه دي، دومره ډېر کونجان نه لري که دې خو ښه وي صاحبزاده صاحب به هم خبر کړو او د هغه په مخ کې به کار په خپل زړه سره پرې کړو، نو وینې! څوک به څه ویلی هم نه سي، هر څوک به وایي چې وېش په سمه سوی دئ. که څه هم زما کامل باور دی چې هیڅوک د

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای په فضل موږ ته کاره کتلای نه سي، او هر څه چي موږ وکړو هغه عادلانه ګڼي. خو بیا هم د احتیاط لپاره زما په خیال دغه ټکی ښه دی، اوس خو زمانه بده ده په هره خبره کي خاشي ماتوي. که ته بل څه په کې وايې نو هم ووايه زه يې منلو ته تيار يم. خو په دې شرط چي له شريعت څخه مخالف نه وي".

خان:

"خدای مو دي له دې څخه وژغوري چي موږ به له شريعته مخالف ګام اخلو، شکر دی مسلمانان يو. الحمدالله په دين د اسلام يو. تا په خپل عمر کي داسي کار له ما څخه ليدلی دی چي هغه په شريعت برابر نه وي، هو! په دې کي شک نه شته چي ولسي رسم ته هم ګورو خو هيڅکله داسي نه کوو چي شريعت تر پښو لاندي کړو.

سبا به د لالي اکا د کونډي مسله فيصله کوو، ته وا هغه به له شريعته مخالف فيصله کوم؟. که څه هم ما د وخته په خپل زړه کي غوټه کړې ده چي ښځه به يو بل چېري خرڅوم خو دا درته وايم چي دغه کار به تر هغه وخته پوري ونه کړم چي د شريعت غابښي ورته برابر نه کړم، تاته معلومه ده چي ما لږ داسي کارونه کړي دي چي په هغه کي مي له تا څخه مسوره نه وي اخيستې او ته هم تر هغه پوري فتوی نه راکوې تر څو چي يوه لاره ورته برابره نه کړي. زه خو تل د شريعت سره مينه لرم، د همدې شريعت په برکت موږ ته يوه خوله مړی رارسيږي او بل څوک پر لاسونو راته اوبه اچوي".

ملا صاحب د ده ښه او د مېړاني کارونه وستايل:

"ستا په غياب کي ما تل ويلي دي چي ته د شريعت سره خورا مينه لري. هيڅ وخت دي شريعت خوار کړی نه دی. بل خوی دي دا ښه دی چي پر خپل لمانځه او اوداسه باندي ښه ټينګ

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولاړ یې. ستالمونځ ماقضانه دی لیدلی. هو! هر څه چې سړی وکړي او هر ډول ګناهونه چې د سړي څخه صادر سي، خو که پر خپل لمانځه او اوداسه باندي ټینګ ونو خدای تعالیٰ ور ته تر هغو ګناهونو ور تېرېږي او عفوه ور ته کوي".

دا چې په ولس کي ستا شامخکي ته نه څي او څوک دي راپر خولی نه سي علت یې همدادی چې دین نیولی یې او د هغه په حمایت کي یې. بندګان خو تل ګناهکار وي، درواغ ورځني وویل سي، د بل حق ورځني خوړل کېږي، ظلم ور څخه وسي او په سوونو نور کارونه یې له لاسه وسي، خو چې کلیمه شریفه ووایي او خپل لمونځ او اودس وکړي نو ډېر امید شته چې خدای تعالیٰ به یې بېرته سپین سپېڅلی کړي".

ملاصاحب لاخپل دغه تقریر خلاص کړی نه و چې سپین په پتنوس کي د چایو لوښي په لاس په خونه رانتووت او ملا ته یې داړ ورکړ چې دوه تنه بزګران یې د دغه کار لپاره موظف کړل، یوه ګړی وروسته به راسي او مرسته به درسره وکړي.

بیا خان صاحب وویل چې:

"شکر دی خدایه زه راضي یم خو ته مه سې ناراضه! ملاصاحب! دا د سرکاري دفترو کارونه خو زمانسوار نه دي خو دغه په شرعي مسایلو کي یو څه مات وګوډ کېږم، اوس د سپین کار څه وخت او په څه ډول خلاصوي؟".

ملاصاحب:

"څرنګه چې د خدای لاره او شریعت مقتضي وي، هغسي به کوو".

خان:

"ملاصاحب د پښتو دغه متل به نه هېروې چې وايي (برخي وېشه مړونه ګوره).

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ده لپاره باید یوه په زړه پوري لاره وسنجول سي".

ملاصاحب:

"څرنګه چي مالومړی درته وویل"دغه کار خو په سر کي اسان دی".

په دغه ترڅ کي څو ورځي تېري سوې او په دغه ضمن کي به خان صاحب او ملاصاحب سره لیدل کتل او په دې به یې بحث کاوه چي د دغه بډای د کاله مشکلات په څه ډول حل کړي.

یعني په دې ډول یې حل کړي چي (هم خرما او هم ثواب).

یوه ورځ ملاصاحب د سهار له لمانځه وروسته د خان کره ولاړی، او هغه ته یې وویل:

"زه پوهېږم چي ته د دغه کاله دوست یې او پر دوی باندي هر ډول پیرزوینه لرې. نو راسه داسي وکړو چي سپین خو زلمی دی او د خان په خبر و شر ښه پوهېږي هغه ته به خپله برخه ورمعلومه کړو. د دې نورو صغیرانو لپاره به شرعاً یو وصي وټاکو، او هغه وصي به د دوی زېرمه تر هغه وخته پوري کوي تر څو چي دوی لویېږي نو زما په خیال د دوی وصایت هم ته په غاړه واخله. په دغه صورت کي ته له سپین سره هر ډول ښه کولای سې، او څرنګه چي دي زړه وي هغسي معامله کولای سې. خو دا هم څو شرطونه لري.

لومړی دا چي دا دري ښځي پلار ګنی لري. یعني د یتیمانو ماماخېل دي هغوی باید په دغه راضي کړل سي او یا په یو ډول د دوی زړونه په لاس راوړل سي چي په دغه کار کي خاشې ماتي نه کړي.

دوهم دا چي د صاحبزاده صاحب تر غوږ هم دا خبره ورتېره کړله سي، ځکه چي هغه مبارک هم د دې کاله د هوسایي او ښه

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

والي سره مينه لري او تل د مرحوم په آس سپور د دوی کره راځي.

دريم دا چي په خپله کونډي بايد رضا کړی سي. په دې ډول کوم وخت چي ته وصي سوې نو ومنه چي د ټولو به په کي خبر وي. يعني هم تا ته ښه دی هم سپين ته او هم کونډو يتيمانو ته. د ميرامد په خصوص کي بايد ووايم چي د هغه زړه سوړ دی او د خپل مړه ورور له کور سره دومره علاقه نه لري صرف يو څو ورځي دوري دوري وځغاست خو بيا چي يې وضعيتونه وليدل او په دې پوه سو چي کوم شی نه سي ترېنه جوړولای نو يې ښځي لاس ورځني واخيست. له دې کبله ميرامد په هيڅ وشمېره. پر ته له دغه په ميرامد هيڅ اعتماد هم نه لري ځکه چي ټول عمر يې له خپل مړه ورور سره په دعوو او دنګلو کي تېر کړ او هر څېري به يې ناري سورې وهلې چي د ده حق يې خوړلی دی. نو ګومان نه کوم چي هغه ته دي څوک مخه ور کړي".

خان په داسي حال کي چي له ډېري خوشحالی په کالو کي نه ځايېده ملا ته وويل:

"دغه کار به شرعي مشکلات لري. نور خپل خپلوان يې ډېر دي".

"ستا صداقت، ښه سړيتوب او دا چي د خلګو له حق خوړلو څخه دي بد راځي ستا دوستانو ته به معلوم وي. نو که هغه ستا په (امانت داری) باندي شهادت ور کړي. نو البته شريعت خو تل په دغه ډول صادق وصي پسي ګرځي. که له ما څخه څوک پوښتنه وکړي نو زه به وروسته له هغه چي شاهدان تېر سي فتویٰ ور کړم. شاهدان مي ځکه وويل چي خبره شريعت برابره سي".

خان صاحب:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"شاهدان خوبه د يوې روپۍ شل تنه درته راولم، د دوی څه کمی دی خو چي خپلو بزګرانو ته ووايم د شريعت لار خوبه رابرابره کړي، راغلو دي ته چي د کونډو رضايت په کار دی، دا هم دومره ګران کار نه بريښي که د خدای تعالی او ستاسو او د صاحبزاده صاحب نظر وي نو باور وکړه چي هغه هم په يو چړوک کيږي".

خان لومړی دي مسلې ته خير نه و، خو چي وروسته يې ښه چرت په کي وواهه نو يې د خپل وصايت د امکاناتو موضوع ښه ترا تر ستر ګو رونه و بريښيدله او له خان سره يې فيصله وکړه چي لومړی تر هر څه يو څو پوروړي ورته پور ته کړي او بيا هغه په خپله ور فيصله کړي او پای کي د ده له مقصد سره مرسته وکړي سي.

سمدلاسه يې خپل ناظر يو دوو داسي کسانو ته ور واستاوه چي د هغوی مځکه او باغونه له عمرو - عمرو را ايسته د سپين پر کاله ګرو وه، او هم يې ښې ډېري پيسې په (سلم) ترېنه اخيستې وې، دغه دواړه کسان ښه د خولې د پرېکړې سړي وو، پخوا يې هم د سپين د پلار په مقابل کي سر پورته کړی و او د خپلو مځکو حاصلات يې ورځني ګرځولي وو، ځکه چي د دوی له بدي خولې څخه وېريده او ډېر يې ورسره څېړلای نه سوای، مګر بيا په خپله دغه خان په کي مداخله وکړه او دوی دواړو ته يې خورا درانه تاوانونه ورواړول او شپېږ اووه مياشتي يې په محکمو کي سرګردانه وګرځول او له خپلي خوارۍ او غريبۍ څخه يې اچولي وو، او په اصطلاح ښه يې (د سر په کاسه کي اوبه ورکړې وې). نو له هغه وخت څخه را ايسته دوی دواړه د خان صاحب تابع بلل کېدل او هيڅکله يې د بډای د مځکو حاصلات بيا نه وو ګرځولي،

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

كوم وخت چي د خان صاحب سترگي په دوى باندي ومښتي نو سمدلاسه يې ورته وويل چي:

"هلكانو ستړي مه سئ خداى مو هر كله راوله! د زړه خواله به هغه وخت درسره كوم چي تاسي كښېنئ او شلومبي او ډوډوى وخورئ".

وروسته له هغه خان صاحب ناظر ته امر وكړ چي ژر ورته ډوډۍ او شلومبي راوړي او په خپله د باندي د دې لپاره ووت چي دوى ته د ډوډۍ خوړلو موقع وركړي او هم د خپل نابيره شفقت موثرات په كي ډېر كړي.

يو تن چي (تور) نومېده دغه بل (سكاڼ) ته وويل:

"خان صاحب نن خورا مهربانه دى، نور كله به يې زموږ سلام نه اخيست او زموږ مخونو ته به يې سم نه كتل. خو اوس دا دومره نرمه او پسته وضع چي ده له موږ سره را اخيستې ده د حيرانتيا وړ ده، ته وا د دې علت به څه وي؟ بيا خو به يې كوم كوهي راته كيندلى نه وي؟. ما ته خو والله خپل زړه دا وايي چي په يوه ډوله كي به مو واچوي چي عمري زموږ له خبرو او جنجالونو څخه خلاص سي".

(سكاڼ) په داسي حال كي چي په ډوډۍ پسي يې د شلومبو غوړپ كاوه وويل:

"شل پلا مي تا ته ويلي دي چي په خوله باندي لاس ونيسه او د خانانو په نسبت څه مه وايه، او مه هغه چا ته څه وايه چي دوى يې درولي دي. خو ستا هيڅ آرام نه راځي او تل دي په بدمايانو، خانانو او ملايانو پسي پيلتې را اخيستي دي او د هغوى ناوړه كړه وړه خلكو ته بېودل غواړې. اوس خداى خبر چې بري مو په كومه بندي خانه كي وراسته كړي".

(WWW.KITABTOON.COM) كتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی دغه خبره په متې خلاصه کړې وه چې خان بیرته راوګرځېده او بیا یې په خورا مینه ترینه پوښتنه وکړه چې هیله لري دوی دواړه هغه کار په ښه توګه وکړي کوم چې اوس دوی ته سپارل کیږي.

په دغه وخت کې د دوی په زړونو کې ډول-ډول فکرونه ورګرځېدل.

(سکاڼ) لومړی دغه فکر وکړ چې د خان صاحب چاته خواشنه سوې ده او اوس غواړي چې په دوی باندې یې پرې باسي. بیا به یې ویل چې د دې کار لپاره خو خپله د خان صاحب ښه غښتلي بزګران شته په هغوی به یې دغه کار کړی وای. خو د دوی دغه تلوسې ژر د خان په بږغ مړاوې غوندې سوې:

"دومره ګران کار نه درته سپارم، تن سبا راشه اخیستله کیږي، کوم وخت چې د سپین ناظر درسې نو ګورئ چې غنم ورته ورنه کړئ. ورته وواياست چې زیاته موږ نه غواړو چې د خپل موټ زحمت او ثمره بې انصافو بداياتو ته ورکړو، والله چې توته-توته مو کړې هم که شی درکړو. زما یقین دی چې ناظر یې درسره زور نه سي کولای، کوم وخت که یې زور زیاتی کاوه نو سمدلاسه یې په ډګر کې راغور ځار کړئ او ښه یې وډبوئ. خو ګورئ چې کوم هډ مډ یې ورمات نه کړئ. مقصد دا دی چې وې ډار کړئ.

(تور) ورته وویل:

"په دواړو سترګو" د مړو لا کله په قیامت نه وه رضا" خو صرف دومره تکی راته ووایه چې د دې معاملې پای به څه وي؟. یعنې په رښتیا ستا پر موږ زړه سوی دی او زموږ لوری کوې او که مو کوم بل مقصد په نظر کې دی. دا پوښتنه مې ځکه د صاحب نه وکړه چې موږ پوه کړې".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی تر دې چې خان څه ووايي (سکاڼ) پر راټوپ وهل:

"ستا يې په نورو خبرو څه د خپر و شر ذمه وار په خپله خان صاحب دی زما خو سړي دومره ور ته لنډ دي چې بلي خبري ته به ونه ګورم او ښه به يې در ته وړبوم".

خان په يوه خورا پسته او خوږه لهجه وويل:

"ځار تر هغه چې يو کميس يې تر ټاډېر خيري کړی وي.

وينې! سکاڼ چې په خبره پوه دی او تجربه يې ښه ده نو مطلب ته ژر ور ورسېده. خو ته لکه (مونډی يوم) خاوره ډېروې او خبره نه شې سره وېشلای. څه چې ما درته وويل ته هغسي وکړه، کومه خطره او بد به نه په کې وينې. ته په ما باور ولره چې کوهي ته دي نه ورغورځوم پر ته له دغه دا ته ولي له خپله ژونده سره دومره مينه لرې، يو او پره سړی يې چې اوس نو هيڅ نه دي درپاته سوي، ته که دغه کار وکړې او د بدای په مخ کي ودرېږې نو ته به څه بايلې او څه درپوري شته؟.

يه وروره! څه چې زه درته وايم هغسي کوه. بې خيري به له سره ونه وينې. تېر به هېر وې هر څه چې مو سره کړي دي هغه سوي دي. زموږ و ستاسي اوس بياله سره شروع کېږي".

خان صاحب د سپين او ملا صاحب په مقابل کي خپل وضعيت نور هم پسې پوست کړ او تر پخوالا ډېره تواضع ورته کوي او له دواړو سره د وېش په خصوص کي په تماس کي دی.

سربېره له دغو دوو کسانو ده د سپين له نورو ميرو ګانو سره هم تګ راتګ ډېر و نښلاوه دوی ته به يې د راتلونکي ښه ژوند په باب کي غوړي او پستي خبري کولې او دا چې له دوی سره به په هره برخه کي ښه مرسته وکړای سي خوږې وعدې ور کولې.

خان صاحب په جمعه کي يو ځل يا دوه ځله د صاحبزاده صاحب ځای ته به هم ورته او له هغه سره به يې د دغه بدای د کاله

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خصوص کي کله له ليري او کله بيا له نږدې خبري اتري کولې، خو په خپله صاحبزاده صاحب په دغو وختو کي له ده څخه مانېجن غوندي دی. که څه هم په ظاهره چي خلک ډېر وي ده ته په درنه سترګه ګوري، خو چي سره يواځي سي وضعيتونه يې سارړه سي.

يوه ورځ خان صاحب په ډکه خوله ورته وويل:

"صاحبزاده صاحب! له څه مودې را ايسي خپه غوندي ښکارې. زه چي په زړه کي ګرخوم نو هيڅ داسي شی په ياد نه راځي چي هغه به ستا د خپګان موجب سوی وي، خو بيا هم نه ويل کېږي انسان له خطا څخه خالي نه دی، که ما کومه ګناه کړې وي هيله کوم چي راته ووايې، ځکه چي زما او ستا په منځ کي خو د زړه بدوالي او مانېجني ګنجايش نه لري، خدای دي نه کړي يوه ورځ به د دواړو لپاره ضررناکه ثابته سوې وي".

د دې وروستيو جملو په اداکولو سره صاحبزاده صاحب لږ څه سور وشين سو او طبيعت يې پرله واوښت او په يو وچ بږغ يې ورته وويل:

"ما ستا په سر باندي هغه بل خان له خانۍ څخه وايست چي له پلاره او له نيکه خان و. که دي په ياد وي همدا زه وم چي خلګو ته مي ستا د نېت خبري وکړې او دا مي ورته وويل چي تا ودروي، او هغه بل خوار کی مي په تورو تور کړ. دلته خو اوس څوک نه شته چي زما او ستا خبري واوري، نو رښتيا در ته ووايم زما خينو مخلصانو او مريدانو راته وويل چي د غوبه يې له خانۍ سره څه؟ خو زما د اصرار په اثر خلګو تا ته د خانۍ پګړۍ دروتړله. په بله ژبه ته يواځي او يواځي ما درولی خان وې، او ما داسي ګڼله چي اوس به نو زما ډېره له دغه پلوه بې غمه وي، خو تا

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستـه وروستـه بـنـه ورو-ورو بدلولـه او اوس دې انـدازې تـه خبـره را رسېدلې ده چې په ما کې چرت نه وهي.

دا څـو وختـه چـې داسـي تـود-تـود راځـي او د خلګـو پـه مخ کـي خـان زمـا ډېـر مخلـص ښـيـي او لاسـونه مـي ښـکلوي مقـصد دي دا دی چـي د سپين پـه فقـره کـي غونـډه ګولـه يـواځـي خپلـې خـولـې تـه کـړي. کـه سـپين هغـه آس نـه وای را الېـږلـی نـو مـا سـتا مخالفـت خـورا کلـک تـصور کـاوه او ژر بـه مـي سـتا د راپـرې ايـستلو لپـاره اقـدام کـړی وای، سر بېره پـه دې لـه څـه مـودې را ايـسته دي وضـعيت خـورا سـوړ سـوی دی، يـو څـو فقـرې مـي درواسـتولې چـي هغـه فـيـصله کـړه او لـه خلکـو سـره چـي زمـا مخلـصان دي وخغلـه خـو تـا پـه هغـو فقـرو کـي خپـل مـوټ ښـه کـول او خـورا ډېـر څـه دي پـه جـوړ کـړي وو، او مـوږ تـه دي والله کـه يـوه پکـړی هـم راکـړې وي، د پيـرو فقيـر حـق نـه پېژنـې او هـر څـه دي پـر خپلـه مخـه پـسې يـووړل، سـړی خـو داسـي نـه کـوي او پنځـه واړه ګـوتي پـه خولـه نـه منـدي، تـا پـه پارسـي ژبـه کـي د کـار دارانـو دغـه متـل نـه دی اورېـدلی چـي وايـي، (چيـزی بخـور چيـزی بـده و چيـزی بنه).

نور بـه څـه درتـه وايـم کـه سړی يـې خـو همدغـه درتـه کـافي ده او ځان به سم کړې که نه وي نو...".

پـه دغـه وخـت کـي د خـان پـه هغـو تـورو هيلـو کـي سـړې چـړو کـي ولاړې، چـي ده د سـپين او د هغـه د کالـه پـه نـسبت يـې درلـودې، پـه زړه کـي يـې وويـل چـي کـه څـه هـم دا ګولـه خـو مـي لـه خـولې تللې غونـډي ده خـو بايـد خپـل زړه لـږ څـه سـوړ کـړم، بيـا نـو هـر څـه چي پېښه سوه هغه به پېښېږي.

تـر دغـه وختـه پـوري دوی لـږ څـه ليـري سـره ناسـت وو، خـان صـاحب سمدلاسـه راولاړ سـو او د صـاحبزاده صـاحب تـر څنـګ کښېناست او ورته يې وويل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ښه سو، چي په رښتيا ويل پيل وسو... په دغه وخت کي خان ته ناڅاپه په زړه کي څه وروګرځېدل او خپله وينا يې بې له کوم ترتيبه او يا تکميلولو نه ختم کړه او تقريباً يوه دقيقه پټه خوله پاته سو چي په دغه موده کي يې خپل تندى ورين کړ. او خوله يې سره وغوړوله او په يوه عاجزانه ږغ يې ورته وويل:

"ته خو زموږ مور او پلار يې، موږ اميان خلک يو، ډېري خطاګاني را څخه خېژي خو تاسي، هو! تاسي لوى خلک بايد زموږ په خطا باندي د عفوه او بخشش پښه راکش کاږئ. په پارسي کي دا څه ښه متل دى چي وايي، (از خوردها الخشيدن، از کلانها وبزرګان بخشيدن).

نو صاحبه! په دې کي خو څه شک نه شته چي له موږ څخه به سهوي سوې وي، خو خداى تعالى دي د شيطانانو کور او کرونده ورانه کړي چي هغه تاسو ته خورا غټ او ډېر څه ښيي، او زموږ سپيني او پاکي لمني را مرداروي. که نه وي زه به ولي د هغه چا بې خيري غواړم چي د هغه په برکت زه پر خلکو باندي دومره بابايي او خاني کوم.

بل دا چي دا خو څرګنده ده چي زموږ موجوديت ستاسي پيرانو او فقيرانو په ښه او نېک نظر پوري تړلى دى. دا تاسي مبارکان ياست چي موږ مو په ورغوي ايښي يو او له مخالفو عناصرو څخه مو ژغورئ.

يه. يه. يه! صاحبه تر ګناهو به راتېرېږې او په دې خورا خوشحالهسوم چي هر څه دي سپين راته وويل. پيران او فقيران خو پر موږ باندي حق لري چي دغه حق موږ په مشکل ادا کولاى سو...".

د دې خبري وروستى تکى يې لا په خوله کي و چي د صاحبزاده صاحب پر لاس يې ورحمله کړه او هغه يې چي په بته

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوته يې اوږدې شامقصودی تسپې ځړېدلې خپلې خولۍ ته يووړ او مچ يې کړ. بيا يې په سترګو کېښود.

د خان په دغه حرکت باندي دی خورا وغوړېده او د هغه سر يې خپلې خولۍ ته رانژدې کړ او په تندي يې ښکل کړ او د دلاسايۍ څو خبري يې ورته وکړې چې په هغو سره خان نور هم وباړېده.

خان په خپل دغه حرکت چې په عين قهر او خواشينۍ کې يې خپل وضعيت سمدلاسه واړاوه، ډېر خوشحاله سو او هغه يې د خپل بريالیتوب لپاره خورا ښه په زړه پوري کار وګاڼه او بيا يې په يوه داسي لهجه چې د ده ژور او خورا ډېر اخلاص څرګنداوه ورته وويل:

"صاحبه! که در ته تکليف نه وي نو يوه ښوروا ګۍ له موږ سره وخورئ. ماخو يو څو وري ساتلي دي چې اوس خورا ښه چاغ سوي او غوښه يې هم ډېره نازکه ده، دا څو شپې ما وتا په يوه کاسه نه يو سره کښېنستلي".

کور دي ودان، ډوډۍ دي پنډه زما په دې وختو کي لږ څه پر لېنګو درد وي پر آس چندانې نه سم سپرېدلای که ډېر اصرار کوې نو کوم يو ورى دلې راولېږه. مېله به پرې جوړه کړو.

خان په خپله وينا او د مقابل طرف په عکس العمل باندي نور هم خوشحالهسو او په داسي حال کي چې بيا يې د صاحب زاده صاحب لاسونه مچ کړل او رارخصت سو. خو لومړی تر دې چې د خوني له وره څخه راووځي صاحبزاده صاحب پسې رانږغ کړل:

"خلګ د دې نوي کارېز د مځکو خورا ډېر تعريف کوي، وايي چې يو شوار وز يې خورا ډېر څه کېږي او د کارېز اوبه هم وايي چې خورا ډېري او خوږې دي ته په دې کي ری ووهه که يو څه نيوکه سړی په کي وکړي څه بد و دي خو به نه لري".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان بېرته مخ ورته راواړاوه او ورته یې وویل:

"په دواړو سترګو هغه کارېز خو هر څه ښه - ښه دی. خو یو شی یې دی هغه دا چې د پنځو په لاس کې دی یعنې ډېر بزګران په کې برخې لري، دا خو څرګنده ده چې کار چې د پنځو سي هغه خراب سي. مګر یوه خبره په کې شته هغه دا چې دوی نه سره پرې جوړېږي او ګذاره یې نه باندې کېږي هیله ده چې بې تکلیفه به په لاس راسي، ستا د دعا په برکت به هر څه اسانه سي".

"دغه ښه دی چې د پنځو سره ګډ وي که چېرې د یوه او یا دوو وای نو په مشکله به نیوکه په کې سوې وای. هلته زموږ و ستاسې مخلصان ډېر دي. زه چاته ډېر په ډکه خوله نه سم ویلای ځکه زه د دې نورو فقیرانو غوندې نه یم. غوښت مې ډېر په خوله نه راځي څه مې کاوه، ملکونه خو مې شکر دی ډېر دي مګر خبره دا ده چې خلګ یې خورا ډېر صفت کوي".

خان په دې باندې نور هم خوشحاله سو، د رارخصتېدو په وخت کې صاحبزاده صاحب د راولاړېدو کوښښ وکړ خو د خان د اصرار په اثر صرف د نیالۍ څخه لږ شانتې پورته سو.

له دغو خبرو څخه څو شپې لا نه وې تېرې سوې چې یوه ورځ سپین د خان کره وراغی او نېغ د ده خونې ته ورننووت. خان د ده هر کلی وکړ او ژر تر ژره یې نیالۍ ورواچوله او ده ته یې پر هغه د کښېناستلو اشاره وکړه.

خان صاحب له دې لوري او له هغه لوري ورته په خبرو کې وچې سپین ورته وویل:

"نن بیا درته په ژړا راغلی یم او ښکې به مې راپاکوې یعنې زه نن د (تور) او د (سکاڼ) له لاسه راغلی یم. پرون مې ناظر ورلېږلی وچې (راشه) ورځنې راوړي خو دوی دواړو د راشې له ورکولو څخه سر غړولی و او وچ کلک ځواب یې ورکړی وچې

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته له دې راشه نه سي در کولای او نوري سپکي سپوري يې هم ورته کړې وې. مثلاً ويل يې چي موږ بدايان د خلکو ويني څښو او تل مو د نورو په غوښو او وينو خوله سره وي، او داسي نوري ناپرېتي يې ورته کړې وې. که مي رښتيا پوښتې دغه دواړه ډېر سپين سترګي خلک دي. هيڅکله يې راشه په ښه نيت نه ده راکړې. ناظر يو څه لاس ورسره ښورولی و خو دوی او د دوی خپلوانو يو څه ترټلي هم و چي تر اوسه پوري ژړغونکي - ژړغونکي کېږي".

خان د دې خبري په اورېدو سره خورا سره وغوړېده او په دې باندي چي د ده هر نقشه او چلونه د ده په زړه پوري ډول چلېږي خورا خوشحاله سو او سپين ته يې وويل:

"ته خوا مه بدوه، زه به يې کار وکړم. خو خلک په دې وختو کي لږ څه نه بلکي خورا ډېر سپين سترګي سوي دي، هغه پخواني مومنان چېري دي چي د يوه مسلمان حق به يې خورا ژر ورکاوه او څوک به يې نه خورل، خو که رښتيا درته ووايم خلک هم تر يوه حده پوري ګرم نه دي ځکه اوس نو د ټولو له بدن څخه غوښه ولاړه او سپين هډوکي پاته دي. ته په خپله لږ څه فکر وکړه دغه (تور او سکاڼ) په خپل عمر کي په نس ماړه سوي نه دي، يواځي دوی څه کوي د دوی کور وکهول هم د مړې ګېډې شپه او ورځ ليدلې نه ده. کوم وخت چي دوی (۹) مياشتي وځغلي را وځغلي، پښې چاودي، لاسونه چاودي، ګرمي يې پر خانو باندي کلکي ولاړې وي کوم وخت چي راشه سره سوه نو موږ و تاسي جوالونه ورته واچوو او ټوله ورځني راټوله کړو و داسي بې انصافان لا هم سته چي (ګيزاري) لا هم ورځني راټولي کړي او دوی پر وچ ډګر پرېږدي، نو لږ څه حوصله په کار ده زه به يې انشاءالله درته سم کړم".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه ډول بانډې د دغه کاله څو نور پوروړي هم ورته پورته سول، او له ټاکلې ګټې ور کولو څخه یې غاړه وغړوله، د ځینو پالېزو او اجاره دارانو هم ځان یوې خوا ولې خواته کاوه خو خان به تل د سپین د خوښې لپاره هغه خلګ راغوښتل او په ظاهره به یې پېشرو ورته واهه او کله-کله خو به یې ښکنځل هم ورته کول چې ولې د سپین حق نه ورکوئ.

بله ورځ خان ملا صاحب ته وویل:

"هغه د وصي او وصایت خبري دې څه کړې؟، هغه دې لکه چې ټولې هېرې سوې. ته داسې وکړه کوم وخت چې د سپین کره ورځې نو د خبرو په ترڅ کې دا ورته ووایه چې څو یو سور سترګې او غښتلی سړی خپل وصي ونه دروې ګومان کېږي چې ډېر خلګ دې له پور او د هغه د ګټې له ورکولو څخه سر وغړوي او په دې توګه به د ټول کاله شتمني خاوري ایرې سي. نو دا وینا به دوی ته یو څه احساس ورکړي چې په دې برخه کې یو څه غور وکړي او هغه څه چې موږ غواړو هغه لاس ته راسي، که رښتیا درته ووایم ملا صاحب په دې شپو ورځو کې یو څه بې میني غوندې سوی یم. پخوا به دې تل یوه نوې زېره راته کوله. لار او ځا به دې راښودل او کله-کله به دې زموږ کارونه او عملونه د شریعت په جامه کې راخوندي کول. خو اوس هغه سړی نه راته ښکارې، او داسې موږ غوندې ګرځې ولې علت یې څه دی؟، کوم شی خو به ما کړی نه وي چې ستا طبیعت خته سوی وي".

ملا صاحب بېره وګروله او سترګې یې کوچني غوندې کړې او وې ویل:

"که مې یوه ګړۍ هېر سوی یې نو خالق مې دې غاړه بنده کړي. ته ولې پر ما باندې داسې او داسې ګومان کوې. زه خو یو دعاګوی ملا سړی یم چې غیر له لمانځه او اوداسه نه بل څه کار نه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرم. خو سره له هغه هم ما ستا په کار کې هیڅ ځان نه دی سپمولی. پرون لا ورغلم او ټولو ته مې صفت وکړ او دا چې ستا زړه سوی او ښه مېړانه هر چېرې مشهوره ده. دوی ته مې تر غوږ ور تېره کړه. په وازه خوله سړی چا ته نه سې ویلای چې ته دغه کار وکړه او یا هغه وکړه. هر کار وخت غواړي.

هو! اوس را په یاد سو ماته دوی هم ژړلي وو چې ځینې اسامیان ورته په سپکه ستر ګه ګوري. او لکه د پخوا غونډي سر ورته نه ټیټوي. ما هغه وخت ورته وویل چې خدای دې خان صاحب ته برکت ورکړي دغسې خلک به چې د مومنانو. یتیمانو او کونډو رنډو حق نه ورکوي ژر پر خپل ځای مېخ کښېنوي او خورا دروند هیداد (سزا) به ورکړي. دوی ټول زما په دغه خبره یو څه زړور سول او داسې څرګندېده چې نور یې زړه درنزدې سو.

موږ خو خپله سعیه بندګي کوو. خو هو یو څه درته وایم چې زه په خپله نه غواړم چې له شریعت مخالف کار وسي، هر څه باید په شرع برابر وي.

موږ خو له چا څخه غلا نه کوو چې دوی رضا کړو او د دوی په خوښه وصایت راکړل سي نو که څوک ـ څوک رضا کړي نو بیا به په هغه کې څه نقض وي، نه دي دي او رېدلي چې وایې (رضایي کړه ملا یې ماته کړه). دغه کار باید ژر سره ورسېږي خورا به خوشحاله شم که دغه کار لومړی تر هغه چې او به اوړي (یعنې د مني غنم کرل کېږي) سر ته ورسېږي، نو ښېخې به ښه سي.

بله خبره دا ده چې دوی بله چاره هم نه لري بې له دې چې ما وصي کړي او یا مې د خان ملګری وساتي. که دوی په دغه کې خنډ کول غواړي نو (زه خو هم خوړلي سومه نه یم) داسې چلونه او ولونه به ورته جوړ سي چې په خپله به ورته ووایي. (شپاړس) خو زه هغه ستا خبره نه غواړم چې له شریعته مخالفت کار وکړم. که

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وي چېري زما تندي ورته ترېو سو نو د هيچا تندی به غوړېدلې ونه ويني. له تا څخه صرف دومره هيله ده چي دوی په اصل حقيقت پوه کړې".

خان د صاحبزاده صاحب کره خپل تګ راتګ نور هم ډېر کړ او همدا ډول د بېدای کالا ته به هر وخت ورته او د هغوی وضعيت به يې له نزدې څخه کوت او تل به يې د دې لپاره خوړې او په زړه پوري هيلي په زړه کي روزلې چي يوه ورځ نه يوه ورځ به د دغه بېدای د يتيمانو وصي سي، بيا به هر څه اسانه ومومي.

يوه ورځ ګهيځ دی د صاحبزاده صاحب په حضور کي په خورا ادب ناست و بلکې څادر يې تر خان دا ډول تاو کړی و چي تا به ويل (مراقبه) ناست دی. کوم وخت چي نور حاضرين او مخلصين رخصت سول، نو خان صاحب ورو خپل سر د څنګنو څخه راپورته کړ او صاحبزاده صاحب ته يې وويل:

"د سپين په کاله کي تل څوړه وي له کومه وخته چي يې پلار مړ سوی دی نو سپين خوار کی هم (د سر له بويه وتلی دی) تل يې په چمبر کي چغ و بوغ وي. ما و ملا صاحب ډېر کوښښ کاوه چي د دوی تر منځ يو څه جوړه او روغه سره راسي، خو دوی څکه چي د ښځو کور دی په هيڅ ډول غاړه نه سره ږدي، او يو بل ته تن نه ور کوي، زمونږ تجويز داسي و چي سپين او بل کوچنی ورور يې (ګېردی) سره يو خای سي او د خپل انګړ اوسنی ور وتړي او بل لوري ته ور جوړ کړي او دغه نور يتيمان دې سره يوې خواته سي څکه چي د دوی ميندي هم لږ څه سره څټي او دومره به يو د بل په غاړه کي نه سره لوېږي، خو څکه چي دنيا يې ډېره ده نو بايد يو امين او صادق سړی د دوی وصي سي چي د دوی مال او شتمني خاوري نه سي، نو ما غوښتل چي په دغه باب کي له تاسي سره

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصلحت وکړم او څرنګه چې ستا خوښه وي هغسي به وکړو چې لږ څه مو غوږونه په کرار سي".

څو ثانیې لا نه وې تېري سوې چې خان (ها!) کړه او خپله خبره یې داسي پسې اوږده کړه:

"ما په نوي کارېز کي د هغو مځکو پوښتنه هم وکړه چې تا راته ویلي وو. په هغه کارېز کي د سپین د کاله مځکي ډېري دي. داسي در ته وایم چې څلورمه برخه یې د دوی وې. نوري هم پیدا کېږي مقصد دادی چې پوره امید شته چې په هغه ځای کي یو څه مځکي په ښه توګه بې له دې چې غوږ په غوږ خبر سي لاس ته درسي".

صاحبزاده صاحب وروسته له لږ فکر څخه ور ته وویل:

"تل ما تا ته نصیحت کړی دی چې د خان تر کار د نورو کارونه له مخه کوه ځکه چې په دغسي کارونو او په دغسي کولو کي ثوابونه دي. ته لومړی زموږ د مځکي موضوع چې په نوي کارېز کي به لاس ته راسي یا رانه سي، پرېږده، د هغو کونډو یتیمانو مسله وڅېړه چې ربښتیا د دوی پرغ تل تر موږ ایسته تېرېږي په خپله له کونډو سره په تېره بیا د سپین د مور سره چې د ټولو څخه سپین سري بلله کېږي. ما په دې برخه کي خبري کړې دي هغوی دغه چې ته وایې راته ویلي دي.

دا چې دوې ښځي سره له خپلو اولادونو یوې خواته سي او دوې بلې خواته څه ګټه دوی ته لري؟، اول و اخر خو بیا هم سره جلا کېدونکي دي نو اوس دي لا جلا سي، یعني څلور بنې دي په څلورو لارو لاړې سي. څوک چې مېړه کوي و دې کړي او څوک چې له خپسو اولادونو سره کښېني، نو دې کښېني، وصي باید په شریعت برابر سړی وي چې د یتیمانو مال ونه ترونښي، زه خو ستاسي په ټول کلي کي بل داسي څوک نه وینم بې له تا یا ستاسي

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلي د ملاصاحب څخه نور خو ټول او پوره خلک دي او په ښه او بد نه پوهېږي. وخي ننوځي خو په هیڅ درک نه پوهیږي نو زما په عقیده تا او ملاصاحب سره کښېنئ او دغه مسله ښه وڅېړئ او بیا له سپین سره هم مصلحت وکړئ چې هغه څه وایي. ما ته څو ورځې د مخه په خپله ملاصاحب ویلي وچي د خان زړه غواړي چې له دغي کورني سره مرسته وکړي یعني د دوی وصایت په غاړه واخلي. خو بیا هم په کلي کې یوه دوه درې په عمر پاخه بزګران سره راغونډ کړئ او یوه وړوکې غونډې جرګګۍ جوړه کړئ په هره خوا مو چي سره غوټه کړه هغسي وکړئ".

خان د دغو خبرو په اورېدلو په خپلو کالیو کې نه ځایېده او له ډېري خاشحالي یې غوښتل چې د ده په پښو کې ور ولوېږي. خو بیا یې بېرته خپل ځان اداره کړ او په داسي حال کې چې ناړې یې تېري کړې وویل:

"موږ تل کوښښ کړی دی چې ستاسي نصیحت په غوږ کې ونیسو خو کله- کله مو نفس و شیطان ډېر ظالم سي او له (صراط المستقیم) څخه مو اړول غواړي، خو همدا تاسي فقیران یاست چې په دغسي ګړي کې مو له ناوړې لارې څخه را وګرځوئ او په نېغه لاره مو روان کړئ. بلـه دا چې زه په خپله سپین درته را استوم هغه ته که تاسي یو څه لارښودنه وکړئ نو به ډېره ښه سي او کار به ژر فیصله سي، په دې کې چې دوې ښځې دي یوې خواته او دوې نوري دي بلي خواته سي.

موږ ډېر غور کړی او چرت وهلی دی. ما او ملاصاحب او سپین ډېره څېړنه کړې ده. هیله ده چې تاسي هم خپل رضایت په دې باره کې څرګند کړئ...".

صاحبزاده صاحب د ده خبره غوځه کړه او وې ویل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"رښتيا (ميرامد) خو مې هير و، ما له هغه نه پوښتنه کړې ده چي که غواړې د يتيمانو وصي سې. هغه ولوړل چي دغه کار ته به زړه ښه نه کړي ځکه چي ټول عمر يې له خپل وروره سره سنت سلام نه و اچولى او له شلو پنځه ويشتو کلونو نه را ايسته په يوه کاسه سره کښېنستلي نه وو، او زه هم ښه خبر يم چي کونډې يتيمان په ده هيڅ باور نه لري، سربېره په دې شاوخوا خلک ټول په خبر دي چي که ميرامد د دوی وصي سي نو دا به د يتيمانو لپاره خورالوی خيانت او غټ نقص وي. د دې علت دا دی چي په خپله ميرامد وايي چي د ده ورور د ده حق خوړلی دی. او له دغه سببه ټول عمر ورسره مرور و. نو بيا دغسي سړی هيڅکله وصي کېدلای هم نه سي، په خپله ميرامد به په کومو سترګو دغسي کار ته زړه ښه کړي، خو ټول ديار به يې په لعنت سترګي وروکاږي.

بله خبره دا ده چي ميرامد د شريعت له خوا هم نه سي منل کېدای، ځکه چي باوله او بې سده غوندي سړی دی. د يتيمانو او کونډو واک او اختيار بايد داسي څوک ولري چي پوره روغ او سليم العقل وي، او هم د دې موټ او قوت ولري چي د هغوی د حق حمايه او دنيا يې د نورو خلکو له تېري څخه خوندي وساتلای سي، يعني هم د سوټي زور ولري او هم د کوټي.

دا خو ځرګنده ده چي ميرامد خوار کی په خپله د يوه (کړوپش) زور او طاقت نه لري او هم يې خبره له خولې څخه څڅېږي".

خان:

"هو صاحبه! ميرامد خوار کی خو د هيڅ سي نه دی، خپله خوله ځني لوېږي. نو دا دومره دنيا به څرنګه اداره او خوندي کړی سي.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـه خبـره داده چـي سـپین پـه دغـو وختـو کـي پـر ځـان کرځېـدلي دی او ښـه رغـدی او غـښتلي هلـک ترېنـه جوړ سـوی دی. ډېر يې زړه غواړي چي ژر ځـان جلا کـړي او بيـا پـه پـوره زړه د خپـل ځـان لپـاره کـار وکـړي، د دنيـا ډېـر شـوقي دی. دی کـه اوس هـر څـه وګټـي نـو هغـه بـه د دانـورو يتيمـانو هـم ور ګـډ وي. صـرف يـوه ميـره چـي يـو زوی او يـوه لـور لـري پـر ګرانـه ده او تـل وايـي چـي هغـه لـه ځـان سـره کـول غـواړي نـو ځکـه مـا تاسـي تـه وويـل چـي دوی بنـي دي يـوې خواته سي او دوی نوري دي بلي خواته".

صاحبزاده صاحب:

"ښـه دی! هـر ډول چـي دوی خوشـحاله وي هغـسي وکـړئ. خـو دغـومره وکـړئ چـي شـريعت خـوار نـه سـي او پـه هغـه جهـان زمـوږ او ستاسي غاړي بندي نه وي".

کـوم وخـت چـي خـان د ده لـه حـضوره راولاړېـده نـو بيـا صاحبزاده صاحب ورته وويل:

"ښـه نـو اوس چـي دنـوي کـارېز د مځکـو پـه شـاوخوا کـي څـه ووايـه. مـا اورېـدلي دي چـي يـو شـواروز يـې لـس دوولـس خـرواره غنـم کـوي او هـم يـې سـوزبر (سـبزبرګ) خـوراښـه حاصـلات لـري. مـثلاً د بـادامو ښـه باغونـه لـري، د پـالېز هـره هيندوانـه يـې خـر پـه متـې وړي، نـو کـه دغـه خبـري رښـتيا وي بـده بـه نـه وي کـه يـو دوه شـواروزونه لاس تـه راسـي څـو البتـه پـه دې وپـوهېږه چـي دغـه کـار هـم بايـد پـه شـريعت برابر وسي. موږ نه غواړو چي د نورو په ستوني پښه کښېږدو".

خان:

"صـاحبه! شـکر دی مـسلمانان يـو، ولـي بـه داسـي کـار کـوو چـي هغـه بـه لـه شـريعته مخـالف وي، د دغـه کـارېز ځينـي اوسـېدونکي بېخـي خـوار دي او لـږ و ډېـر څـه چـي لـري هغـه هـم د سپين پـر کالـه او يا په نورو ګرو دي.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی په خپله دومره نه لري چي ماښام یې وخوري او په ډېره منده خپل ملکونه خرڅوي او غواړي چي بل ولایت ته لاړ سي، که څه هم سپین په خپله ورته غلی دی چي دغه مځکي تر لاس کړي. خو بیا هم که په دې پوه سي چي تاسي ورسره مینه لرئ نو سم دلاسه به ځان تیول کړي".

بیا صاحبزاده صاحب لږ څه په غوږېدلي او ډډ ږغ ورته وویل:

"څه په مخه دي ښه سه. غرمه خو نه راسره تېروې؟ خدای دي بر کتونه در کړي. زما دعا درسره ده له خدای څخه دي پر هره بلا برسېره غواړم. که خدای کول توري خاوري به دي په لاس کي سره زر سي. ځکه چي له فقیرانو سره مینه لرې او هم خدای ښه روڼ ستوری در کړی دی.

د سپین د کاله له احوال څخه ما خبر وه. لږ څه په پرېشانه غوندي یم. لوی او د آب کور دی چي ونه شړ تېړي".

خان صاحب د زرو افغانیو نوی لوټ د تخرګ له جیب څخه راوکیښ او هغه یې د ده مخي ته غوړولی کېښود. چي مبارک یې ښه وپېژني او په داسي حال کي چي د وره خواته لړ څه تیټ–تیټ پر شاروان و وویل:

"ما خو دا پلا کوم څاروی د لنګر لپاره نه و راستلی. نو دغه یو لږ څه غوندي شی دی چي په لنګر کي یې اچول غواړم ډېره هیله ده چي تاسي به یې په ډېر شي قبول کړئ. موږ خو ستاسي قدر لکه چي لازم دی کولای نه سو خو دا ستاسي مهرباني ده چي موږ زړور کېږو او په جرات راځو. زه به څرنګه چي تاسي وویل تول احوال در ته رالېږم زه به سعیه وکړم چي څرنګه چي تاسي راته وویل هغسي وکړم. خدای دي توفیق راکړي. صاحبه! ما ډېر

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وبخښئ ستاسي په حضور کي ډېر وخندېدم. د باندي خوړ ډېر دی. لکه چي نور مریدان ناست دي.

کوم وخت چي خان خپل کلي ته راغی نو له ډېر ښه زړه څخه بې پامه نېغ د ملاصاحب کره وراغی او دی یې خبر کړ چي د ده ځای ته ورسي او یوه ګړی ورسره کښېني چي څه ورته وایي.

ملاصاحب په داسي حال کي چي هم په خوله ورته (ډېر ښه) وویل او هم یې سر ورته وښوراوه. خوني ته بېرته ورننووت او خپل څادر یې راواخیست.

ده فکر کاوه چي خان به په انګړ کي ورته انتظار وي. خو کوم وخت چي بېرته له خوني څخه راووت نو خان یې ونه لید. لومړی تر هغه چي تر انګړ ووخي څالي ته وراغی او ماینې ته یې وویل چي د غرمي ډوډی به د خان کره ګوندي وخوري او دا دي ورته انتظار نه کوي.

خان ایله کورته رسېدلی و چي ملاصاحب هم ورپسي وررسېده. څکه چي ګرمي ډېره وه نو پر سر باندي یې خپل څادر کوږه ایښی و او لومړی تر هغه چي دی څه ووایي خان ورته وویل:

"ملاصاحب راشه خدای دي راوله! خورا ښې خوږې او په زړه پوري خبري مي درته راوړې دي. زه اوس دغه یم چي د صاحبزاده صاحب څخه راغلم، سهار ورغلی وم تر اوسه پوري ورسره ناست وم. که یوه پلا د مبارک حضور ته څوک ورسي نو بیا بېخي مشکله ده چي له هغه ځایه څخه دي په اساني راولاړ سي، فقط ته به وا چي په مځکي پوري یې مېخ کړی یم.

ښه یې ویلي دي چي (ښه خلک برکت او فیض و تاثیر لري).

ګهیخ زه ورغلم چي د سپین د کاله د جنجالو په برخه کي ترېنه مصلحت او لارښودنه وغواړم. په دې باندي ډېر خوښ سوم

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي مبارک ستاله خولې راته وويل چي زه غواړم له دغه کاله سره مرسته وکړم او د دوی دنیا ورخوندي کړم.

(مبارک) هم دغه مصلحت راکړ چي که غواړم زه وصي کېدلای سم. سپين دي له (ګړدي) سره يوځای سي. يعني د ګړدي د دنيا واک او کالخوايي دي سپين ولري. خو د دغو نورو وصايت به زه وکړم مبارک ډېر اصرار کاوه چي دغه کار بايد په شريعت برابر وکړم او بس. اوس نو هيله ده چي د شريعت غابښې ورته برابر کړې او په دې توګه د خدای او خلکو رضا حاصله کړو".

په دغه خبره باندي د ملا صاحب زړه ډېر ښه سو چي د خان زړه ښه دی او دا خبره د صاحبزاده صاحب له خولې ورته سوې ده. ملاصاحب هم په خواږه او د ملګري په ږغ ورته وويل:

"زه خو تل ستا دعاګوی يم. د سپين پګړو نور څه په لاسه کېږي پر دوی باندي ويل دي او پر خلکو کول دي. ښه سو چي زما د زړه اخلاص او ښه پيرزوينه تاسو ته د مبارک له خولې معلومه سوه.

له ډېري خوشحالۍ څخه يې په ستوني کي خبره يو څه سره غوټه سوه او بيا يې په داسي حال کي چي خپلي نښتي ناړي يې تېري کړې خپله خبره يې داسي پسې اوږده کړه:

"خان صاحب! د شريعت لمن هم پراخه ده او هم تنګه. په دې کي شک نه شته چي زه خو به په ډېره سعيه او د زړه له اخلاصه له تاسي سره مرسته وکړم خو کور دې خراب سي خلک ډېر شيطانان دي او له نه څه لوی غر جوړ کړي. برايي مي د يو چا له خولې څخه واورېدل چي د سپين د دريمي ميرې پلار ګني يو څه خوله ښوروي او په دې خبر سوي دي چي د دوی وصي کېږي نو به څه ماتي ګوډي په کي کوي. (لالو) بزګر ته يې ويلي وچي

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی به د خپلي خور او خور پیانو حق په هره توګه چي وي وساتي او نوري داسي ناوړي خبري یې کړې دي چي اوس زما په خوله نه راځي.

دغه خلک د دې وړ دي چي په هره توګه چي کېږي سړی یې خوله ورماته کړي او داسي هیداد ور کړي چي نور هم خپلي پښې ورټولي کړي او د داسي ناوړو فکرو په جال کي رانه سي".

خان لږ څه خپل تندی سره واچاوه او په یوه لاپوکه بږغ یې وویل:

دغه کورنی تل زما... ته ګوتي راوړي. څو ځله مي احوال ورلېږلی دی چي زما له کلي او زما له قومه لاس واخلئ او بې ځایه زموږ په کورنیو چارو کي ګوتي مه وهئ. خو دوی دومره سپین سترګي دي چي والله که زما دغه خبري داسي بولي لکه د خره تېز. دې ته مي اړباسي چي شل محکمې وربانديي ووینم او که له خدایه ونه وېرېږم په بندیخانو کي به یې هډوکي وراسته کړم.

نه یم خبر چي دوی په کوم سر ژوندي دي چي دغه ډول خبري کوي".

خان چي دغه خبري کولې ورو-ورو پسې تودېده او په پای کي دومره پسې سور او سین سو چي په یوه پلا یې خورا لویه چیغه وکړه چي ملاصاحب یې خورا وارخطا کړ او و وېرېده چي اوس به په ده باندي ور وغورځي.

ملاصاحب له خپلي دغي پیرزویني او صمیمیت څخه چي و ده ته یې د هغوی خبري ورسولې پښېمانه و. وروسته له هغسي کلکي چیغي څخه لږ څه په آرامه سو او ملاصاحب ته یې وویل چي:

"په دغو خبرو چرت مه خرابوه دا متل دي اورېدلی دی چي وایي:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(د وزي چي خان له غاړي وي نو د شپانه ډوډۍ وخوري)،
زه به په دې برخه کي لالو راوغواړم او پوښتنه به ورځني وکړم، بيا که مي لازمه وبلله نو په خپله دوی به راوغواړم او کيفيت به خان ته څرګند کړم، تاسي دومره وکړئ چي ژر د دوی د معاملې په فيصله کولو کي عملي ګام واخلئ. عملي ګام دا دی چي ته په خپله ډوډۍ وکړه موږ يعني سپين او ما درغواړه، هلته به خبري په اصل مطلب راواړوه هيله ده چي تر يوه حده پوري کومي فيصلي ته ورسيږو.

که دي صلاح وي دا کار نن ماښام ته وکړه يو چرګوړی حلال کړه يو چړي ورواستوه او سپين خبر کړه هر څومره چي دا خبره اوږدېږي د خلکو خبري په کي ډېرېږي، بايد داسي يې فيصله کړو لکه هغه متل چي وايي "انا مړه سوه تبه يې پري سوه". که دغسي ونه سي نو بلاوي به له هري غاري سرونه راوباسي".

ملاصاحب د ده خبره غبرګوله چي د خان ناظر کوندرۍ (دسترخوان) په لاس راننووت او د دوی مرکه يې وشلوله. ملا د کوندري په ليدلو خورا خوشحاله سو، د دې لپاره چي خپله خوشحالي د خندا ياد (افرين) ويلو په ډول ورځني ښکاره نه سي نو يې خپل شونډان په غاښو کي خورا کلک ونيول او د هغه خوړله عملي خوشالي څخه راوګرځاوه، او هم د دې لپاره چي ناظر په خپلو خبرو پوه نه کړي نو يوه بله خبره يې منځ ته راواچوله او وي ويل:

"ګرندي اکا خپله لور په ۱۶ زره افغاني ورکړه، دا ښه ولور دی خو ما چي يې انهار ته کتل په خپله دی په دې لا قانع نه و او چاته يې ويلي وو چي ده غوښتل خپله لور په شل زره افغاني يو غټ سوايي خواره ته ورکړي او په هغو خپلي ګرو کړي مځکي خلاصي کړي، نن سهار يې دسمال ورکړ خو د نجلۍ مور داسي

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرله اېشبېده لکه باندي کتهو. او اوښکي يې د سېلاو غوندي بهېدلې، په ژړا مې دومره ورځني واورېدل چي لور يې پر بن ور کړې ده".

د دې وروسته کوم وخت چي ملا صاحب ولاړ، خان په لالو پسې ناظر واستاوه.

لالو په ښه وچ کلک معلومېږي، د ده د مخ او ټټر د لوړې برخي څرمن لمرو داسي وربټلي ده چي ته به وايې چا اور پر بل کړې دی، دی د شاوخوا په ټولو بزگرانو کي په خورا غښتلوالي او ښه کار کولو مشهور دی. کوم وخت چي د چا د لو اشر وي نو يو اخي دومره لو کوي لکه پنځه عادي کسان چي يې کوي، خو ډوډۍ هم دغومره ډېره خوري، مگر سره د دغه دومره کار کولو او غښتلوالي تل وايي چي زه په خپل عمر په وچه ډوډۍ په نس موړ سوی نه يم نګولي خو هلته واچوه.

کوم وخت چي په وره را ننووت وروسته له سلام او راشي درشي څخه يو کونج ته پر دوو تلو کښېناست او دواړه ستر گي يې د خان په تندي کي ښخي نيولې وې او دې ته منتظر و چي اوس به څه ورته وايي.

خان چي د خپل لاس تسپې و شرنګولې او غاړې يې تازه کړې وې ويل:

"لالواکا! ته به هم وار خطا سوی يې چي زه دې څه کوم، مطلب دا دی چي تا ته د سپين د ميرې د پلار گنی له کاله څخه چا زما په خصوص کي څه درته ويلي وو، زه دلته غواړم چي په هغو خبرو ښه و پوهېږم او که دې په ياد وي نو د دوی ټولي خبري بند په بند راته وکړه، کوم تکی در څخه خطا نه سي".

په دغه وخت کي لالو تر خپلو دواړو ځنګنو خپل دواړه لاسونه راتاو کړي وو، او خپله زامه يې د ځنګانه په ستر گه ايښې

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او کړوپ غوندي معلومېده. ده خپله زامه او سر لوړ کړ او په یو ډاده برغ یې وویل:

"داسي خبري یې کولې چي نږدې ما ورسره وهلي وو. هر څه چي مي ورته وویل چي خپله خوله د خان کړي خو غوږ ته یې نه تله نو ماهم ورته زغملای نه سوای او څو سوکه مي تود کړ، په خبرو پسې به یې خان صاحب نه ګرځې. ښکه داسي خبري یې نه دي کړي چي په ویلو وارزي، زما په دې خوا ورته شنه سوه چي ده ښکنځل کول که نه نو هغه نوري خبري خو هماغه خبري وې چي تقریباً هر څوک یې کوي".

خان لږ څه پرله واوښت او په وچ غوندي برغ یې ورته وویل:

"بې له ښکنځلو څخه یې نور څه ویل؟ یعني خبري یې کوم غوږ درلودل او که هر څه چي په خوله ورتلل هغه یې راغورځول؟".

لالو خپل خنګنونه سره وغوړول او په چارزانه کښېناست او وې ویل:

"که یې ښکنځل یوې خواته کښېږدو نو یې ویل چي (خان او ملا لکه لېوان داسي دي چي په رمه کي لوېدلي وي، دغسي زموږ په کوندو او یتیمانو کي لوېدلي دي او غواړي چي د دوی دنیا تر ګونډو لاندي کړي).

کونډي یتیمان لا څه کوې چي موږ اوپره ټول د دوی له لاسه در په دره یو، د دوی ګزران زموږ په وینو او غوښو دی، اوس چي موږ اوپره خلک یې پر وچ هډوکي و درولو او څه نه راباندي جوړېږي، نو یې پر چاغو کورنیو چي هغه هم د خلکو په غوښو ماړه سوي دي راواچوله، اوس غواړي چي دوی هم پر وچ هډوکي ودروي، دوی باید پوه سي چي موږ به د دوی په مخ کي کلک

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېږو او اجازه به ورنه کړو چې زموږ د خوړلني او د هغې د کوچنيانو غوښې وخوري".

د خان طبيعت په هره هغه خبره چې لالو به کوله اووښت. په پای کې يې وويل:

"زه له دغه سپين سترګي... سره کار لرم. ته دغه خبري چاته مه کوه چې بيا نور اوپره راخبرېږي او تل به په خوله پوري رامښتي وي او هم به د خلکو په نظر سپک ورسو".

د ماښام پر ډوډۍ چې د ملاصاحب کره يې کړې وه سپين خان ته وويل:

"پخوا مي هم تاسو ته ويلي وو، چې زما خيني پوروړي حق راکولو ته غاړه نه ږدي، خانونه په يوه خوا او بله خوا کوي، مثلاً د (تور) او (سکاڼ) په خصوص کې مي يوه پلا تاسي ته تر غوږو درتېره کړې وه هغوی تر اوسه پوري زما غوښتنو ته غوږ نه دی نيولی او ځان يوې او بلې خواته کوي، ستاسي هم لکه چې هېر سوي وي چې احوال ورکړئ چې زما سره سم پر لاره ولاړ سي، خو دا هم درته وايم چې نور ډېر کسان چې خورا سور سترګي بلل کېدل او حق يې تر ځان نه راتېر اوه ستاسي له مرستي اوس لاري ته راشېوه سوي دي. څو کسو خولا په خپله احوال راستولي و چې بايد ناظر ورواستوم چې د اجارې غنم راوړي.

که دي يوه بله پلا تور او سکاڼ ته پېش رو ورکړ او تندی دي ورته تريو کړ، زړه مي راته وايي چې سمدلاسه به خپل غنم تر خان راتېر کړي او بيا به ګوندي پر لاره کاږه واږه نه راسره ځي".

ملاصاحب پر را درسته کړه:

"خدای مو دي بې له خپله خانه نه کوي، دی خو دغو خلکو ته داسې دی لکه چې پر کټو برغولي پروت وي، يعني هر څوک يې پر خپله لاره باندي سم کړي دي او ساه نه سي کښلای، په ده

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم د بیابان لیوان گرځېدلي دي او هم د کور و کلي غل وغدي او ناروا او تېري کوونکي. په تېره بیا د خان صاحب زړه خو ستاسي سره چوي، ستا دنیا داسي ګڼي لکه خپله. تل په دې فکر کي دی چي هغه څه ډول له ناروا او خدای ناترسو څخه وساتي چي د بل حق داسي بولي لک پچه.

ګومان کوم چي د ده به هېر سوي وي چي هغو دوو خدای وهلو ته وواېي چي خپله راشه تر خان در تېره کړي".

دا وروستی جمله چي یې تماموله نو یې سترګي او هم خپل سر چي د سپیني پګړی لویه کوټه پر پرته وه د خان خواته واړاوه او دا هیله یې درلوده چي خان هم د ده خبره غبرګه کړي او په دې توګه خپله خواخوږي سپین ته نوره هم ثابته کړي. خان غږ ومب وهل او وې ویل:

سپینه! ته خو لا اوس هم هلک سړی یې، دا خو د دنیا کارونه دي ماتي ګوډي په کي ډېري پېښېږي، لږ څه دي زړه پراخ کړه هر څه به اسانه سي، ته ومنه چي زه تل ستاسي د ښېګڼي او ګټي لپاره فکر کوم که مي هېر سوي وي چي (سکاڼ) او (تور) ته ووایم نو دي علت هم دا دی چي زه ستاسي د نورو ماتو ګوډو په سمولو لګیا وم. مثلاً تا تل راته ویلي دي او اوس هم وایې چي په کور کي په عذاب یې او هم د زړه له کومي د خپلي ګټي هري خواته لاسونه اوږدولای نه سې، ځکه هر څه چي ګټې د دغه نورو یتیمانو هم در ګډ بلل کېږي. له دې جهته غواړې چي ژر خان یوې خواته کړې او په پوره زړه او ویسا خاطر د خپلي دنیا په ډېرولو بوخت سې، نو ته وپوهېږه او په خپله ملا صاحب ته چي زموږ د لمانځه امام هم بلل کېږي معلومه ده چي ما په دغه لاره کي له هیڅ ډول کوښښ څخه ځان نه دی سپمولی، تا ته...".

ملا صاحب یې خبره غوڅه کړه او ورته ویې وویل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ستا خبره دي په ګل بدله سي خان صاحب! اصلي خبره خو دا ده چي موږ ټول په تا ډاډه يو. ته مشر يې او د ټول کلي واک لرې. ته به څکه زموږ د ښېګڼي او ګټي لپاره فکر وهې، څکه چي دغه نور خو ټول اميان او اوپره خلک دي، کوم شی هم نه لري چي له هغه سره مينه ولري يعني تش لاسونه ګرځي که ستاسي بزرګي نه وای او ستاسي سيوری نه وای نو به هيڅ نه وای نو پوهېږه چي ټول به خواستغي وای.

دلته مي مطلب دا دی چي سپين بايد و پوهېږي چي خان صاحب يو په شريعت برابر سړی دی، پنځه وخته لمانځه ته راځي او وظيفه هم کوي، تل د ده ښېګڼه غواړي پشلايي څو ځلي ماته ويلي دي چي څه ډول چل وسي چي سپين ته خپل د زړه مطلب تر لاسه سي".

ملا صاحب بيا لړ څه پر يوه خوا او بله خوا سو او په داسي حال کي چي نسوار يې پر ورغوي ټک واچول او خپلي يوې لور ته يې وويل چي د ډوډۍ احوال راوړي چي که تياره وي نو ښه به وي وويل:

"زمانه اوس اخره او خرابه ده. خدای مو دي ايمان ته خير کړي هيڅوک د چا حق ته غاړه نه ږدي او ټول يو د بله سره خوري. ما په خپله څو وخته پخوا د (شينګول) زوی ته يو ډېر ښه غنم په سلم ورکړي وو. هغه ورځ مي دا خبره نری تر غوږ ورتېره کړه چي خپل حق تر خان راتېر کړي خو سترګي يې هيښي ونيولي. ناري او بغاري يې وهلې چي د ده خپل تېر خواستغي کېږي، په دې مي هم و وېراوه چي خان صاحب ته به ووايم. خو بيا هم له خپله خره راکوز نه سو، کوم وخت چي مي لږ څه په کلکه ورته وويل نو خورا پر له واېشېده او راته يې وويل چي "موږ علما او دغه خانان چي يو د دين ستن او بل د دنيا ستن

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلل کېږو د خلکو ويني او غوښې خوړو او داسې لېوان يو چې د انسان په بڼه کې راوتلي يو او د ژوري غونډې د خلکو په ښارګ موخوله ايښې ده او ويني يې څښېښو".

که څه هم د دغه هلک د دغه ډول سپين سترګی هيداد د (پټو) اکازوی پر هماغه څای ورکې او راغورځار يې کړ او څو ښې ګونډې يې په نس کي ورکړې خو سره له هغه هم بايد موږ او تاسې د خلکو په سپين سترګي پوه سو او يو څه سوهان ورسره وکړو. که يې تر خوړ ګوته ونيسو او هېغ نېغ په لاره کې ورته ودرېږو البته د دوی چيغې به نوري هم تر آسمانه پوري ورسېږي. او دا نور بزګران او اوپره خلک به راخبر کړي".

ملا صاحب لا خپله خبره سرته نه رسولې نه وه چې لور يې ګډوه او چلمچي راننه ايستل او يوې خواته يې کښېښودل. خان صاحب د خپلو دواړو لاسو ګوتي تر له جار کړې او سيخې يې وغځولې او په داسي حال کې چې ارمېږي يې کښل وويل:

"توبه خدايه توبه! ملا صاحب زه هم په دې شپو ورځو کې دغه ډول خبري ډېرې اورم په تېره بيا هغه کسان چې په دې وختو کې يې لږ څه تور او سپين زده کړي دي، دوی موږ د دې ملک ربښتيني دښمنان ګڼي او په دې نظريه دي چې دا ټولي لوړي، بربندتياوې، ناروغی موږ و تاسو راوستې دي. که موږ له منځه ووتلو نو ګواکي دا ټول شيان به ورک سي او د دوی د ټولني ربښتيني نېکمرغي به شروع سي.

تېره ورځ زموږ زاړه بزګر (ادرو) زما له مشر زوی سره خوړلي وو علت يې دا و چې ده غوښتل سږ کال د يوې رشې پروړه نيمايي ده ته ورکړو څکه چې دهه زموږ د کوز پالېز يوې وړېيا راوهلې وه، خو زما زوی هلک سړی دی ورسره کلک سوی و، نو دغه (ادرو) چې موږ وايو له ډېري ناپوهي ډوډی غوږ ته وړي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسي خبري ــرې وې، چي د سړي وېښتان ورته جګ ودرېږي
زمـا زوی تـه يـې ويلـي وو چـي: "دا زمـوږ د بزګرانـو زيـار او زحمـت
ی چـي تاسـي لا څـه چـي ټـول جهـان يـې ودان کـړی دی. کـه زمـوږ
لاس او پـښې ونـه خـوزېږي ټـول بـه خواسـتغي ياسـت تاسـي زمـوږ د
زيـار ثمـره تـښتوئ. خـدای مـو ورک کـړه، کلـه بـه هغـه ورځ راسـي
چـي تاسـي د سـرطان مـرض زمـوږ لـه وجـود څخـه ورک شـئ او مـوږ بـه
په خپلواکه توګه د خپل ځان لپاره کښت وکړو وکړو".
(زمـا زوی هـم دی ښـه ټکـولي وخـو خبـري يـې خـورا سـتغي او
سړی لـه چټـې باسـي. او هغـه سـتا خبـره کـه ورسـره وځېـړل سـي نـو
وري بدي بلاوي راوېښوي)".
ملا صـاحب پـر ډوډۍ بانـدي درې پـلا بـسم الله وويـل او بيـا يـې
په لږ څه لوړ ږغ د (من اوله ومن اخره) جمله وويله.
د ډوډۍ لـه لـه خوړلـو څخـه وروسـته ملا صـاحب پـه اصـل ټکـي
اندي راولګېده او وې وويل:
"پـرون مـي سـتا اکـا ميرامـد وليـد هغـه تـه مـي وويـل چـي د
يتيمـانو دنيـا لکـه ورېږي (کيکـي) سـره غـورځي. څـوک نـه شـته چـي
سره ټولـه يـې کـړي او يـو څـه زېرمـه يـې وکـړي. بايـد يـو ډېـر بادرده
سړی چـي هـم دعقـل خاونـد اوهـم د سـوټي زور ولـري. او تـر محکمـو
ښـه ځغاسـتلی سـي. د وصـي پـه توګـه ودرول سـي او پـه دغـه ډول د
ملکانو نجونو او کونډو دنيا خوندي کړای سي.
هغـه راتـه وويـل چـي دی پـه خپلـه د هيڅ ښـې نـه دی تـر ماجتـه
پوري پـه خـورا زحمـت راځـي نـو د دوی پـر دنيـا بـه څـه پلـو واچـولای
سي.
خـو مـا ورتـه غبرګـه کـړه چـي شـريعت سـتا د وصـي کېـدو جـواز
تر هر چا ډېر درکوي. نو که يې ته نه کوې او سپين هم خپل وېش
غـواړي او دا د نـورو زېرمـه پـه ځـان نـه منـي نـو پـه مـصلحت سـره بـل

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک ژر وډروي چې دغه اوسني لاندي و باندي ماتي ګوډي په بيره سمون ومومي".

هغه وروسته له يو څه فکر کولو دا خبره ياده کړه چې دی له ډېر عمر څخه په دې نيت کي دی چې خان صاحب ته ورسي او دا پېټی د هغه په غاړه واچوي.

خان صاحب بيا سره وغوړېده او تندی يې خورا ورين سو. لومړی تر هغه چې دی څه ووايي سپين وويل:

"په دغو خبرو اترو کي ډېر وخت تېر سو. او دا موضوع زما مېرو هم څېړلې ده، هره يوه غواړي چې خپله پلار ګنی وصي کړي او په دې توګه د دوی په خولو کي يو څه ورواچوي".

ملاصاحب ما پخوا هم درته ويلي وو چې ماته کښته باغ او د کڅ مځکي راکړي او خپل وېش په لاس راکړي. وروسته له هغه هر څه چې کوي ودې کړي او ما پرېږدي چې خپله غريبي وکړم او سبا راسره د چا جنجال نه وي. خو ځرنګه چې پخوا مو هم ويلي وو دا يوه مېره به له ماسره وي دا ځکه چې ډېره سرګرداني نه لري".

خان غوښتل چې څه ووايي خو ملاصاحب يې خبره نابېره او بې ارادې پرې کړه او د خپل دغه کار عذر يې ور څخه وغوښت چې خان د (پروانه لري) په جمله خواب ورکړ، نو بيا ملاصاحب په يو بريالي غوندي بږغ په داسي حال کي چې سترګي يې د خان په تندي کي ښخي کړې وې وويل:

"زما په خيال خو معامله ښخي فيصله غوندي ده، سبا به بيا دلته زه تاسي ته ډوډۍ وکړم، ميرامد او دوه درې نور د کلي سپين ږيري بزګران به هم راوبولم او دا کار به په شريعت برابر فيصله کړو او په دې توګه به تر دې خبري سوک وباسو".

خان له لږ ځنډ څخه وروسته وويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"زه خو په خپله هیڅ په کې نه وایم که سپین کومه خبره کول په کې غواړي اوس دي لا ووایي چي که غواړي نور څوک هم په دې معامله او فیصله کې کښېني نو د هغه او یا د هغوی نوم دي واخلي".

سپین سره وخوځېده او د خان خبري یې ځکه بښي نه واورېدلې چي د ده فکر بلې خواته تللی و، یعني د کڅ په مخکو کې یې خیالي باغونه کرل، نو یې له خان څخه په ډېر ادب پوښتنه وکړه چي هغه خپله خبره بیا ورته وکړي هغه هم لږ څه نور تفصیل ورته وویل.

-سپین یه -یه! هیڅوک نه رابولو. زما زړه و چي صاحبزاده صاحب هم په دغه جرگه کې کښېني چي کار بښه پوخ غوندي سي، خو هغه راته وویل چي تاسي ته یې کامله لاربښودنه کړې ده او د ده راتگ ته کوم خاص ضرورت نه سته همدغه بښه دی چي له سبا ته دغه کار همدلته د دغه عالم په کور کې فیصله سي. چي کوندي دغه فیصله نېکمرغه سي، او د ټولو په گټه وي".

ملا صاحب:

"زما فکر خو لا داو چي که د شریعت له اړخ څخه ورته ضرورت نه لیدل کېدای ما به مشوره ورکړې وای چي دغه دوه سپین ږیري بزگران لا هم مه رابولئ. دا ځکه چي زمانه له فساد څخه ډکه ده، جوړ او روغ کارونه سره ورانوي. خو ځکه چي شاهدانو ته ضرورت دی نو دغه کار بد نه دی".

خان خپله یوه پښه پر بله واړوله او وې ویل:

"د شریعت کارونه خو دومره اسانه نه دي تر هغه چي بښه سم شاهدان نه وي او نور ترتیبات یې برابر نه وي کله دغسي کارونه فیصله کېدای سي، خو دا باید وویل سي چي دغه دواړه سپین ږیري او هم میرامد عاجز خلک دي زموږ او ستاسي له

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبري څخه نه تېرېږي. راغلو دې ته چې وروسته بيا شرعي وصايت خطونه واخلو اسانه خبره ده زه به قاضي ته يوه نخښه وروليږم هغه به دواړه خطونه راواستوي. او په دې ډول به يو غوږ په بل غوږ هم خبر نه سي".

د دې بډاى ټوله شته. مځکې دي او که باغونه نغدي دي او که د کور لوښي او لرګي په يو څو ورځو کې سره وويشل سول. لومړى فيصله سوې وه چې د دوو کونډو او د هغوى د يتيمانو وصايت به خان کوي او يوه کونډه سره له يوه زوى او يوې لور به د سپين سره ژوند کوي. او د هغوى د شتو زېرمه به هم د سپين په غاړه وي. څو کوم وخت چې د عمل ډګر راغى د يوې کونډې او يتيمانو زېرمه ملاصاحب ته ور په غاړه سوه. په وېش کې سپين ته ټول هغه باغونه او مځکې په برخه سوې چې ده غوښتلې او په دغه سبب د ده پښې له خوشحالي څخه مځکې ته نه ورځي.

يوه ورځ د چمبر په هغه برخه کې چې سپين په کې اوسي خورا ځوږه او شور ماشور دى. د باندي د انګړ د وره په خوله کې دوه اوښان چوک دي. خان او ملا په بېړه هغې خواته درومي، دوى چي په وره ور ننوتل نو داږغ يې تر غوږ سو:

"نه يې کوم مېړه نه کوم! زور او جبر ولي راباندي کوئ. ځه ته مې له دغه خپله وطنه ورکوئ. او له خپلو ماشومانو مي بېلوئ. زه غواړم چي پر خپل دغه يو زوى باندي سر سپين کړم".

د مېلمنو په کوټه کې څلور کسه نور ناست دي. دوو تنو يې نر څه ښوى کالي اغوستي دي او سپيني لنګوټې يې په سر دي. دوو نورو زلميانو رنګه پټکي د مول په ډول تړلي دي او کالي يې چېرن غوندي دي چې يوه توره او بل سره سدرى اغوستې ده او د کارتوسو قطاروزمې يې تر ملا دي. او هم يې پر غبر ګو اوږو باندي د کارتوسو څخه ډک قطارونه را اچولي دي دوى دواړه له

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاضرینو سره په لاس روغبړ وکړ او د خوني په سر کي له دوو سپین پګړو سره کښیناستل او ملاصاحب په خپل څادر کي نغښتي ناست دی. له وضعیت څخه دا ډول معلومېږي چي په اصل کي ټول سره خبر دي. خو خان د خبرو د شروع کېدو لپاره په دوستانه ډول پوښتنه ترېنه وکړه:

"خدای مو راوله ستړي مه شئ څه وخت را ورسېدلاست.... خېر خو و څرنګه راغلي یاست؟ مور څه مرسته درسره کولای سو که یه؟"

یوه په ...سر پوخ سړي چي حوزا غټه لنګوټه یې ول-ول پر سر اچولي وه وویل:

"په دې کي څه شک نه شته چي موږ وتاسي ټول یو پښتانه یو. خو موږ ارت غوندي یو یعني زموږ ځای په (بوري) کي دی موږ ته څو شپې پخواستا او د سپین د خولي څخه چا احوال راووړ چي یوه کونډه او غواړي چي هغه زموږ په خوا کي خرڅه کړئ. څرنګه چي موږ ته ویل سوي دي کونډه د سپین میره کېږي نو موږ دا یو له هر څه سره چمتو راغلي یو هیله لرو چي ډېر ونه خنډول سو، او زموږ کار ژر خلاص سي ښه به وي. ځکه چي وخت د غریبي او خواري دی هر یو خورا ډېر کارونه لري چي باید وې کړي. هغه بل ملګري یې پر رادرسته کړه:

"موږ غواړو چي په دې ټکي پوه سو چي دغه کونډه په غانې څو ده څو پلا لنګه ده؟ او هم به بده نه وي چي د هغه پېټي انداز راته وواياست چي تاسي یې غواړئ پر موږ یې له دې در کښېږدئ. موږ هم غریب خلک یو که مو له وسه پوره نه وه چي دغه پېټي واخلو نو څرګنده ده یې له دې چي خان او یا تاسي سر ګردانه کړو له دې خبري څخه به مخ واړوو او خپله لاره به وهو."

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان:

"خورا تلوار مو دی. خبر دی! دا هم ستاسي خپل کور او خای دی. لیري والي خو موږ پښتانه سره بېلولای نه سي. پښتون که د نړۍ په هر کوټ کي وي بیا هم د پښتنولي په کلک مزي تړلي دي. تاسو ته به څرګنده وي چي د سپین بل داسي څوک خپل نه سته چي هغه ته دا کونډه ورکړي نو ځکه موږ په مني چي پونده دوري در تلل احوال درولېږه چي که د چا کونډه په کار وي رادي سي. بنه سو اوس به په خپله سپین درسره رغیږي".

سپین ملاصاحب ته مخ ورواړاوه:

"ته او خان صاحب زما له خوا درېمان یاست. هر څه چي تاسي سره غوټه کړه هغه زما خوښه ده".

په دغه وخت کي یو له بوري والو څخه رغ کړ:

"دا لا اوس در ته وایو چي زموږ یواځي کونډه په کار ده له چیچیانو سره یې زموږ کار نه شته. یعني وروسته بیا دا خبري نه منو چي دا کوچني پر تي دي او باید تر هغه وخته پوري له مور سره وي څو چي دغویو له پښو وخي. موږ نه پر دي یتیمان ساتلای سو او نه یې پر خان چغولای سو".

د سپین مخ لږ څه سور غوندي سو او وې ویل:

"یه کاکاجانه! خپل یتیمان د بل چا پر اوږو نه باروو. له دې اړخه بېخي بې غمه اوسه. خو دومره راته ووایه چي کونډه چاته کوئ؟ میړه یې کوم یو دی؟".

یوه ورته وویل چي:

"میړه به یې پیدا سي تر هر څه لومړی باید د هغې ولور فیصله سي".

خان:

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"تاسي تـه خـو څرګنـده ده چـي پيغلـي پـه ۲۰ – ۲۵ زره افغـاني دي نـو پـر كونـډه كـه سـپين لـه تاسـي څخـه لـس زره واخلـي نـو تاسـي بايد خوشحاله اوسئ" .

بوري وال :

پـه ۲۰ – ۲۵ زره خـو هغـه پيغلـي وركـوي چـي د پلـرو جـوغې يـې تـر آسـمانه ختلـې وي. دانـوري پيغلـي خـو پـه لـس پـنځلس زره هـر چېري پيدا كېږي" .

بل ملكري يې خبره غوڅه كړه او وې ويل :

"په ولور ډېر نه درسره اوړو خو... " .

خان :

"يـوه خبـره بـه لا اوس فيـصله كـوو هغـه دا ده چـي كونـډه د سـپين پـه كـور كـي هـيڅ حـق نـه لـري او نـه بـه يـې تاسـي غـواړئ، دي خپل حق خپلو دوو چنګوټيانو ته وربخښلی دی" .

ملا :

"پـر شـريعت يـې برابـره كـړئ بايـد يـو دوه تنـه شـاهدان تېـر سي. خبره بايد پخه سي" .

سپين :

"شـاهدان خـو اسـانه دي يـو پـه خپلـه خـان صـاحب او بـل بـه زموږ ناظر را وغواړو" .

ملا :

"سمه ده مقصد مي دا دی چي شريعت خوار نه سي" .

بوري وال :

"ستاسـي لا څـه خبـرو تـه پـام وي د ښـځي حقونـه هـيڅ وخـت موږ نه غوښتي دي او نـه يـې غـواړو. پـه مـوږ كـي دغـه ډول رواجونـه لـه سـره نـه شـته. لـه دې پلـوه بېخـي ډاډه اوسـئ يـوه پـلا چـي زمـوږ و

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسي خبره جوته سوه نو وپوهېږئ چي بیا به کلونه وروسته سره وینو. یا شاید چي بیا په قیامت سره ګورو".

خان:

"زه غواړم چي یوه منصفي وکړم خو په دې شرط چي تاسي ټول یې ومنئ".

ډېر ږغونه راپورته سول چي ویل یې:

"موږ یې منو وواياست".

خان:

"لاس پورته کړئ او دعا وکړئ زموږ بوریوال ورونه دي اته زره افغاني تر ځان ورتېري کړي".

ټولو وویل:

"امین. خدای دې نېکمرغه کړي".

ملا:

"مېړه یې معلوم کړئ چي نکاح شرعي سي".

یو سپین ږیري چي سپینه لنګوټه یې ترلې وه خپل ټټر ته ګوته ونیوله او وې ویل چي:

"مېړه یې دغه زه یم".

تر اوسه پوري په خبرو کي داسي بریښېدله چي دی د بل لپاره روبیاري کوي، خو د ده (دغه زه یم) پر چا عجبه او نا اندولنه ولګېده. صرف سپین خان او بیا د ملا صاحب مخ ته وکتل چي ګواکي پر دوی دغه ټکي څه اثر وکړ. د دوی د خبرو په ترڅ کي کله ـ کله باد له نورو خونو څخه د ښځو د ژړا او خوږ ازانګه راوړي. چي د دوی غوږو ته خورا ضعیفه ورسېدې. کوم وخت چي سپین پوه سو چي خان او ملا تندی تریونه کړ نو سره وغوړېده او وې ویل چي:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ښه دي خوښه مې ده ډماميې نه پر جوړوو. پيسې له ملا راخلاصي کړه او خپله ښځه مو ولي".

خان:

"ملاصاحب! لاس پورته کړه او يوه ښه دعا وکړه چې دغه وصلت نيکمرغه وي... ".

د خان خبره د زوم له خوا دا ډول غوڅه سوه:

"موږ اوريدلي دي چې د دې ښځې پلار ګنې خورا غښتلي او زورور خلګ دي. که څه هم نېستمن دي خو وايي چې تکړه دي. نو تاسې له هغوی سره هم کومه مشوره کړې ده او که يې لازمه نه ګڼئ؟"

خان:

"د پلارګنې يې په دې خبرو څه؟ خپله کونده مو ده هر څه چې په کوو په کولای يې سو. پلارګنې خو يې يو پلا ولور واخيست نو بيا به په چپه لار کې راته ولاړوي. خو که چېرې ودرېږي هم ورسره ولاړ يم دا غمونه او چمونه په موږ راپرېږدئ. ستا د دعا له بر کته دغسې شيان مې نسوار نه دي. چې ژوندي يې ښخ کړم والله که څوک مخ راواړوي. او که يې په کلو-کلو بندي کړم نو هم مې دلاسه کېږي. خو زما په فکر دوی به هيڅ ونه وايي ډاډه اوسئ ضامن مو زه يم".

سپين له مجلس څخه ولاړ سو خو زوم ورته وويل چې کښېنه دا خپل پور دي درخوندي کړه بيا نو هر چېرې چې ځې ځه".

زوم سمدلاسه جېب ته لاس کړ او يو سپين زړو کي يې له جېبه چې سپين والې يې د ډېرو خيرو له لاسه ورک سوی راوکيښ. په دې کې د پنځوسو افغانيو څو لوټونه وو. چې هغه په زړوکو کې نغښتې سپين ته ونيول.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين وروسته له شمېرلو څخه بيا ولاړ سو او د ښځو د خونو خواته رهي سو. د سپين مور مخ ته وراغله په خورا بېره او وارخطايي يې ترېنه پوښتنه وکړه بن يې (چي همدغه اوس يې خرڅه کړه) هم تر شا ورته ولاړه ده او لوی ـ لوی سوتونه کوي سترګي يې له ډېري ژړا داسي ښکارېږي ته به وايې چي سره مرچ يې په کي اچولي دي. د دې لور او کوچنۍ زوی هم دومره کريږي وهي چي ته به وا په آسمانو کي به يې اوري. د دوی کريږي هغه وخت لا پسې لوېږي چي د دوی د مور سوتونه نور هم پسې لوړ سي

سپين مور ته وويل:

"فيصله وسوه په خير ...".

ده چي دا ټکي پای ته رساوه نو مېرمن يې تر ګرېوان ونيو او نومړی تر هغه چي څه ووايي ژر يې زړه ډوب سو او سمدلاسه په محکمه پرې مخي ولوېده. دواړه کوچنيان يې هم پر وغوړېدل او داسي شور ماشور يې جوړ کړ چي د فولادو زړه يې لا ويلاوه.

سپين بې له دې چي وارخطا سي او حيران سي خپله خبره يې پسې اوږده کړه:

"له دې بلا مي هم خلاصه کړې مور! که خدای کول د دوی بر خه هم زموږ په برخه ده سبا وختي به يې په اوښ در څخه سپره کړي. بيا په زربې (پسخانه) ورننووت او يو صندوق ته پر دوو تلو کښېناست او د پرتوګانې له سره نه يې کلي وروغځوله او قلف يې خلاص کړ. وروسته له هغه چي پنځه زره افغاني يې په صندوق کي کښېښودلي درې زره افغاني يې به هغه خای خان او ملا ته ور کړي. نو بېرته ژر راووت مور ته يې وويل: "پرېږده! دا د ښځو نکرونه دي زياتي او به مه پر پاشه يه حيله چي ستړې سي سمه به

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سي، تانه دي اورېدلي چي وايي له (هري ښځي سره څلوېښت اوښان په مکر بار وي).

مېرمن مور وکړه دا لانه ده خوشحاله، ته ورسه د خپښبانو لپاره يو څه برابر کړه د دوړې سربښته وکړه او هم څو داني دسمالونه او دوې لنګۍ او څو سپيني لنګوټې د خان صاحب ملاصاحب او د دې نورو لپاره مونده کړه، چي ژر يې دنده کوتاسي او مخکي ته ولوېږو او د آرامي ساه وکاږو".

ګهيځ په سپېدو داغ يې خپله ميره په زور له خپلو دوو کوچنيانو څخه بېله کړه او (بوريوالو) ته يې په اوښ ورسپره کړه.

د هلک او نجلۍ دواړو څو ورځي خورا زوروري تېبي وسوې چي د دوی دوړلونه ژړا اوړولي وو، څو وروسته له ۱۰ - ۱۲ ورځو بيرته خپل طبيعي حال ته راوګرځېدل.

د سپين زړه تر پخوا اوس ښه پوره سوی دی، او خان خپل مقصد ته يعني چي د دغه يوه ميريز وروړ ميراث هم ور پاته سي، نږدې بولي. دی تر پخوا ډېر فعاليت کوي او هري خواته څوي لګوي، دی صاحبزاده صاحب ته تر پخوا ډېر ورځي او خپل اخلاص يې نور هم ډېر ورته ښودلی دی.

(مبارک) په دې خورا خوشحاله سو چي له سپين څخه يې داسي واورېدل:

"ستا د دعا له برکته وېښ هم زما په زړه وسو او نور کارونه هم زما د مقصد سره سم روان دي مور، څو ستاسي ښو خلګو د پښتو خاوري يو که ستاسي مرسته او کومک نه وي نو مور، څو د بيابان توري خاوري يو او دا اوپره خلګ به مو داسي غرچ وهي لکه دلم ګوله".

(مبارک) له دې امله چي خان او ملا ورسره څرنګه دي پوښتنه تر پنه وکړه. او ورته وي ويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د فقیرانو لنګر خو تل تاسي غوندي سخیان او شتمن خلک تود ساتي. په دانورو پوري خو یوه خوله مړې نه شته او خپل ځانونه په خوندي نه دي. که مي رښتیا پوښتې نو ډېر امکان لري چي (جنت) نه به هم تاسي سخیان په بیړه او پټو سترګو روان یاست. دا ځکه چي تاسي د خیر او خیرات څښتنان یاست".

سپین مسکی سو او په خورا خواږه ږغ او روڼو سترګو چي د خورا ډېر اخلاص بخرکي تر پنه غور ځېدل ورته وویل:

"صاحبه! که موږ ستاسي غوندي ښو خلکو او پیرانو په لنګر کي خپل سرونه کښېږدو نو هم لږ ده. دا ځکه چي زموږ ټوله شتمني او نېکمرغي هوسا ژوند لکه چي پخوا مي هم وویل ستاسو د دعا او مرستي نتېجه ده. خدای دي د خان صاحب او ملا صاحب سیوری هم زموږ له سره نه کموي. که دغه علما او با تدبیره خلک نه وای نو هم به مو ژوند تریخ وای دوی دواړه له ما سره نه ناست دي او نه ولاړ. زموږ د کاله د نېکمرغي لپاره هر ډول مرسته کوي، بلـه خبره خو دا ده چي تاسو هم په خبر یاست چي دوی دواړه وصیان سوي هم دي، ښه دي د ملا صاحب خو اوس ګزاره شکر دي ښه سوې ده په دې وختو کي یې یو دوه شوار وزه مځکه هم رانیولي ده".

صاحبزاده صاحب:

"رښتیا د مځکي خبره دي وکړه، یوه ورځ خان صاحب راته ویلي وو چي تاسي په نوي کاریز کي څه مځکه لرئ. نو ما ویل چي دا زموږ هلکان هم هوسېږي او غواړي چي هلته یو څه نیوکه وکړي، که تاسي ته کوم تکلیف نه وي نو...".

هو - هو صاحبه! زموږ خو هلته ښه ډېر شوار وزونه دي، خان صاحب ماته ویلي هم وو، ښه سوه چي تاسو راپه یاد کړل، که څه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم هغه مخکه زموږ د ټولو ګډه بلله کېږي خو بیا هم وصیانو ته به یې ووایم چې له منځه یو څه تاسو ته درجلا کړي. صاحبه!.

مخکه او شوار ورزونه دي ستاسي بلا واخلي ستاسي ناز خو موږ د سر په سترګو منو هر وخت چې وایې نو قوالې به یې درته راواستوم. خان صاحب ته به ووایم چې د دغه کار سربښته دې په خپله وکړي".

څه موده وروسته په کلي کې دا چوک چوکه سوه چې له څو ورځو را په دې خوا (ګردی) یعني د (سپین) میرېزی ورور ورک دی او هیڅ پته یې نه سته، سپین خورا کښته و پورته وخغاست چې هغه مونده کړي، ډېر خلک یې پسې واچول چې پسې وباسي خو د ده دغو ټولو څغاستو او لاس و پښو وهلو کومه به زړه پوري نتیجه ورنه کړه او ګردی ژوندي زاني ورک سو.

د کلي نورو هلکانو چې دی یې د وروستي پلا لپاره لیدلی و وویل چې هغه موږ ته وویل چې: "اوس به د سپین لالا سره د کوترو د مرغانو د ښکار لپاره ځم چې د زړو کارېزو په سپرغو کې خورا ډېري دي. ګردي د دې کار او ښکار کولو لپاره خورا ډېر هوس کاوه".

په لنډه موده کې د ګردي د ورکېدو خبره سړه سوه او هیچا یې بیانوم وانه خیست چې څه سو.

د ګردي انا ګانو ډېره سعیه وکړه چې مونده یې کړي خو هیڅ په لاس ورنه غلل، دوی سپین په دې تومتي کړ چې هلک یې په لوی لاس چېري په بلا خوړلی دی. او سپین یې په دې تهدید کړ چې ژر به وربانديي عرض وکړي، خو خان صاحب هغوی راوغوښتل او ورته یې وویل چې د ده د کلي کور کاله په چارو کې لاس و نه وهي، که نه وي بیا به پښېمانه سي که یې عرض

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړ نو به خپل هیداد وویني خو ... ون له خوا پرله پسې ... ورته راتلل چي ژر به رپوټ وکړي او حقایق به ډګر ته راوباسي.

د ګړدي د اناګانو په دوري او را دوري منډو وهلو دا خبره بیا شنه سوه او د شاوخوا کلیو خلکو په هغه کي ډول-ډول خبري کولې.

سپین او خان له دغو خبرو څخه په تنګ سول او د هغه د تریو ترلو لپاره یې سره مشوره وکړه، بیا خان صاحب ور وغوښت او هغه ته یې وویل:

"ته یوه ورځ دغه خدای خوار کړی کور ته راوبوله او ښه یې خرپامه کړه چي د مار او غالبوزو په غارو لاس او ګوتي نه منډي که نه وي بیا به پښېمانه سي، او د دې په ځای چي لاس ته څه ورسي خپل غوږونه به بایلي، موږ باید غاړي پر خلاصي کړو".

سپین د خان په دې وینا چي د ده طرفداري په کي څرګنده وه خورا خوشحاله سو، او ملا صاحب ته یې ډېر اصرار وکړ چي ژر د دې بلاوو دفع وکړي. ملا صاحب په لږو شپو کي د ګړدي ماماګان راوغوښتل او ورته یې وویل:

"د خوارۍ او نیستي تکلیفونه مو لږ وو چي اوس خلک هم په آرامه نه پرېږدئ؟. خدای مو نور پسې خوار کړه! تاسي او سیالۍ او تربور ګلوی دا څه حال مو اچولی دی؟ خپلي خولې او خپل لاسونه مو درټول کړئ، له دې ناوړو کارو څخه چي په خلکو پسې مو څراغ اخیستی دی لاس واخلئ، که له خپل خره نه کوزېږئ نو ویوهېږئ چي د خان صاحب طبعه به تر له واوړي. او خوشي به مو زوبل کړي، ما خپلي غاړي درباندي خلاصي کړې که بیا هم زما خبره نه منئ نو مظلمه دي په خپله غاړه".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

صاحبزاده صاحب چي ستا په چار لنډيو خبر سوی دی خوا يې شنه سوې ده هغه هم ماته وويل چي تا ته ووايم له دغسي ناپېيتو څخه لاس واخله او خلک په بدی کي مه سره اچوئ".

د ګېډي ماما (سپين ګل) خورا پرله واوښت او ورته يې وويل:

"يوه پلا خو په خپله د سپين پلار له موږ سره خورا لويه پېره وکړه. زموږ دغه خور که يې په نه څه پور کي داسي را څخه وشړله لکه څوک چي څاروی له چا څخه بيايي. اوس چي بيا کونډه سوه نو د مچلو غزي ډېره مو کړه او هيڅ درک يې نه معلومېږي چي چېري وغور ځېدله له ورو څخه مو بيله کړه. دريم ځل مو بيا داسي په سپکه ورته وکتل چي د هغې يواځيني کوچني زوی مو ژوندی زانې ورک کړ. زه ښه پوهېږم او خلک هم ښه پوهېږي چي ښځه مو ولي د مچلوغزي ډېره کړه او هلک مو ولي تری تم کړ.

دغه دواړه ناوړه کارونه د دې لپاره وسول چي سپين ډېر ميراث ټول کړي. او زما د خور برخه هم په خپله غړچ وهي.

دا مي په ټينګه پتېيلي ده چي زه د خپلي خور او خوريې کسات وانه خلم نو په آرامه به کښېنه نم. هغه کسان به چي په دې ناوړه کار کي يې برخه اخيستې ده په اوو محکمو وګرځوم. که چېرته هغه کومه نتيجه ورنه کړه نو په خپله له دغه وطن څخه بل وطن ته ورکېږم او بيا چي مي په هر چا لاس بر سو هغه به ور ووژنم".

ملا صاحب:

"اوس چي ما غاړه درباندي خلاصه کړه نو وبال دي په خپله غاړه هر څه چي کوې کوه يې. خو دومره درته وايم چي له خان صاحب سره نه په شريعت کي څه کولای سې او نه په ټوپک کي".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم چي په ډاګه ېېيلي درته ووايم چي خان صاحب پر سپين باندي کلک ولاړ دی، پر هغه باندي مچ نه پرېږدي چي کښېني.

خان چي د سپين ګل له نېت څخه خبر سو نو سمدلاسه يې يو داسي چل جوړ کړ چي پر سپين ګل باندي يې د دې تور و لګاوه چي دی علما ته ښه نېت نه لري، او هم په قوم کي شر اندازي کوي، په لږه موده کي يې دی بنديخانې ته بوت، وروسته له دغه کار څخه سپين په آرامه نفس وکيني او هيڅوک يې د خپلي ګټې په لاره کي حايل او مانع نه ګاڼه او په خورا پراخ لاس او پوره زړه يې ژوند شروع کړ.

خان صاحب او ملا هم خورا ډېر بډايان سول، او ښې-ښې مځکي چي ډېرو يې په صغيرانو پوري اړه درلوده، د خپلو زامنو په نامه قواله کړې.

کوم وخت چي به سپين وليدل چي دوی د ده د ميرېزو ورونو په شتمنۍ کي بډايان سول نو يو بل ته به يې د دوی د بې انصافۍ څخه خوله وهله. د ده په دغو شکايتونو خان ډېر غوږ نه ايست. خو په پای کي د سپين شکايتونه نور هم پسې ډېر سول او خان يې په تنګ غونډي کړ. نو يوه ورځ يې دی وروغوښت او ورته يې وويل:

"سپينه! ستا خبري ډېري سوې دي، ټول هر کس او ناکس ته وايې چي ما او ملا صاحب ستا په حق کي ظلم کړی دی خو ته بايد وپوهېږې چي ستا شتمني تر پخوا خورا ډېره سوې ده. ستا اکثرو ګرويو او اجاره قوالې او اجاره خطونه نه درلودل. ډېرو پورونو درته ښه وتيوه او پر اصل سر درته ښه ښمانه سول. خو دا زه او ملا صاحب و چي دوی ټول مو درته تابع کړل او ستا حق مو ترېنه حصول کړ.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زموږ په موټه او برکت دی چې هر کال ستا شته تر تېر کال ډېرېږي، که موږ نه یو او لاس در څخه واخلو نو وپوهېږه چې دا اوپره بزګران به دي غوښې اومې اوخوري، سر بېره پر دې په وېش کې لحاظ خورا ډېر وکړه او هم د سپین ګل خور او خوریې دي دوارو په بلا وخوړل او پر میراث یې تا غېږ راوګرځوله. اوس بیا هم موږ بې انصافه بولې او هر چاته دي خوله وازه کړې وې او زموږ بد ورته وایې. د ګړ دي په خور دي هم خورا غټ ولور واخیست، که چیري ستا د مړه پلار لحاظ ونه کړم نو وپوهېږه چې د ګنګا خاوري به دي کړم. پر لاره سم څه چې خدای برکت در کړي".

یو ورځ په داسي حال کې چې د خان هیڅ فکر او توقع نه وه ملاصاحب د هغه په انګړ ور ننووت. خان دباندي په انګړ کې ولاړ و او سمدلاسه یې ملاصاحب خپلې خوني ته بوت وروسته له عادي روغبړ څخه ملاصاحب ورته وویل چې:

"زه پوهېږم چې په دغو وختو کې ستا او د سپین سپي ښه نه سره غاپي د لیل یې هم ماته څرګند دی".

سپین یواځې پر تاسې غورځنګ نه کوي ما هم درسره مل بولي خدای دي ده ته انصاف ورکړي، خو چې بیا زه فکر وکړم له خان سره ووایم چې اوس لا هم زلمی دی او د دنیا سړې تودې باندي تېرې سوې نه دي، ګوندې سم سي، خدای به هدایت ورته وکړي، د دې لپاره چې ستا او د سپین په منځ کې روابط سم سي ما یو فکر کړی دی که ستا راسره خوښه وي نو زه به د هغه د اجرا لپاره کوښښ وکړم، هغه دا دی چې د سپین یوه کمندره غونډې خور ده هغه به ستا زوی (ژړ) ته وغواړو او هم به ستا لور (وړانګو) په خپله سپین ته ورکړو چې په دې توګه د دواړو کورنیو په منځ کې دوستې او ملګرې نوره هم ډېره سي او دغه اوسني تول

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنجالونه او سیالي به ورکي سي، او تر پخوا به لا ډېر ستا او د دوی په مابین کې د تګ راتګ مزي ټینګ سي. زه خو بې له دغو خبرو ستاسو د دواړو دعاګوی یم او د دواړو خیر غواړم. ستاسي بې اتفاقي ما خواروي نو زه څکه سعیه کوم چې ستاسي تر منځ د خیر ((سړي اوبه توی سي)). او موږ ټول په کرار سو".

خان صاحب دغه ډول دوستي نوره هم په خپله ګټه وګڼله نو څکه یې ملا ته وویل:

"زه خو د دغسي دوستي لوری کوم. خو لومړی د دې کار تر کېدلو باید له صاحبزاده صاحب سره هم مشوره وسي، د هغه مبارک زړه خورا راته پوست دی یعني د نوي کارېز په مځکو یې چې موږ او تاسي او سپین ورکړي، زړه خورا خوږ سوی دی، خدای دي موږ او تاسي د ده له شره وژغوري ېبخي خوشحاله دی".

ملاصاحب:

"کور دي ودان چې زما خبره دي نرمه ومنله. زه به سپین هم دغه کار ته چمتو کړم او ډېره هیله ده چې هغه هم دغه خبره ومني، په دې دوستي کې زموږ او ستاسي خورا ډېري ګټې دي که څه هم موږ و تاسي د یوې ډلي خلک بلل کېږو او ګټه مو سره شریکه ده او په دغو موقتي خوابدیو موږ نه سو سره جلا کېدلای خو بیا هم دغه مازي د طبیعت خړوالی به هم له منځه ووځي، او په دې توګه به اوپره خلک او بزګران زموږ او ستاسي له اختلاف او بې اتفاقي څخه ګټه وانه خیستلای سي".

پای

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځینو کلمو او تر کیبونو خواته مو پام اړوو

لغت	مانا
اړار–	اظهار، څرګندونه
اوپره–	نیستمن، لا جایداده
باوله–	باوله، ساده بوده
باولي–	اشنا کول روږدول، هغه میدان چې ښکاري مرغانو یا ښکاري سپو ته پکې د ښکار نیولو چل ښودل کېږي
بچه ګرو–	خرمنی هغه موسم چې زړه غله خلاصه او نوې نه وي رسېدلې
بدودي–	تاوان، نقص، بدي
بربزی–	کلنګک کول، د نوروز یا پسه د مستی په وخت کې اواز
بوربدل–	اواز کښېناستل، مری کښېناستل، بغبدل
پرېبل–	وهل، ټکول، توبیخ کول، رټل
پرین–	پېروان هغه نری جالی چې په هغه کې بچی د مور په ګېډه کې نغښتی وي او د بچي له پیدا کېدو سره د مور له ګېډې نه بهر ته راوزي
پشلا–	پسي شا، په غیاب کې
پنډکی–	پټی، دسماله، جبیره
پوره (زړه)–	ارام، مطمئن، خاطر جمع، سود، تسلي، جمیعت، تسکین
په سر وتل–	په جنګ اخته کېدل، په کش و ګیر اخته کېدل
پلیته–	باتي، پلته

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیتلي چاینکه- حلبي چاینکه
تروښل- تښتول، تروړل، توړل
ترې تړل- چاره کول، تدبیر کول، چاره
چمبر- قلعه
چیته- فیصله روغه
څنګوالې- متکاء، تکیه، بالښت
ډرې- خندا، نامناسبه ټوقي، مسخره کول
زړه پر ښېتی کول- رامول، ډاډه کول
زړمه- غمخواري، پاملرنه
سوايي خور- سود خور
سوتونه- فریادونه
سور- د چایو د ښبلو غږ
سوک وهل- پړینګ وهل
سوکه- ورو کرار ارام
سوهان- مراعات
سېک- قوت توان
شخول- شور ماشور، هیاهو، ځوږ
شناوې- توره شنه ږیره، مې وریجي ږیره
شو په شو- خوره وره، تیت و پرک شیند پر شیند
ښیلې- بدعمله، عاق شوی
غاړه باسل- قرض ادا کول، پور ور کول
غرېب یا غریو- د ناکامې ژړا، افسوس او ژړا په پته پته د زړه ډکېدل
کالخوای- واکمن، خېرخوا، ولي او سرپرست

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کبړي –	د يوې لوبې نوم دی
کړوپش –	کته پيش. ترينګی
کوتي –	سر. ککری
کوندري –	د سترخوان
ګـدلي –	پينـه شـوې جامـه. زوړ لبـاس. زړه او څيـري شوې خرقه
ګډوه –	ميسي لوښی. کوزه. لوټکه
ګزياري –	ګونډي. د غنمو ميده شوې وړی
ګوړانه –	جېب بغل جېب. ګوډي. انباچه. څولی
لاس سـرۀ –	حـق الزحمـه. شـکرانه. د مرسـتي بـدل لـه بيابانه ساتل. له بهره ساتل. له بهرني دښمنه ساتل.
ماره –	مساله. موضوع. غنيمت. ښکار. لوټ. تاراج
ماغوت –	وړين ټوکر. بخمل ته ورته يو ډول تيکه
مظلمه –	ګناه. داد خواهي
ملونه –	واګې
موټ ښه کول –	ډېره استفاده. ګټه کول
موټ کول –	خپل مطلب تر لاسه کول لاس ښکل کول
مـول –	نمبـوزک. تربـوزک. د پګـړې پـه شـمله خولـه پټول
نهام –	پټ له نظره غايب
وکر –	بڼه. څېره قيافه. رنګ وضعه
ويړه –	هواره. خوره. ارته پراخه

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستو ادبي غورځنګ، کوټه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library